RIALACHÁN (AE) 2019/943 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 5 Meitheamh 2019

maidir leis an margadh inmheánach don leictreachas

(athmhúnlú)

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 194(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ([1]),

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún ([2]),

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ([3]),

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Rinneadh Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([4]) a leasú go suntasach roinnt uaireanta. Ós rud é go bhfuil tuilleadh leasuithe le déanamh ar an Rialachán, ba cheart é a athmhúnlú ar mhaithe le soiléireacht.

(2) Is é is aidhm don Aontas Fuinnimh fuinneamh sábháilte, slán, inbhuanaithe, iomaíoch agus inacmhainne a chur ar fháil do chustaiméirí deiridh — líonta tí agus gnóthaí. Go stairiúil, bhíodh an córas leictreachais faoi smacht ag monaplachtaí a bhí comhtháite go hingearach, faoi sheilbh poiblí go minic, a raibh gléasraí cumhachta móra láraithe núicléacha nó breosla iontaise acu. Is é is aidhm don mhargadh inmheánach don leictreachas, atá á chur chun feidhme de réir a chéile ó 1999 ar aghaidh, ná fíor-rogha, deiseanna nua gnó agus tuilleadh trádála trasteorann a thabhairt do thomhaltóirí uile an Aontais, saoránaigh agus gnóthaí araon, chun éifeachtúlacht a mhéadú, chun praghsanna iomaíocha agus caighdeáin níos airde seirbhíse a bhaint amach agus chun rannchuidiú le slándáil an tsoláthair agus leis an inbhuanaitheacht. Tháinig méadú ar an iomaíocht, go háirithe ar an leibhéal mórdhíola, agus ar an trádáil thraschreasach a bhuí leis an margadh inmheánach don leictreachas. Tá sé mar bhunsraith fós le margadh fuinnimh éifeachtúil.

(3) Tá an t-athrú is mó ar chóras fuinnimh an Aontais leis na deicheanna de bhlianta ar siúl faoi láthair agus tá an margadh leictreachais i gcroílár an athraithe sin. Leis an sprioc choiteann dícharbónú a dhéanamh ar an gcóras fuinnimh, cruthaítear deiseanna agus dúshláin nua do rannpháirtithe margaidh. Ag an am céanna, fágann forbairtí teicneolaíochta go bhfuil bealaí nua ann do rannpháirtíocht na dtomhaltóirí agus don chomhar trasteorann.

(4) Leis an Rialachán seo bunaítear rialacha chun feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas a áirithiú, agus áirítear ceanglais a bhaineann le cineálacha fuinnimh in-athnuaite agus beartas comhshaoil a fhorbairt, go háirithe roinnt rialacha sonracha a bhaineann le cineálacha saoráidí áirithe giniúna cumhachta in-athnuaite, i dtaca leis an gcothromú freagrachta, seoladh agus athsheoladh, mar aon le tairseach le haghaidh astaíochtaí CO_2 as acmhainneacht ghiniúna nua i gcásanna ina mbíonn acmhainneacht den sórt sin faoi réir bearta sealadacha chun an leibhéal leormhaitheasa cuimsitheach is gá a áirithiú, eadhon, sásraí acmhainneachta.

(5) Ba cheart leictreachas ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite ó shaoráidí giniúna fuinnimh beaga trí ordú tosaíochta sonrach sa mhodheolaíocht seolta nó trí cheanglais dhlíthiúla nó rialála d'oibreoirí margaidh chun an leictreachas

([1]) IO C 288, 31.8.2017, lch. 91.
([2]) IO C 342, 12.10.2017, lch. 79.
([3]) Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 26 Márta 2019 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus cinneadh ón gComhairle an 22 Bealtaine 2019.
([4]) Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 maidir le coinníollacha rochtana ar an ngréasán um malartuithe trasteorann sa leictreachas agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 (IO L 211, 14.8.2009, lch. 15).

seo a sholáthar ar an margadh. Ba cheart seoladh tosaíochta arna dheonú sna seirbhísí oibrithe córais faoi na coinníollacha eacnamaíocha céanna a mheas mar a bheith i gcomhréir leis an Rialachán seo. I gcás ar bith, ba cheart seoladh tosaíochta a mheas mar a bheith comhsheasmhach le rannpháirtíocht na saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite sa mhargadh fuinnimh.

(6) Tharla méadú ar an saobhadh ar mhargadh mórdhíola an leictreachais de dheasca idirghabhálacha stáit — ar minic iad a bheith deartha go neamhchomhordaithe — rud a d'fhág drochiarmhairt ar chúrsaí infheistíochta agus trádála trasteorann.

(7) San am a chuaigh thart, bhí custaiméirí leictreachais iomlán éighníomhach, agus formhór an ama ba ar praghsanna rialáilte, nach raibh aon bhaint dhíreach acu leis an margadh, a cheannaigh siad leictreachas. Amach anseo, is gá go mbeidh sé ar chumas na gcustaiméirí a bheith iomlán rannpháirteach sa mhargadh ar chomhchéim le rannpháirtithe eile an mhargaidh, agus go mbeidh de chumhacht acu a dtomhaltas fuinnimh féin a bhainistiú. Chun an sciar den fhuinneamh in-athnuaite a chomhtháthú, ar sciar den mhargadh é atá ag dul i méid, ba cheart úsáid a bhaint as gach foinse solúbthachta a bheidh ar fáil, go háirithe réitigh cliathánacha agus stóráil fuinnimh a éileamh, agus ba cheart dóibh úsáid a bhaint as digitiú trí theicneolaíochtaí nuálacha a chomhtháthú leis an gcóras leictreachais. Chun dícharbónú a bhaint amach ar an gcostas is ísle, is gá don chóras leictreachais nua seo éifeachtúlacht fuinnimh a spreagadh freisin. Le cur i gcrích an mhargaidh inmheánaigh fuinnimh trí chomhtháthú éifeachtach an fhuinnimh in-athnuaite, féadfar infheistíochtaí a spreagadh ar bhonn fadtéarmach agus féadfar rannchuidiú le baint amach chuspóirí an Aontais Fuinnimh agus chreat beartais aeráide agus fuinnimh 2030, mar a leagtar amach i dteachtaireacht ón gCoimisiún an 22 Eanáir 2014 dár teideal "A policy framework for climate and energy in the period from 2020 to 2030" (Creat beartais maidir le haeráid agus fuinneamh sa tréimhse ó 2020 go 2030) agus a formhuiníodh a ghlac an Chomhairle Eorpach ag a cruinniú an 23 agus 24 Deireadh Fómhair.

(8) Ar mhaithe leis an margadh a bheith níos comhtháite agus de thoradh an athraithe i dtreo táirgeadh leictreachais atá níos luanaí, is gá iarrachtaí méadaithe a dhéanamh chun beartais náisiúnta fuinnimh a chomhordú le beartais na gcomharsan agus na deiseanna a thagann ón trádáil fuinnimh trasteorann a thapú.

(9) Tá forbairt tagtha ar na creataí rialála, rud a fhágann gur féidir leictreachas a thrádáil ar fud an Aontais. Tacaíodh leis an bhforbairt sin trí roinnt cód gréasáin, agus treoirlínte do chomhtháthú na margaí leictreachais, a ghlacadh. Tá forálacha sna cóid ghréasáin agus treoirlínte sin maidir le rialacha margaidh, oibriú na gcóras agus nascadh leis an ngréasán. Chun trédhearcacht iomlán a áirithiú agus deimhneacht dhlíthiúil a mhéadú, ba cheart na príomhphrionsabail i dtaca le feidhmiú an mhargaidh agus leithdháileadh acmhainneachta i gcreataí ama na margaí um chothromú, na margaí ionlae, na margaí lá roimh ré agus na margaí todhchaíochta a ghlacadh de bhun an ghnáthnós imeachta reachtaigh agus iad a chuimsiú in aon ghníomh reachtach de chuid an Aontais amháin.

(10) Le hAirteagal 13 de Rialachán (AE) Uimh. 2017/2195 ón gCoimisiún ([5]), bunaítear an próiseas faoinar féidir le hoibreoirí córas tarchurtha a gcuid cúraimí ar fad, nó cuid díobh, a tharmligean chuig tríú páirtí. Ba cheart go mbeadh an fhreagracht fós ar na hoibreoirí córas tarchurtha a dhéanann an tarmligean as a áirithiú go gcomhlíontar na hoibleagáidí atá sa Rialachán seo. Anuas air sin, ba cheart go mbeadh ar chumas na mBallstát cúraimí agus oibleagáidí a shannadh chuig tríú páirtí. Ba cheart go mbeadh sannadh den sórt sin teoranta do chúraimí agus d'oibleagáidí a fhorghníomhaítear ar an leibhéal náisiúnta, amhail socraíocht éagothroime. Níor cheart go mbeadh na teorainneacha ar shannadh den sórt sin ina siocair le hathruithe gan ghá ar na socruithe náisiúnta arb ann dóibh cheana. Ba cheart d'oibreoirí córas tarchurtha a bheith fós freagrach, áfach, as na cúraimí a thugtar ar iontaoibh dóibh faoi Airteagal 40 de Threoir (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([6]).

(11) Maidir leis na margaí don chothromú, ní féidir praghasmhúnlú éifeachtúil agus neamhshaobhach a bheith ann le linn acmhainneacht don chothromú agus fuinneamh don chothromú a bheith á soláthar mura n-áirithítear nach de réir na gconarthaí acmhainneachta don chothromú a shocraítear praghas an fhuinnimh don chothromú. Tá an méid sin gan dochar do na córais seolta a úsáideann próiseas comhtháite sceidealúcháin i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/2195.

(12) Le hAirteagail 18, 30 agus 32 de Rialachán (AE) Uimh. 2017/2195 bunaítear gur cheart don mhodh praghsála do tháirgí caighdeánacha agus sonracha araon lena gcothromaítear fuinneamh dreasachtaí dearfacha a chruthú do rannpháirtithe sa mhargadh trí chothromú an chórais i limistéar phraghas na míchothromaíochta a choinneáil ar bun iad féin nó trí chuidiú lena chur ar bun arís, agus leis sin laghdaítear míchothromaíochtaí córais agus costais don tsochaí. Ba cheart a bheith mar aidhm ag cuir chuigí den chineál sin úsáid éifeachtúil ó thaobh an gheilleagair de a bhaint as an bhfreagairt don éileamh agus as acmhainní cothromúcháin eile, faoi réir teorainneacha ar shlándáil oibríochtúil.

([5]) Rialachán (AE) 2017/2195 ón gCoimisiún an 23 Samhain 2017 lena mbunaítear treoirlíne maidir le cothromú leictreachais (IO L 312, 28.11.2017, lch. 6).

([6]) Treoir (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir le rialacha comhchoiteanna don mhargadh inmheánach don leictreachas agus lena leasaítear Treoir 2012/27/AE (athmhúnlú) (Féach leathanach 125 den Iris Oifigiúil seo).

(13) Ba cheart go ndéanfadh comhtháthú na margaí fuinnimh éascú ar fheidhmiú éifeachtúil an margaidh ionlae chun an fhéidearthacht a chruthú do rannpháirtithe sa mhargadh iad féin a chothromú chomh gar is féidir don fhíoram, arna shocrú le hamanna dúnta an gheata um fhuinneamh don chothromú dá bhforáiltear in Airteagal 24 de Rialachán (AE) Uimh. 2017/2195. Níor cheart do na hoibreoirí córas tarchurtha ach na héagothromaíochtaí a bheidh fágtha tar éis dheireadh an mhargaidh ionlae a chothromú sa mhargadh don chothromú. Le hAirteagal 53 de Rialachán (AE) 2017/2195, foráiltear do chomhchuibhiú a dhéanamh ar an tréimhse réitigh míchothromaíochta go dtí 15 nóiméad san Aontas freisin. Is é is cúis leis an gcomhchuibhiú sin an trádáil ionlae a thacú agus forbairt líon táirgí trádála ag a mbeadh an ionú seachadta céanna a chothú.

(14) Chun a chur ar chumas na n-oibreoirí córais tarchurtha acmhainneacht don chothromú a fháil agus a úsáid ar bhealach éifeachtúil, eacnamaíoch, agus margadhbhunaithe, ní mór comhtháthú an mhargaidh a chothú. I dtaca leis an méid sin, le Teideal IV de Rialachán (AE) 2017/2195, bunaíodh trí mhodheolaíocht lenar féidir le hoibreoirí córas tarchurtha acmhainneacht thraschreasach a leithdháileadh ar mhaithe le hacmhainneacht don chothromú a mhalartú agus cúltacaí a chomhroinnt, nuair a thacaítear leis sin ar bhonn anailís chostais agus tairbhe: an próiseas comhoptamúcháin, an próiseas leithdháilte margadhbhunaithe agus an leithdháileadh bunaithe ar anailís ar éifeachtúlacht eacnamaíoch. Is ar bhonn lá roimh ré atá an próiseas leithdháilte comhoptamúcháin le déanamh. I gcomparáid leis sin, is féidir próiseas leithdháilte margadhbhunaithe a dhéanamh i gcás ina ndéantar an chonraitheoireacht tráth nach faide ná aon seachtain amháin sula soláthraítear an acmhainneacht don chothromú agus is féidir an leithdháileadh a bhunaítear ar an anailís ar éifeachtúlacht eacnamaíoch a dhéanamh i gcás ina ndéantar an chonraitheoireacht tráth is faide ná aon seachtain amháin sula soláthraítear an acmhainneacht don chothromú, ar choinníoll go mbíonn teorainn leis na méideanna a leithdháiltear agus go ndéantar measúnú gach bliain. A luaithe a bheidh an próiseas leithdháilte don acmhainneacht thraschreasach formheasta ag na húdaráis rialála ábhartha, d'fhéadfadh dhá oibreoir córais tarchurtha nó níos mó an mhodheolaíocht sin a chur i bhfeidhm go luath chun taithí a ghnóthú agus d'fhonn cur chun feidhme rianúil na modheolaíochta sin ag níos mó oibreoirí córas tarchurtha a cheadú sa todhchaí. Ina ainneoin sin, ba cheart do gach oibreoir córais tarchurtha cur i bhfeidhm na modheolaíochta den sórt sin, nuair is ann di, a chomhchuibhiú chun comhtháthú an mhargaidh a chothú.

(15) Le Teideal V de Rialachán (AE) 2017/2195, bunaíodh gurb é is cuspóir ginearálta don réiteach míchothromaíochta a áirithiú go dtacaíonn gach páirtí a bhfuil freagracht air as an gcothromaíocht le cothromú an chórais go héifeachtúil agus dreasachtaí a sholáthair do rannpháirtithe margaidh as ucht cothromú an chórais a choinneáil ar bun nó í a chur ar ais ar bun arís. Ionas gur féidir leis na margaí don chothromú agus leis an gcóras foriomlán fuinnimh a bheith in oiriúint do chomhtháthú sciaranna méadaitheacha foinsí athraitheacha inathnuaite, ní mór go mbeadh na praghsanna d'éagothromaíochtaí ina léiriú ar luach fíor-ama an fhuinnimh. Ba cheart go mbeadh freagracht airgeadais ar gach rannpháirtí sa mhargadh as míchothromaíochtaí a chruthaíonn siad sa chóras, atá mar léiriú ar an difríocht idir an méid leithdháilte agus an suíomh deiridh ar an margadh. Maidir le comhbhailitheoirí freagairtí ar éileamh, déantar an méid leithdháilte as an méid fuinnimh arna ghníomhachtú go fisiciúil ag lód na gcustaiméirí rannpháirteacha, bunaithe ar thomhas sainithe agus bunmhodheolaíocht.

(16) Le Rialachán (AE) 2015/1222 ón gCoimisiún ([7]), leagtar amach treoirlínte mionsonraithe faoi leithdháileadh traschreasach acmhainneachta agus bainistiú ar phlódú sna margaí lá roimh ré agus ionlae, lena n-áirítear na ceanglais maidir le modheolaíochtaí coiteanna a bhunú lena gcinnfear méideanna na hacmhainneachta a chuirfear ar fáil in éineacht sna criosanna tairisceana, critéir measta éifeachtúlachta, agus próiseas athbhreithniúcháin chun na criosanna tairisceana a shainiú. Leagtar amach in Airteagail 32 agus 34 de Rialachán (AE) 2015/1222 rialacha maidir le cumraíocht na gcriosanna tairisceana a athbhreithniú; in Airteagail 41 agus 54 de, leagtar amach teorainneacha comhchuibhithe maidir le praghsanna uasta agus íosta imréitigh le haghaidh creataí ama lá roimh ré agus ionlae; leagtar amach in Airteagal 59 de rialacha maidir le hamanna dúnta an gheata thraschreasaigh ionlae; ach in Airteagal 74 de, leagtar amach rialacha maidir le modheolaíocht a bhaineann le comhroinnt costas athsheolta agus fritrádála.

(17) Le Rialachán (AE) 2016/1719 ón gCoimisiún ([8]), leagtar amach rialacha mionsonraithe faoi leithdháileadh traschreasach acmhainneachta, faoi mhodheolaíocht choiteann a bhunú lena gcinnfear an acmhainneacht thraschreasach fhadtéarmach, faoi aon ardán amháin um leithdháileadh a bhunú ar an leibhéal Eorpach a chuirfeadh cearta fadtéarmacha tarchurtha ar fáil, agus rialacha faoin bhféidearthacht go bhféadfaí cearta fadtéarmacha tarchurtha a chur ar ais agus leithdháileadh todhchaí acmhainneachta a fháil ina dhiaidh sin ina nionad nó cearta fadtéarmacha tarchurtha a aistriú i measc rannpháirtithe sa mhargadh. Leagtar amach in Airteagal 30 de Rialachán (AE) 2016/1719 den treoirlíne rialacha maidir le táirgí fálaithe todhchaíochta.

([7]) Rialachán (AE) Uimh. 2015/1222 ón gCoimisiún an 24 Iúil 2015 lena mbunaítear treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú (IO L 197, 25.7.2015, lch. 24).

([8]) Rialachán (AE) 2016/1719 ón gCoimisiún an 26 Meán Fómhair 2016 lena mbunaítear treoirlíne maidir le leithdháileadh todhchaí acmhainneachta (IO L 259, 27.9.2016, lch. 42).

(18) Le Rialachán (AE) 2016/631 ón gCoimisiún ([9]), leagtar amach na ceanglais a bhaineann le saoráidí giniúna cumhachta a nascadh leis an gcóras idirnasctha, eadhon modúil giniúna cumhachta shioncrónacha, modúil páirce cumhachta, agus modúl páirce cumhachta eischósta. Tá na ceanglais ina chuidiú, chun a áirithiú go mbeidh dálaí cothroma iomaíochta sa mhargadh inmheánach leictreachais, chun slándáil an chórais a áirithiú, agus chun leictreachas ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh leictreachais a chomhtháthú, agus chun an trádáil sa leictreachas a éascú ar fud an Aontais. Leagtar amach in Airteagal 66 agus in Airteagal 67 de Rialachán (AE) 2016/631 rialacha maidir le teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn i réimse na giniúna leictreachais.

(19) Is bunchloch de thrádáil leictreachais mhargadhbhunaithe iad criosanna tairisceana a léiríonn dáileadh soláthair agus éilimh agus is réamhriachtanas iad chun poitéinseal iomlán na modhanna leithdháilte acmhainneachta a bhaint amach, lena n-áirítear an cur chuige sreabh-bhunaithe. Ba cheart, dá bhrí sin, go saineofaí criosanna tairisceana ar bhealach lena n-áiritheofaí leachtacht mhargaidh, bainistiú éifeachtúil ar phlódú agus éifeachtúlacht mhargaidh fhoriomlán. Nuair a sheolann údarás rialála nó oibreoir córais tarchurtha athbhreithniú ar chumraíocht creasa tairisceana atá ann cheana le formheas a údaráisrialála inniúil, do limistéir tairisceana laistigh de limistéar smachta an oibreora córais tarchurtha, má tá tionchar diomaibhseach ag cumraíocht an chreasa tairisceana ar limistéir smachta oibreoirí córas tarchurtha comharsanacha, lena n-áirítear idirnascairí, agus más gá an t-athbhreithniú ar chumraíocht an chreasa tairisceana chun éifeachtúlacht a fheabhsú, chun deiseanna trádála trasteorann a uasmhéadú nó chun slándáil oibríochtúil a chaomhnú, ba cheart nach mbeadh oibreoir córais tarchurtha nó údaráis rialála inniúil rannpháirteach san athbhreithniú ach amháin oibreoir córais tarchurtha an limistéir smachta ábhartha agus an t-údarás rialála inniúil faoi seach. Ba cheart don oibreoir córais tarchurtha agus an t-údarás rialála inniúil réamhfhógra a thabhairt do na hoibreoirí córas tarchurtha comharsanacha faoin athbhreithniú agus ba cheart torthaí an athbhreithnithe a fhoilsiú. Ba cheart go bhféadfaí athbhreithniú ar chrios tairsceana réigiúnach a sheoladh ag leanúint as tuarascáil theicniúil maidir le plódú i gcomhréir le hAirteagal 14 den Rialachán seo nó i gcomhréir le nósanna imeachta atá ann cheana a leagtar síos i Rialachán (AE) 2015/1222.

(20) Nuair a dhéanann lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ríomh acmhainneachta, ba cheart dóibh uasmhéadú a dhéanamh ar acmhainneacht agus gníomhaíochtaí ceartaitheacha gan chostas á mbreithniú acu agus urraim á tabhairt acu ar theorainneacha slándála oibríochtúla oibreoirí córais tarchurtha sa Réigiún um Ríomh Acmhainneachta. I gcás nach mbíonn acmhainneacht atá cothrom leis an tairsí íosta acmhainne a leagtar amach sa Rialachán seo nó thairsti mar thoradh ar an ríomh, ba cheart do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha breithniú a dhéanamh ar gach gníomhaíocht cheartaitheach chostasach atá ar fáil chun méadú breise a dhéanamh ar acmhainneacht suas go dtí na híosacmhainní, lena n-áirítear poitéinseal a athsheoladh taobh istigh de na réigiúin um ríomh acmhainneachta agus idir na réigiúin sin, agus teorainneacha slándála oibríochtúla na n-oibreoirí córais tarchurtha na Réigiún um Ríomh Acmhainneachta á n-urramú acu ag an am céanna. Ba cheart do oibreoirí córais tarchurtha tuairisciú a dhéanamh go beacht agus go trédhearcach maidir le gach gné den ríomh acmhainneachta de bhun na n-oibleagáidí i gcomhréir leis an Rialachán seo agus ba cheart dóibh a áirithiú go bhfuil gach faisnéis arna cur chuig lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha cruinn agus oiriúnach dá feidhm.

(21) Agus ríomh acmhainneachta á dhéanamh acu, déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ríomh ar acmhainneachtaí traschreasacha, ag baint úsáid as sonraí ó oibreoirí córas tarchurtha, lena n-urramaítear na teorainneacha slándála oibríochtúla agus limistéir smachta na n-oibreoirí córais tarchurtha faoi seach. Ba cheart d'oibreoirí córas tarchurtha imeacht ó ríomh acmhainneachta comhordaithe i gcás ina mbeadh sárú ar theorainneacha slándála oibríochtúla de ghnéithe líonra ina limistéar smachta mar thoradh ar a chur chun feidhme. Ba cheart faireachán cúramach a dhéanamh ar na diallais sin agus tuairisciú trédhearcach a dhéanamh orthu chun mí-úsáid a chosc agus chun a áirithiú nach mbeidh méid na hacmhainneachta idirnaisc a chuirfear ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh teoranta, chun plódú laistigh de chrios tairisceana a réiteach. I gcás ina bhfuil plean gníomhaíochta i bhfeidhm, ba cheart go gcuirfí diallais san áireamh sa phlean gníomhaíochta agus go rachfaí i ngleic leis an gcúis atá leo.

(22) Ba cheart a leagan amach i gcroíphrionsabail an mhargaidh gur bunaithe ar éileamh agus ar sholáthar a shocrófar praghsanna leictreachais. Ba cheart comhartha a thabhairt leis na praghsanna sin i leith tráthanna ina mbíonn leictreachas ag teastáil, le dreasachtaí margadhbhunaithe a sholáthar chun infheistíochtaí a dhéanamh i bhfoinsí solúbthachta amhail giniúint sholúbtha, idirnascadh, freagairt don éileamh nó stóráil fuinnimh.

([9]) Rialachán (AE) 2016/631 ón gCoimisiún, 14 Aibreán 2016 lena mbunaítear cód gréasáin i dtaobh ceanglais maidir le gineadóirí a nascadh le heangacha (IO L 112, 27.4.2016, lch. 1).

(23) Bíodh is gur ceann de spriocanna an Aontais Fuinnimh dícharbónú na hearnála fuinnimh, agus méadú ar an sciar den mhargadh atá ag fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite, tá sé ríthábhachtach go mbainfí den mhargadh na bacainní atá ann faoi láthair roimh thrádáil trasteorann agus go spreagfaí infheistíochtaí sa bhonneagar tacaíochta, mar shampla, giniúint níos solúbtha, idirnascadh, freagairt don éileamh agus stóráil fuinnimh. Chun tacú leis an athrú seo chuig giniúint inathraithe agus dháilte, agus chun a áirithiú go mbeidh prionsabail an mhargaidh fuinnimh ina mbunús leis na margaí fuinnimh a bheidh san Aontas amach anseo, tá sé ríthábhachtach béim as an nua a leagan ar mhargaí gearrthéarma agus ar phraghsáil bunaithe ar theirce.

(24) Déanann na margaí gearrthéarma an leachtacht agus an iomaíocht a fheabhsú trí cheadú do níos mó acmhainní rannpháirt a bheith acu sa mhargadh, go háirithe acmhainní atá níos solúbtha. Tabharfaidh praghsáil éifeachtach teirce spreagadh do rannpháirtithe sa mhargadh freagairt ar chomharthaí ón margadh agus a bheith ar fáil ag an tráth is mó a mbeidh an gá is mó leo sa mhargadh agus áirithíonn sé gur féidir leo a gcostas a aisghabháil ar an margadh mórdhíola. Dá bhrí sin tá sé ríthábhachtach a áirithiú go bainfear uasteorainneacha praghsála riaracháin agus intuigthe chun praghsáil teirce a cheadú. Nuair a bheidh siad neadaithe go hiomlán i struchtúr an mhargaidh, beidh margaí gearrthéarmacha agus praghsáil teirce ina gcuidiú chun roinnt de na bearta eile atá suaiteach don mhargadh a bhaint, amhail sásraí acmhainneachta, ar mhaithe le slándáil an tsoláthair a áirithiú. Ag an am céanna, níor cheart go gcuirfí i mbaol, le praghsáil teirce gan uasteorainneacha praghsála sa mhargadh mórdhíola, an deis a bheith ann praghsanna iontaofa cobhsaí a bheith ar fáil do chustaiméirí deiridh, go háirithe líonta tí, fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) agus custaiméirí tionsclaíocha.

(25) Gan dochar d'Airteagal 107, Airteagal 108 agus Airteagal 109 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), laghdaíonn maoluithe ó bhunphrionsabail an mhargaidh, amhail freagracht as cothromú, seoladh margadhbhunaithe nó athsheoladh, comharthaí solúbthachta agus feidhmíonn siad mar bhacainní roimh fhorbairt réiteach amhail stóráil fuinnimh, freagairt don éileamh nó comhbhailiú. Cé go bhfuil maoluithe riachtanach fós chun ualach riaracháin gan ghá ar rannpháirtithe margaidh áirithe, go háirithe custaiméirí tí agus FBManna, a sheachaint, níl maoluithe leathana lena gcumhdaítear teicneolaíochtaí iomlána ag teacht leis an aidhm i dtaca le próiseas don dícharbónú margadhbhunaithe éifeachtúil a bhaint amach agus, dá bhrí sin, ba cheart bearta atá níos spriocdhírithe a chur ina n-áit.

(26) Is é atá sa réamhchoinníoll maidir le hiomaíocht éifeachtach sa mhargadh inmheánach sa leictreachas ná muirir neamh-idirdhealaitheacha, trédhearcacha agus leormhaithe a bheith ann ar úsáid an ghréasáin, lena n-áirítear línte idirnasctha sa chóras tarchurtha.

(27) Mar thoradh ar chiorruithe neamhchomhordaithe ar acmhainneachtaí na n-idirnascairí, tá méadú ag teacht ar an teorannú atáthar a dhéanamh ar mhalartú an leictreachais i measc na mBallstát ionas gur constaic thromchúiseach anois an méid sin roimh mhargadh inmheánach feidhmiúil don leictreachais a fhorbairt. Ba cheart, dá bhrí sin, leibhéal uasta acmhainneacht na n-idirnasc agus na n-eilimintí líonra ríthábhachtach a chur ar fail, lena gcomhlíontar leis na caighdeáin sábháilteachta faoinar féidir leis an gcóras feidhmiú go slán, lena n-áirítear na caighdeáin slándála do theagmhais (N-1) a urramú. Tá roinnt teorainneacha, áfach, leis an leibhéal acmhainneachta a shocrú in eangach mogalra. Ní mór íosteorainn shoiléir acmhainneachta atá ar fáil do thrádáil thraschreasach a chur i bhfeidhm chun éifeachtaí lúbshreafaí agus plóduithe inmheánacha ar thrádáil thraschreasach a laghdú agus lena gcuirfear luach intuartha acmhainneachta ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh. I gcás ina n-úsáidtear cur chuige sreabhadhbhunaithe, ba cheart don leibhéil íosta acmhainne sin sciar íosta d'acmhainneacht gné riachtanaí thraschreasaí nó inmheánaí den chóras a thugann aird ar theorainneacha oibríochtúla slándála a chinneadh, a úsáidfear mar ionchur do ríomh comhordaithe acmhainneachta faoi Rialachán (AE) 2015/1222, agus teagmhais á gcur san áireamh. Is féidir an sciar acmhainneachta iomlán atá fágtha a úsáid i gcomhair na gcorrlach iontaofachta, na lúbshreafaí agus na sreafaí inmheánacha. Thairis sin, i gcás fadhbanna intuartha i dtaca le maoluithe ar shlándáil eangaí a áirithiú, féadfar glacadh le maoluithe i gcomhair idirthréimhse theoranta. Ba cheart go mbeadh modheolaíocht ag gabháil le maoluithe den chineál sin mar aon le tionscadail lena ndéantar foráil i gcomhair réiteach fadtéarmach.

(28) Maidir leis an gcumas tarchurtha ina bhfuil feidhm ag an gcritéar tairsí 70 % lena n-úsáidtear cur chuige glanacmhainneachta tarchurtha comhordaithe (GTC) tarchur uasta na cumhachta gníomhaí lena n-urramaítear teorainneacha slándála oibríochtúlaagus lena gcuirtear teagmhais san áireamh. Le ríomh comhordaithe na hacmhainne seo, cuirtear san áireamh nach ndáiltear sreabha leictreachais idir comhpháirteanna aonair go cothrom agus ní amhain go gcuirtear acmhainní breise ar línte idirnasctha. Leis an acmhainn seo, ní chuirtear an corrlach iontaofachta, na lúbshreabha nó na sreafaí inmheánacha laistigh den 30 % eile san áireamh.

(29) Tá sé tábhachtach go seachnófar saobhadh iomaíochta mar thoradh ar chaighdeáin éagsúla sábháilteachta, oibríochta agus pleanála a bheith in úsáid ag oibreoirí córas tarchurtha sna Ballstáit. Thairis sin, ba cheart go mbeadh trédhearcacht ann do rannpháirtithe sa mhargadh maidir leis an acmhainneacht aistrithe atá ar fáil agus maidir leis na caighdeáin slándála, pleanála agus oibríochta a dhéanann difear do na hacmhainneacht aistrithe atá ar fáil.

(30) Chun na hinfheistíochtaí atá de dhíth a stiúradh go héifeachtúil, ní mór do phraghsanna comharthaí a thabhairt faoin áit is mó ina bhfuil an leictreachas ag teastáil. Faoi chórais leictreachais atá bunaithe ar chriosanna, is gá, chun comharthaí cearta a thabhairt faoi na suíomhanna, criosanna tairisceana a chinneadh ar mhodh comhsheasmhach, oibiachtúil agus iontaofa trí phróiseas trédhearcach. Chun a áirithiú go ndéanfar gréasán leictreachais an Aontais a oibriú agus a phleanáil ar bhealach éifeachtúil agus chun comharthaí praghsála éifeachtacha a chur ar fáil don acmhainneacht nua ghiniúna, don fhreagairt don éileamh agus don bhonneagar tarchuir, ba cheart do na criosanna tairisceana a bheith ina léiriú ar phlódú struchtúrach. Go háirithe, níor cheart acmhainneacht thrascreasach a laghdú chun plódú inmheánach a réiteach.

(31) Chun prionsabail éagsúla a bhaineann le barrfheabhsú criosanna tairisceana a léiriú gan margaí leachtacha agus infheistíochtaí eangach a chur i gcontúirt, ba cheart foráil a dhéanamh chun plódú a shárú. Ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann cinneadh a dhéanamh idir crios tairisceana nó bearta amhail atreisiú na n-eangach agus barrfheabhsú na n-eangach a athfhoirmiú. Is é an pointe tosaigh ar cheart a bheith ann do chinneadh den sórt sin ná plóduithe struchtúrtha fadtéarmacha a shainaithint ag oibreoir córais tarchurtha nó oibreoirí de chuid Ballstáit, trí thuarascáil ó Ghréasán Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Leictreachas ("ENTSO don Leictreachas") maidir le plódú. Ar an gcéad dul síos, ba cheart do na Ballstáit iarracht a dhéanamh teacht ar réiteach comhchoiteann ar dtús maidir leis an mbealach is fearr le dul i ngleic le plóduithe. Agus é sin á dhéanamh acu, d'fhéadfadh na Ballstáit pleananna gníomhaíochta ilnáisiúnta nó náisiúnta a ghlacadh chun teacht ó phlóduithe. I gcás na mBallstát atá ag glacadh plean gníomhaíochta chun teacht ó phlóduithe le bearta, ba cheart feidhm a bheith ag tréimhse chéimniúcháin isteach i bhfoirm conair líneach maidir leis na hidirnascairí a oscailt. Ag deireadh chur chun feidhme phlean ghníomhaíochta den chineál sin, ba cheart féidearthacht a bheith ag Ballstáit rogha a dhéanamh an bhfuil siad ag iarraidh glacadh le hathchumraíocht ar an gcrios tairisceana (nó ar na criosanna tairisceana) nó glacadh leis na plóduithe atá fágtha a chumhdach le gníomhaíochtaí feabhais a mbeidh na costais dóibh le cumhdach acu. Sa chás deireanach, níor cheart go ndéanfaí na criosanna tairsceana a a athfhoirmiú i gcoinne tola na mBallstát, ar choinníoll go mbaintear amach an leibhéil íosta acmhainneachta. Ba cheart go mbeadh an leibhéil íosta acmhainneachta a úsáid i ríomh acmhainneachta comhordaithe ina chéatadán d'acmhainneacht eiliminte criticiúla líonra, mar a shainítear de réir an phróisis roghnúcháin faoi Rialachán (AE) 2015/1222, tar éis nó, i gcás cur chuige sreabhadhbhunaithe, na teorainneacha slándála oibríochtúla i staid teagmhais a urramú. Ba cheart gurb indéanta cinneadh ón gCoimisiún maidir le cumraíocht ar an gcrios tairisceana mar rogha dheiridh agus ba cheart don chinneadh sin gan leasú a dhéanamh ar chumraíocht an chreasa tairisceana ach amháin sna Ballstáit sin a roghnaigh an deighilt nó nach bhfuil tairsí an leibhéil íosta bainte amach acu.

(32) Chun dícharbónú éifeachtúil a dhéanamh ar an gcóras leictreachais trí chomhtháthú margaidh, is gá, go córasach, deireadh a chur le bacainní roimh an trádáil trasteorann chun ilroinnt na margaí a réiteach agus chun go mbeidh custaiméirí fuinnimh an Aontais in ann tairbhe iomlán a bhaint as na buntáistí a thagann ó mhargaí leictreachais comhtháite agus ón iomaíocht.

(33) Leis an Rialachán seo, ba cheart go leagfaí síos bunphrionsabail maidir le taraifiú agus leithdháileadh acmhainneachta, agus ba cheart go bhforálfaí go nglacfar treoirlínte ina dtabharfar mionsonraí maidir le tuilleadh prionsabal agus modheolaíochtaí ábhartha, ionas go bhféadfaí oiriúnú gasta a dhéanamh i gcás imthosca athraitheacha.

(34) Ba cheart go ndéanfadh bainistiú ar fhadhbanna an phlódaithe comharthaí eacnamaíocha cuí a sholáthar d'oibreoirí córas tarchurtha agus do rannpháirtithe sa mhargadh agus ba cheart go mbeadh an bainistiú sin bunaithe ar shásraí an mhargaidh.

(35) I margadh atá oscailte, iomaíoch, ba cheart go gcúiteofaí oibreoirí córas tarchurtha as na costais a thabhaítear mar thoradh ar shreafaí leictreachais trasteorann a óstáil ar a ngréasáin agus gurbh iad na hoibreoirí córas tarchurtha ina dtionscnaítear na sreafaí trasteorann sin agus gurbh iad na córais tarchurtha ina gcríochnaíonn siad a chúiteodh iad.

(36) Ba cheart íocaíochtaí agus fáltais a eascraíonn as cúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha a chur san áireamh agus taraifí gréasáin náisiúnta á socrú.

(37) D'fhéadfadh sé go mbeidh difríochtaí móra ann maidir leis an méid iarbhír is iníoctha ar rochtain trasteorann ar an gcóras, ag brath ar an oibreoir córais tarchurtha lena mbaineann agus mar thoradh ar dhifríochtaí i struchtúr na gcóras taraifithe a chuirtear i bhfeidhm sna Ballstáit. Dá bhrí sin, tá leibhéal áirithe comhchuibhithe riachtanach chun saobhadh trádála a sheachaint.

(38) Ba cheart go mbeadh rialacha ann maidir le húsáid an ioncaim as nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú, mura rud é go mbeadh cineál sonrach an idirnascaire lena mbaineann ina údar maith le díolúine ó na rialacha sin.

(39) Chun go mbeidh cothroime iomaíochta ann idir rannpháirtithe uile an mhargaidh, ba cheart taraifí nua gréasáin a chur i bhfeidhm ar bhealach a fhágann nach ndéantar idirdhealú idir táirgeadh atá nasctha ar leibhéal an dáileacháin agus táirgeadh atá nasctha ar leibhéal an tarchuir, bíodh idirdhealú dearfach nó diúltach i gceist. Níor cheart do tharaifí gréasáin idirdhealú a dhéanamh i gcoinne stóráil fuinnimh, agus níor cheart go gcruthófaí dídhreasuithe leo i dtaca le bheith rannpháirteach sa fhreagairt don éileamh ná bheith ina bhacainn ar éifeachtúlacht fuinnimh a fheasbhú.

(40) Chun trédhearcacht agus inchomparáideacht a mhéadú agus taraifí á socrú i gcásanna ina meastar nach leor comhchuibhiú ceangailteach, ba cheart do Ghníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh arna bunú faoi Rialachán (AE) 2019/942 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([10]) ("ACER") tuarascáil maidir le dea-chleachtais do mhodheolaíochtaí i gcomhair taraifí a eisiúint.

(41) Chun infheistíocht optamaithe san eangach thras-Eorpach a áirithiú ar bhealach níos fearr agus chun dul i ngleic leis an dúshlán i gcás nach féidir tionscadail inmharthana idirnaisc a thógáil toisc nach dtugtar tús áite dóibh ar an leibhéal náisiúnta, ba cheart athmhachnamh a dhéanamh ar chíosanna ó phlódú agus rannchuidiú le hinfhaighteacht a ráthú agus na hacmhainneachtaí idirnaisc a choinneáil nó a mhéadú.

(42) Chun go n-áiritheofar bainistiú optamach an ghréasáin tarchurtha leictreachais agus chun go mbeifear in ann trádáil a dhéanamh sa leictreachas agus é a sholáthar thar theorainneacha san Aontas, ba cheart ENTSO don Leictreachas a bhunú. Ba cheart go gcuirfeadh ENTSO don Leictreachas a chuid cúraimí i gcrích i gcomhréir le rialacha iomaíochta an Aontais atá infheidhme i gcónaí maidir le cinntí ENTSO don Leictreachas. Ba cheart go saineofaí cúraimí an ENTSO don Leictreachas go cuí agus ba cheart go n-áiritheofaí lena mhodh oibre éifeachtúlacht, cineál ionadaíoch agus trédhearcacht ENTSO don Leictreachas. Níl sé beartaithe go ngabhfadh na cóid ghréasáin a ullmhaíonn ENTSO don Leictreachas ionad na gcód gréasáin náisiúnta atá riachtanach maidir le saincheisteanna nach saincheisteanna trasteorann iad. De bhrí go bhféadfar dul chun cinn níos éifeachtaí a dhéanamh trí chur chuige ar an leibhéal réigiúnach, ba cheart d'oibreoirí córas tarchurtha struchtúir réigiúnacha a chur ar bun laistigh den struchtúr comhair foriomlán, agus go n-áireofaí ag an am céanna go mbeadh na torthaí ar an leibhéal réigiúnach comhoiriúnach le cóid ghréasáin agus le pleananna forbartha gréasáin neamhcheangailteacha 10 mbliana ar leibhéal an Aontais. Ba cheart do na Ballstáit an comhar ar an leibhéal réigiúnach a chur chun cinn mar aon le faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht an ghréasáin ar an leibhéal sin. Ba cheart go mbeadh an comhar ar an leibhéal réigiúnach comhoiriúnach leis an dul chun cinn i ndáil le margadh inmheánach don leictreachas atá iomaíoch agus éifeachtúil.

(43) Ba cheart go ndéanfadh ENTSO do Leictreachas measúnú leormhaitheasa cuimsitheach ar acmhainní ar leibhéal Eorpach sa mheántéarma go fadtéarma chun bonn oibiachtúil a chur ar fáil don mheasúnú ar ábhar imní ó thaobh leormhaitheasa de. Ba cheart an t-ábhar imní i dtaca le leormhaitheas acmhainní a dtéann sásraí acmhainneachta i ngleic leis a bheith bunaithe ar mheasúnú leormhaitheasa cuimsitheach ar acmhainní ar leibhéal Eorpach. Féadfar an measúnú sin a chomhlánú le measúnuithe náisiúnta.

(44) Ní hionann an cuspóir atá leis an modheolaíocht don mheasúnú ar leormhaitheas acmhainní san fhadtéarma (ó 10 mbliana chun tosaigh go 1 bhliain amháin chun tosaigh) a leagtar amach sa Rialachán seo agus an cuspóir atá leis an na measúnaithe leormhaitheasa séasúracha (6 mhí chun tosaigh) a leagtar amach in Airteagal 9 de Rialachán (AE) 2019/941 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([11]). Baintear úsáid as measúnuithe meántéarmacha go fadtéarmacha den chuid is mó chun ábhair imní leormhaitheasa a shainaithint agus chun measúnú a dhéanamh ar an ngá atá le sásraí acmhainneachta, ach úsáidtear measúnaithe leormhaitheasa séasúracha chun foláireamh a thabhairt maidir le rioscaí gearrthéarmacha a d'fhéadfadh titim amach sna 6 mhí amach anseo ar dócha gurb é an toradh a bheidh orthu go mbeidh meath suntasach ar an staid i dtaca le soláthar leictreachais. Chomh maith leis sin, tugann lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha faoi mheasúnuithe ar leormhaitheas réigiúnach ar oibriú na gcóras tarchurtha leictreachais. Is measúnuithe leormhaitheasa an-ghearrthéarmach iad sin (idir seachtain chun tosaigh go lá chun tosaigh) a úsáidtear i gcomhthéacs oibriú na gcóras.

(45) Sula dtabharfar isteach sásraí acmhainneachta, ba cheart do na Ballstáit measúnú a dhéanamh ar shaobhadh rialála atá ag cur leis an ábhar imní gaolmhar i dtaca le leormhaitheas acmhainní. Ba cheart ceangal a bheith ar na Ballstáit bearta a ghlacadh chun deireadh a chur le saobhadh arna aithint, agus ba cheart amlíne a áireamh do chur chun feidhme na mbeart. Níor cheart sásraí acmhainneachta a thabhairt isteach ach chun dul i ngleic leis na fadhbanna leormhaitheasa nach féidir a réiteach trí dheireadh a chur le saobhadh den sórt sin.

([10]) Rialachán (AE) 2019/942 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 lena mbunaítear Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (athmhúnlú) (Féach leathanach 22 den Iris Oifigiúil seo).

([11]) Rialachán (AE) 2019/941 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir le riosca-ullmhacht in earnáil an leictreachais agus lena n-aisghairtear Treoir 2005/89/CE (Féach leathanach 1 den Iris Oifigiúil seo).

(46) Na Ballstáit a bhfuil sé beartaithe acu sásraí acmhainneachta a thabhairt isteach, ba cheart dóibh spriocanna do leormhaitheas acmhainní a leagan síos bunaithe ar phróiseas trédhearcach infhíoraithe. Ba cheart saoirse a bheith ag na Ballstáit an leibhéal is mian leo féin a shocrú do shlándáil an tsoláthair.

(47) De bhun Airteagal 108 CFAE, tá inniúlacht eisiach ag an gCoimisiún chun measúnú a dhéanamh ar chomhoiriúnacht na mbeart Státchabhrach leis an margadh inmheánach a d'fhéadfadh na Ballstáit a chur ar bun. Is ar bhonn Airteagal 107(3) CFAE agus i gcomhréir leis na forálacha agus treoirlínte ábhartha a ghlacfaidh an Coimisiún chuige sin a dhéanfar an measúnú sin. Ní dhéanann an Rialachán seo dochar d'inniúlacht eisiach an Choimisiúin a dheonaítear faoi CFAE.

(48) Ba cheart athbhreithniú a dhéanamh ar na sásraí acmhainneachta atá i bhfeidhm i bhfianaise an Rialacháin seo.

(49) Ba cheart rialacha mionsonraithe a leagan síos sa Rialachán seo chun rannpháirtíocht éifeachtach trasteorann i sásraí acmhainneachta a éascú. Ba cheart d'oibreoirí córas tarchurtha rannpháirtíocht trasteorann táirgeoirí ar suim leo a bheith rannpháirteach i sásraí acmhainneachta i mBallstáit eile a éascú. Dá bhrí sin, ba cheart dóibh na hacmhainneachtaí a ríomh go dtí leibhéal ar féidir rannpháirtíocht trasteorann bheith i gceist leis, chomh maith le rannpháirtíocht a chumasú agus na deiseanna atá ann dul ina bun a sheiceáil. Ba cheart do na húdaráis rialála na rialacha trasteorann a fhorfheidhmiú sna Ballstáit.

(50) Níor cheart go róchúiteamh mar thoradh ar shásraí acmhainneachta, ach ag an am céanna, ba cheart dóibh slándáil an tsoláthair a áirithiú. I ndáil leis sin gur cheart sásraí acmhainneachta seachas cúltacaí straitéiseacha a bhunú chun a áirithiú go gclaonfaidh an praghas a íocfar as infhaighteacht i dtreo an nialais i gcás ina meastar go mbeidh leibhéal na hacmhainneachta, a mbeadh rath uirthi ar an margadh fuinnimh gan sásra acmhainneachta, leormhaith chun an leibhéal acmhainneachta a éilítear a chomhlíonadh;

(51) Chun tacú leis na Ballstáit agus le réigiúin a bhfuil dúshláin shóisialta thionsclaíocha agus eacnamaíocha rompu mar thoradh ar an tarchur fuinnimh, tá tionscnamh i dtaca le réigiúin ar mór a lorg guail agus carbóin curtha ar bun ag an gCoimisiún. Sa chomhthéacs sin, ba cheart don Choimisiún cuidiú leis na Ballstáit, lena n-áirítear le tacaíocht airgeadais spriocdhírithe chun "aistriú cóir" sna réigiúin sin a chumasú, i gcás ina mbeidh sí ar fáil.

(52) I bhfianaise na ndifríochtaí idir na córais fuinnimh náisiúnta agus na teorainneacha teicniúla a bhaineann leis na gréasáin leictreachais atá ann cheana féin, is minic gur ar an leibhéal réigiúnach a bheidh an cur chuige is fearr chun dul chun cinn a bhaint amach i dtaca le comhtháthú an margaidh. Dá bhrí sin, ba cheart comhar réigiúnach na n-oibreoirí córais tarchurtha a neartú. Chun comhar éifeachtach a áirithiú, ba cheart, i gcreat rialála nua, foráil a dhéanamh maidir le rialachas réigiúnach agus maoirseacht rialála níos láidre, lena n-áirítear trí chumhacht cinnteoireachta ACER a neartú i gcás saincheisteanna trasteorann. D'fhéadfadh gá a bheith le comhar níos dlúithe idir na Ballstáit i gcásanna géarchéime freisin, chun slándáil an tsoláthair a mhéadú agus chun saobhadh an mhargaidh a theorannú.

(53) Tá socruithe foirmiúla curtha ar bun don chomhordú idir oibreoirí córas tarchurtha ar an leibhéal réigiúnach ós rud é go bhfuil rannpháirtíocht na n-oibreoirí córais tarchurtha sna comhordaitheoirí slándála réigiúnach éigeantach. Ba cheart go ndéanfaí forbairt bhreise ar chomhordú réigiúnach ar oibreoirí córas tarchurtha le creat institiúideach feabhsaithe trí lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha a bhunú. Le bunú na lárionad comhordúcháin réigiúnach, ba cheart tionscnaimh réigiúnacha don chomhardú atá ann cheana féin nó atá beartaithe a chur san áireamh agus ba cheart tacú le córais leictreachais a oibriú ar fud an Aontais ar bhealach a éireoidh níos comhtháite, chun feidhmíocht éifeachtach shlán na gcóras sin a áirithiú. Ar an gcúis sin, is gá a áirithiú go ndéanfar comhordú ar oibreoirí córas tarchurtha trí lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ar fud an Aontais. I gcás nach bhfuil comhordú déanta go fóill ar oibreoirí córas tarchurtha réigiúin ar leith ag lárionad comhordúcháin réigiúnach atá ann cheana féin nó atá beartaithe, ba cheart d'oibreoir córais tarchurtha an réigiúin sin lárionad comhordúcháin réigiúnach a bhunú nó a ainmniú.

(54) Ba cheart go bhfágfadh raon feidhme geografach na lárionad comhordúcháin réigiúnach go mbeidh siad in ann rannchuidiú éifeachtach a dhéanamh i gcomhordú oibríochtaí na n-oibreoirí córas tarchurtha thar réigiúin, rud a chiallódh go mbeadh feabhas ar shlándáil córais agus éifeachtúlacht mhargaidh. Ba cheart solúbthacht a bheith ag lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha na cúraimí a dhéanamh sa réigiún sa chaoi is fearr atá in oiriúint do chineál na gcúraimí aonair a thugtar ar iontaoibh dóibh.

(55) Ba cheart do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha cúraimí a dhéanamh i gcás ina mbíonn breisluach ann toisc go mbíonn siad ag feidhmiú ar an leibhéal réigiúnach, i gcomparáid leis na cúraimí a dhéantar ar an leibhéal náisiúnta. Na cúraimí a leagfar ar lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha, ba cheart go gcuimseoidís na cúraimí sin a dhéanann comhordaitheoirí réigiúnacha slándála de bhun Rialachán (AE) 2017/1485 ([12]), mar aon le cúraimí eile a bhaineann le hoibriú an chórais, le hoibriú an mhargaidh, agus le riosca-ullmhacht. Na cúraimí a dhéanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha, níor cheart oibriú fíor-ama an chórais leictreachais a áireamh.

(56) Agus a gcúraimí á gcur i gcrích acu, ba cheart go rannchuideodh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha le gnóthú chuspóirí 2030 agus 2050 arna leagan amach sa chreat beartais maidir le haeráid agus fuinnimh.

(57) Ba cheart do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha feidhmiú go príomhúil chun leasa oibriú an chórais agus an mhargaidh sa réigiún. Dá réir sin, ba cheart na cumhachtaí riachtanacha a chur ar iontaoibh na lárionad comhordúcháin réigiúnach chun comhordú a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí nach mór d'oibreoirí córas tarchurtha an réigiúin oibríochta córais i gcás feidhmeanna áirithe agus ról comhairleach níos láidre a bheith acu i dtaca leis na feidhmeanna eile.

(58) Níor cheart go rachadh acmhainní daonna, teicniúla, fisiciúla agus airgeadais na lárionad comhordúcháin réigiúnach thar an méid a bhfuil gá leis chun a gcúraimí a thabhairt i gcrích.

(59) Ba cheart do ENTSO don Leictreachas a áirithiú go ndéantar gníomhaíochtaí na lárionad comhordúcháin réigiúnach a chomhardú thar theorainneacha réigiúnacha.

(60) Chun an éifeachtúlacht a mhéadú i ngréasáin dáileacháin leictreachais san Aontas agus chun an dlúthchomhar le hoibreoirí córas tarchurtha agus le ENTSO don Leictreachas a áirithiú, ba cheart eintiteas Eorpach d'oibreoirí córais dáileacháin san Aontas ("eintiteas AE do OCDanna") a bhunú. Ba cheart go saineofaí cúraimí eintiteas AE do OCDanna ar bhealach soiléir agus ba cheart go n-áiritheofaí lena mhodh oibre éifeachtúlacht, trédhearcacht agus ionadaitheacht i measc oibreoirí córas tarchurtha an Aontais. Ba cheart d'eintiteas AE do OCDanna dul i ndlúthchomhar le ENTSO don Leictreachas maidir leis na cóid ghréasáin a ullmhú agus a chur chun feidhme, i gcás inarb infheidhme sin, agus ba cheart dó oibriú chun treoir a thabhairt maidir le comhtháthú ar, *inter alia*, ghiniúint agus stóráil dháilte i ngréasáin dáileacháin nó i réimsí eile a bhaineann le bainistiú na ngréasán dáileacháin. Ina theannta sin, ba cheart go dtabharfadh eintiteas AE do OCDanna aird chuí ar na sainiúlachtaí a bhaineann go dlúth le córais dáileacháin a bhaineann le córais leictreachais iartheachtacha ar oileáin nach bhfuil nasctha trí idirnascairí le córais leictreachais eile.

(61) Tá gá le comhar agus comhordú méadaithe idir na hoibreoirí córas tarchurtha chun cóid ghréasáin a chruthú lena soláthrófar agus lena mbainisteofar rochtain éifeachtach agus thrédhearcach ar na gréasáin tarchurtha thar theorainneacha, agus chun pleanáil atá comhordaithe agus réamhbhreathnaitheach go leor agus forás fónta teicniúil a áirithiú don chóras tarchurtha san Aontas, lena n-áirítear acmhainneachtaí idirnaisc a chruthú, ag féachaint go cuí don chomhshaol. Ba cheart go mbeadh na cóid ghréasáin sin i gcomhréir leis na creat-treoirlínte ar de chineál neamhcheangailteach iad (creat-treoirlínte) agus a d'fhorbair ACER. Ba cheart go mbeadh ról ag ACER maidir le hathbhreithniú a dhéanamh ar na dréachtchóid ghréasáin, ar athbhreithniú é a bheidh bunaithe ar ábhair fíoras, lena n-áirítear athbhreithniú i dtaobh an gcomhlíonann siad na creat-treoirlínte, agus ba cheart go gcumasófaí di a mholadh don Choimisiún iad a ghlacadh. Ba cheart go ndéanfadh ACER measúnú ar leasuithe a bheartaítear a dhéanamh ar na cóid ghréasáin agus ba cheart go gcumasófaí di a mholadh don Choimisiún iad a ghlacadh. Ba cheart go n-oibreodh oibreoirí córas tarchurtha a ngréasáin i gcomhréir leis na cóid ghréasáin sin.

(62) Léirigh an taithí a fuarthas agus na cóid ghréasáin á bhforbairt agus á nglacadh gur úsáideach an rud é an nós imeachta lena bhforbraítear iad a shruthlíniú trína shoiléiriú go bhfuil an ceart ag ACER athbhreithniú a dhéanamh ar na dréachtchóid ghréasáin leictreachais sula gcuirtear faoi bhráid an Choimisiúin iad.

(63) Chun feidhmiú rianúil an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas a áirithiú, ba cheart foráil a dhéanamh maidir le nósanna imeachta lena gceadaítear cinntí agus treoirlínte a ghlacadh, *inter alia* maidir le tairifiú agus leithdháileadh acmhainneachta ag an gCoimisiún agus rannpháirtíocht údaráis rialála a áirithiú fós sa phróiseas sin, trína gcomhlachas ar leibhéal an Aontais i gcás inarb iomchuí sin. Tá ról tábhachtach ag na húdaráis rialála, mar aon le húdaráis ábhartha eile sna Ballstáit, i ndáil le rannchuidiú le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas.

([12]) Rialachán (AE) Uimh. 2017/1485 ón gCoimisiún an 2 Lúnasa 2017 lena mbunaítear treoirlíne maidir le hoibríocht córas tarchurtha leictreachais (IO L 220, 25.8.2017, lch. 1).

(64) Tá leas ag rannpháirtithe uile an mhargaidh san obair a bhfuiltear ag súil léi ó ENTSO don Leictreachas. Tá sé riachtanach, dá bhrí sin, go mbeadh próiseas comhairliúcháin éifeachtach ann agus go mbeadh ról tábhachtach ag na struchtúir atá ann cheana féin agus a cuireadh ar bun chun an próiseas comhairliúcháin a éascú agus a shruthlíniú, amhail trí údaráis rialála nó tríd ACER.

(65) D'fhonn breis trédhearcachta a áirithiú maidir leis an ngréasán iomlán tarchurtha leictreachais san Aontas, ba cheart do ENTSO don Leictreachas plean forbartha gréasáin uile-Aontais neamhcheangailteach 10 mbliana a tharraingt suas, a fhoilsiú agus a nuashonrú go rialta. Ba cheart go ndéanfaí gréasáin inmharthana tarchurtha leictreachais agus na hidirnaisc réigiúnacha is gá, atá ábhartha ó thaobh tráchtála nó chinnteacht soláthair de, a chur san áireamh sa phlean forbartha gréasáin sin.

(66) Ba cheart infheistíochtaí i mbonneagar mór nua a chur chun cinn go láidir agus feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas a áirithiú ag an am céanna. D'fhonn an tionchar dearfach atá ag idirnascairí díolmhaithe srutha dhírigh ar iomaíocht agus ar chinnteacht soláthair a fheabhsú, ba cheart spéis an mhargaidh a thástáil le linn chéim phleanála an tionscadail agus ba cheart rialacha maidir le bainistiú ar phlódú a ghlacadh. I gcás ina mbeidh idirnascairí srutha dhírigh suite ar chríoch níos mó ná Ballstát amháin, ba cheart do ACER déileáil leis an iarraidh ar dhíolúine, mar rogha deiridh, ionas go gcuirfí a himpleachtaí trasteorann san áireamh ar bhealach níos fearr agus chun an láimhseáil riaracháin a gheobhaidh sí a fheabhsú. Thairis sin, mar gheall ar phróifíl riosca neamhghnách a bhaineann leis na mórthionscadail bhonneagair dhíolmhaithe sin a thógáil, ba cheart go mbeadh gnóthais a bhfuil leasanna soláthair agus táirgthe acu in ann tairbhe a bhaint as maolú sealadach ar na rialacha maidir le díchuachadh iomlán do na tionscadail lena mbaineann. Leanfaidh na díolúintí arna ndeonú faoi Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([13]) d'fheidhm a bheith acu go dtí an dáta sceidealta éagtha faoi mar a cinneadh sa chinneadh chun díolúine a dheonú. Maidir le bonneagar leictreachais eischósta atá défheidhmiúil (ar a dtugtar "sócmhainní hibrideacha eischósta") lena ndéantar cumasc idir iompar fuinnimh gaoithe eischósta chuig an gcósta agus idirnascairí, ba cheart freisin é a bheith incháilithe do dhíolúine faoi mar atá amhlaidh faoi na rialacha is infheidhme maidir le hidirnascairí srutha dhírigh nua. I gcás inar gá, ba cheart go ndéanfaí breithniú cuí leis an gcreat rialála ar staid shonrach na sócmhainní sin chun teacht thar bhacainní ar bhaint amach sócmhainní hibrideacha eischósta atá cost-éifeachtach don tsochaí.

(67) Chun muinín sa mhargadh a fheabhsú, ní foláir do na rannpháirtithe a bheith cinnte go bhféadfar iad siúd a ghabhann do mhí-úsáid a chur faoi réir pionós atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach. Ba cheart go dtabharfaí an inniúlacht do na húdaráis inniúla chun líomhaintí maidir le mí-úsáid an mhargaidh a fhiosrú go héifeachtach. Chun na críche sin, is gá rochtain a bheith ag na húdaráis inniúla ar shonraí ina bhfuil faisnéis maidir le cinntí oibríochtúla a ghlacannsoláthróirí. Déanann táirgeoirí go leor cinntí ábhartha i margadh an leictreachais agus ba cheart dóibh an fhaisnéis maidir leis an cinntí sin a choimeád ar fáil do na húdaráis inniúla, agus rochtain éasca a bheith ag na húdaráis sin uirthi, go ceann tréimhse socraithe. Dá bhrí sin, ba cheart go ndéanfadh na húdaráis inniúla faireachán go tráthrialta ar chomhlíonadh na rialacha ar thaobh na n-oibreoirí córais tarchurtha. Ba cheart go mbeadh díolúine ón oibleagáid sin ag táirgeoirí beaga nach bhfuil de chumas acu i ndáiríre an margadh a shaobhadh.

(68) Ba cheart go gceanglófaí ar na Ballstáit agus ar na húdaráis inniúla faisnéis ábhartha a sholáthar don Choimisiún. Ba cheart don Choimisiún déileáil le faisnéis den sórt sin mar fhaisnéis rúnda. I gcás inar gá, ba cheart go mbeadh deis ag an gCoimisiún faisnéis ábhartha a iarraidh go díreach ar na gnóthais lena mbaineann, ar choinníoll go gcuirtear na húdaráis inniúla ar an eolas faoi sin.

(69) Ba cheart do na Ballstáit rialacha a leagan síos maidir leis na pionóis a bheidh infheidhme i gcás sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus ba cheart dóibh a áirithiú go gcuirtear chun feidhme iad. Ba cheart na pionóis sin a bheith éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.

(70) Ba cheart do na Ballstáit, do Chomhpháirtithe Conarthacha an Chomhphobail Fuinnimh, agus do thríú tíortha eile a chuireann an Rialachán seo chun feidhme nó ar limistéir iad d'eangach shioncrónach Mhór-roinn na hEorpa dul i ndlúthchomhar ar chúrsaí a bhaineann le réigiún comhtháite trádála leictreachais a fhorbairt agus níor cheart dóibh aon bheart a dhéanamh a chuirfeadh comhtháthú breise na margaí leictreachais, ná cinnteacht an tsoláthair, atá ag na Ballstáit agus ag na Comhpháirtithe Conarthacha, i mbaol.

(71) An tráth ar glacadh Rialachán (CE) Uimh. 714/2009, is beag riail a bhí ann don mhargadh inmheánach don leictreachas ar leibhéal an Aontais. Ó shin i leith, tá margadh inmheánach an Aontais tar éis éirí níos casta mar gheall ar athrú bunúsach atá ag teacht ar na margaí, go háirithe maidir le húsáid an táirgthe athraithí giniúina leictreachais in-athnuaite. Dá bhrí sin, tá na cóid ghréasáin agus na treoirlínte níos cuimsithí ná riamh agus tugtar aghaidh iontu ar shaincheisteanna teicniúla agus ginearálta araon.

([13]) Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2003 maidir le coinníollacha rochtana ar an ngréasán um malartuithe trasteorann sa leictreachas (IO L 176, 15.7.2003, lch. 1).

(72) Chun an leibhéal íosta comhchuibhithe atá de dhíth chun go mbeidh an margadh ag feidhmiú go cuí a áirithiú, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a thairmligean don Choimisiún i dtaca le gnéithe neamhriachtanacha de réimsí sonracha áirithe atá bunriachtanach don chomhtháthú margaidh. Leis na gníomhartha sin ba cheart go n-áiritheofaí glacadh agus leasú ar chóid ghréasáin áirithe agus treoirlínte i gcás ina gcomhlánaítear leo sin an Rialachán seo, comhar réigiúnach na n-oibritheoirí córas tarchurtha agus na n-údarás rialála, cúiteamh airgeadais idir oibritheoirí córas tarchurtha, mar aon le cur i bhfeidhm forálacha díolúine d'idirnascairí nua. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr ([14]). Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

(73) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir leis an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal 291 CFAE a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([15]). Ba cheart an nós imeachta scrúdúcháin a úsáid chun na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh.

(74) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon creat comhchuibhithe a sholáthar le haghaidh malartuithe trasteorann leictreachais, a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr a fhairsinge nó a éifeachtaí, gur fearr is féidir é a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a ghnóthú.

(75) Ar chúiseanna an chomhleanúnachais agus na deimhneachta dlíthiúla, níor cheart go gcuirfeadh foráil ar bith sa Rialachán seo cosc ar chur i bhfeidhm na maoluithe a eascraíonn as Airteagal 66 de Threoir (AE) 2019/944,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

Is é is aidhm don Rialachán seo:

(a) bunús a chur ar fáil chun spriocanna an Aontais Fuinnimh, agus go háirithe an creat aeráide agus fuinnimh le haghaidh 2030, a bhaint amach go héifeachtúil trína fhágáil gur féidir comharthaí margaidh a chur ar fáil chun go mbeidh méadú ar an éifeachtúlacht, ar sciar níos mó d'fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, ar shlándáil an tsoláthair, ar an tsolúbthacht, ar an inbhuanaitheacht, ar an dícharbónú, agus ar an nuálaíocht;

(b) prionsabail bhunúsacha a shocrú le haghaidh margaí leictreachais comhtháite, a bheidh ag feidhmiú go maith, a fhágfaidh go mbeidh rochtain neamh-idirdhealaitheach ar an margadh ag gach soláthraí acmhainní agus ag gach custaiméir leictreachais, a chumhachtóidh tomhaltóirí, a fheabhsóidh iomaíocht ar an margadh domhanda mar aon le freagairt don éileamh, stóráil fuinnimh agus éifeachtúlacht fuinnimh, a éascóidh éileamh agus soláthar dáilte a chomhbhailiú, agus a chumasóidh comhtháthú margaidh agus earnálach agus luach saothair margadhbhunaithe as leictreachas a ghintear ó fhoinsí in-athnuaite;

([14]) IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.
([15]) Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

(c) rialacha córa a shocrú maidir le malartuithe trasteorann leictreachais, agus feabhas a chur, sa tslí sin, ar iomaíocht sa mhargadh inmheánach sa leictreachas, agus saintréithe áirithe na margaí náisiúnta agus réigiúnacha á gcur san áireamh, lena n-áirítear air sin bunú sásra cúitimh do shreafaí trasteorann leictreachais, socrú prionsabal comhchuibhithe maidir le muirir tarchurtha trasteorann agus maidir le leithdháileadh acmhainneachta atá ar fáil sna hidirnaisc idir córais tarchurtha náisiúnta;

(d) teacht chun cinn margaidh mórdhíola sa leictreachas a éascú ar margadh é a bheidh trédhearcach agus a fheidhmeoidh go maith agus a rannchuideoidh le leibhéal ard slándála soláthair leictreachais agus foráiltear ann do shásraí chun na rialacha do mhalartuithe trasteorann sa leictreachas a chomhchuibhiú.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

(1) ciallaíonn "idirnascaire" líne tarchurtha a thrasnaíonn nó a réisíonn teorainn idir Ballstáit agus a nascann córais náisiúnta tarchurtha na mBallstát.

(2) ciallaíonn "údarás rialála" údarás rialála a ainmnítear ag gach Ballstát de bhun Airteagal 57(1) de Threoir (AE) 2019/944;

(3) ciallaíonn "sreabh thrasteorann" sreabh fisiceach leictreachais ar líonra tarchurtha Ballstáit a eascraíonn as tionchar gníomhaíochtaí na dtáirgeoirí, na gcustaiméirí, nó araon, lasmuigh den Bhallstát sin ar a ghréasán tarchurtha;

(4) ciallaíonn "plódú" staid a fhágann nach féidir freastal ar gach iarratas ó rannpháirtithe sa mhargadh chun trádáil a dhéanamh idir limistéir gréasáin toisc go n-imreodh siad tionchar suntasach ar na sreafaí fisiciúla ar eilimintí den ghréasán nach féidir leo freastal ar na sreabha sin;

(5) ciallaíonn "idirnascaire nua" idirnascaire nár críochnaíodh faoin 4 Lúnasa 2003;

(6) ciallaíonn "plódú struchtúrach" plódú sa chóras tarchurtha ar féidir é a shainiú go neamh-dhébhríoch, atá intuartha, a mbaineann cobhsaíocht gheografach leis le himeacht ama, agus a bhíonn ag atarlú go minic faoi ghnáthdhálaí na gcóras leictreachais cumhachta;

(7) ciallaíonn "oibreoir margaidh" eintiteas a sholáthraíonn seirbhís faoina ndéantar na tairiscintí chun leictreachas a dhíol a mheaitseáil le tairiscintí chun leictreachas a cheannach;

(8) ciallaíonn "oibreoir ainmnithe sa mhargadh leictreachais" (OAML) oibreoir margaidh arna ainmniú ag an údarás inniúil chun cúraimí a bhaineann le cúpláil amháin lá roimh ré nó cúpláil amháin ionlae a dhéanamh;

(9) ciallaíonn "an luach atá ar chailliúint lóid" meastachán, in euro/MWh, ar an bpraghas uasta leictreachais a mbíonn custaiméirí sásta a íoc chun éaradh a sheachaint;

(10) ciallaíonn "cothromú" gach gníomhaíocht agus próiseas, i ngach amlíne, faoina n-áirithíonn oibreoirí córais tarchurtha, ar bhealach leanúnach, go gcoinnítear minicíocht an chórais laistigh de raon cobhsaíochta réamhshainithe agus go gcomhlíontar le méid na gcúlchistí atá de dhíth i ndáil leis an gcáilíocht is gá;

(11) ciallaíonn "fuinneamh don chothromú" fuinneamh a úsáideann na hoibreoirí córais tarchurtha chun cothromú a dhéanamh;

(12) ciallaíonn "soláthraí seirbhísí cothromaithe" rannpháirtí sa mhargadh a sholáthraíonn fuinneamh don chothromú nó acmhainneacht don chothromú, nó an dá rud, le hoibreoirí córas tarchurtha;

(13) ciallaíonn "acmhainneacht don chothromú" méid acmhainneachta ar chomhaontaigh an soláthraí seirbhísí a choinneáil ar bun agus ar chomhaontaigh an soláthraí seirbhísí cothromaithe tairiscintí do mhéid comhfhreagrach d'fhuinneamh don chothromú a sheoladh chuig an oibreoir córais tarchurtha feadh ré an chonartha;

(14) ciallaíonn "páirtí atá freagrach as cothromú" rannpháirtí sa mhargadh nó an t-ionadaí atá roghnaithe aige atá freagrach as a míchothromaíochtaí i margadh an leictreachais;

(15) ciallaíonn "tréimhse réiteach míchothromaíochtaí" an t-aonad ama lena ndéantar míchothromaíocht na bpáirtithe atá freagrach as cothromú a ríomh;

(16) ciallaíonn "praghas na míchothromaíochta" an praghas, bíodh sé dearfach, nialasach nó diúltach, i ngach tréimhse réiteach míchothromaíochtaí atá ar mhíchothromaíocht i ngach treo;

(17) ciallaíonn "limistéar phraghas na míchothromaíochta" an limistéar a ndéantar praghas míchothromaíochta a ríomh ina leith;

(18) ciallaíonn "próiseas réamhcháiliúcháin" an próiseas chun fíorú a dhéanamh ar chomhlíonadh soláthraí acmhainneachta don chothromú leis na ceanglais arna leagan síos ag oibreoirí córais tarchurtha;

(19) ciallaíonn "acmhainneacht chúltaca" méid na gcúltacaí coinneála minicíochta, cúltacaí athsholáthair minicíochta nó cúltacaí athchuir is gá a bheith ar fáil don oibreoir córais tarchurtha;

(20) ciallaíonn "seoladh tosaíochta", i dtaca leis an múnla féinseolta seoladh na ngléasraí cumhachta bunaithe ar chritéir atá éagsúil ó ord eacnamaíochta na dtairiscintí agus, i dtaca leis an múnla seolta lárnach, le seoladh na ngléasraí cumhachta bunaithe ar chritéir atá éagsúil ó ord eacnamaíochta agus ó shrianta gréasáin, a thugann tosaíocht do sheoladh teicneolaíochtaí giniúna ar leith;

(21) ciallaíonn "réigiún um ríomh acmhainneachta" an réigiún geografach ina gcuirtear an ríomh don acmhainneacht chomhordaithe i bhfeidhm;

(22) ciallaíonn "sásra acmhainneachta" beart sealadach chun a áirithiú go mbainfear amach an leibhéal riachtanach de leormhaitheas acmhainní trí luach saothair a thabhairt ar acmhainní as iad a bheith ar fáil gan bearta a bhaineann le seirbhísí coimhdeacha agus bainistiú ar phlódú a chur san áireamh;

(23) ciallaíonn "comhghiniúint ardéifeachtach"comhghiniúint a chomhlíonann na critéir a leagtar síos in Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2012/27/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([16]);

(24) ciallaíonn "tionscadal taispeána" tionscadal a thaispeánann teicneolaíocht mar theicneolaíocht arb í an chéad cheann dá cineál í agus ar nuálaíocht shuntasach atá i gceist léi atá i bhfad chun cinn ar an teicneolaíocht úrscothach;

(25) ciallaíonn "rannpháirtí sa mhargadh" aon duine nádúrtha nó dlítheanach a bhfuil leictreachas á cheannach, á dhíol nó á ghiniúint aige, atá i mbun comhbhailiú nó ar oibreoir freagartha don éileamh nó seirbhísí stórála fuinnimh é, lena n-áirítear trí orduithe a chur chun trádáil a dhéanamh, i gceann amháin nó níos mó de na margaí leictreachais, lena n-áirítear i margaí fuinnimh don chothromú;

(26) ciallaíonn "athsheoladh" beart, lena n-áirítear ciorrúchán, arna chur i ngníomh ag oibreoirí córais tarchurtha amháin nó níos mó, ná oibreoir córais dáiliúcháin amháin nó níos mó lena n-athraítear patrún na giniúna nó an lói, nó araon, d'fhonn athrú a dhéanamh ar shreafaí fisiciúla sa chóras leictreachais agus plódú fisiceach a fhuascailt nó slándáil an chórais a áirithiú ar bhealach eile;

(27) ciallaíonn "fritrádáil" malartú traschreasach arna thionscnamh ag dhá oibreoir córais idir dhá chrios tairisceana chun plódú fisiciúil a fhuascailt;

(28) ciallaíonn "saoráid giniúna cumhachta" saoráid a thiontaíonn go fuinneamh leictreach fuinneamh príomhúil agus arb é atá ann ceann amháin nó níos mó de mhodúil giniúna cumhachta agus iad nasctha le gréasán;

(29) ciallaíonn "múnla seolta lárnach" múnla sceidealúcháin agus seolta, ina gcinneann oibreoir córais tarchurtha, laistigh den phróiseas comhtháite sceidealúcháin, na sceidil ghiniúna agus na sceidil tomhaltais mar aon le seoladh na saoráidí giniúna cumhachta agus na saoráidí éilimh, i dtaca le saoráidí inseolta;

(30) ciallaíonn "múnla féinseolta" múnla sceidealúcháin agus seolta, ina gcinneann oibreoir córais tarchurtha, laistigh den phróiseas comhtháite sceidealúcháin, na sceidil ghiniúna agus na sceidil tomhaltais mar aon le seoladh na saoráidí giniúna cumhachta agus na saoráidí éilimh;

(31) ciallaíonn "táirge caighdeánach don chothromú" táirge comhchuibhithe don chothromú arna shainiú ag gach oibreoirí córais tarchurtha chun seirbhísí don chothromú a mhalartú;

(32) ciallaíonn "táirge sainiúil don chothromú" táirge comhchuibhithe nach ionann agus táirge comhchuibhithe caighdeánach éagsúil;

(33) ciallaíonn "oibreoir tarmligthe" eintiteas dár tarmligeadh cúraimí nó oibleagáidí sonracha a cuireadh ar iontaoibh oibreoir córais tarchurtha nó oibreoir ainmnithe sa mhargadh leictreachais faoin Rialachán seo nó faoi aon ghníomhartha eile de chuid an Aontais ag an oibreoir córais tarchurtha nó ag oibreoir ainmnithe sa mhargadh leictreachais nó a sannadh ag Ballstát nó ag Údaráis Rialála.

([16]) Treoir 2012/27/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, lena leasaítear Treoir 2009/125/CE agus Treoir 2010/30/AE agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/8/CE agus Treoir 2006/32/CE (IO L 315, 14.11.2012, lch. 1).

(34) ciallaíonn “custaiméir” custaiméir mar a shainmhínítear i bpointe (1) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(35) ciallaíonn “custaiméir deiridh” custaiméir deiridh mar a shainmhínítear i bpointe (3) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(36) ciallaíonn “custaiméir mórdhíola” custaiméir mórdhíola mar a shainmhínítear i bpointe (2) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(37) ciallaíonn “custaiméir teaghlaigh” custaiméir teaghlaigh mar a shainmhínítear i bpointe (4) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(38) ciallaíonn “fiontar beag” fiontar beag mar a shainmhínítear i bpointe (7) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(39) ciallaíonn “custaiméir gníomhach” custaiméir gníomhach mar a shainmhínítear i bpointe (1) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(40) ciallaíonn “margaí leictreachais”margaí leictreachais mar a shainmhínítear i bpointe (1) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(41) ciallaíonn “soláthair” soláthair mar a shainmhínítear i bpointe (12) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(42) ciallaíonn “conradh soláthair leictreachais” conradh soláthair leictreachais mar a shainmhínítear i bpointe (13) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(43) ciallaíonn “comhbhailiú” comhbhailiú mar a shainmhínítear i bpointe (18) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(44) ciallaíonn “freagairt don éileamh” freagairt don éileamh mar a shainmhínítear i bpointe (20) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(45) ciallaíonn “córas méadraithe chliste” córas méadraithe chliste mar a shainmhínítear i bpointe (23) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(46) ciallaíonn “idir-inoibritheacht” idir-inoibritheacht mar a shainmhínítear i bpointe (24) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(47) ciallaíonn “dáileachán” dáileachán mar a shainmhínítear i bpointe (28) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(48) ciallaíonn “oibreoir córais dáileacháin” oibreoir córais dáileacháin mar a shainmhínítear i bpointe (29) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(49) ciallaíonn “éifeachtúlacht fuinnimh” éifeachtúlacht fuinnimh mar a shainmhínítear i bpointe (30) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(50) ciallaíonn “fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite” nó “fuinneamh in-athnuaite” fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite mar a shainmhínítear i bpointe (31) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(51) ciallaíonn “giniúint dháilte” giniúint dháilte mar a shainmhínítear i bpointe (32) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(52) ciallaíonn “tarchur” tarchur mar a shainmhínítear i bpointe (34) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(53) ciallaíonn “oibreoir córais tarchurtha” oibreoir córais tarchurtha mar a shainmhínítear i bpointe (35) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(54) ciallaíonn “úsáideoir córais” úsáideoir córais mar a shainmhínítear i bpointe (36) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(55) ciallaíonn “giniúint” giniúint mar a shainmhínítear i bpointe (37) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(56) ciallaíonn “táirgeoir” táirgeoir mar a shainmhínítear i bpointe (38) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(57) ciallaíonn “córas idirnasctha” córas idirnasctha mar a shainmhínítear i bpointe (40) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(58) ciallaíonn “córas beag scoite” córas beag scoite mar a shainmhínítear i bpointe (42) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(59) ciallaíonn “córas beag nasctha” córas beag nasctha mar a shainmhínítear i bpointe (43) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(60) ciallaíonn “seirbhís choimhdeach” seirbhís choimhdeach mar a shainmhínítear í i bpointe (48) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(61) ciallaíonn “seirbhís choimhdeach neamh-mhinicíochta” seirbhís choimhdeacha neamh-mhinicíochta mar a shainmhínítear í i bpointe (49) d’Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(62) ciallaíonn "stóráil fuinnimh" stóráil fuinnimh mar a shainmhínítear í i bpointe (59) d'Airteagal 2 de Threoir (AE) 2019/944;

(63) ciallaíonn "lárionad comhordúcháin réigiúnach" lárionad comhordúcháin réigiúnach mar a shainmhínítear é in Airteagal 35 den Rialachán seo

(64) ciallaíonn "margadh mórdhíola fuinnimh" margadh mórdhíola fuinnimh mar a shainmhínítear i bpointe (6) d'Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([17]);

(65) ciallaíonn "crios tairisceana" an limistéir geografach is mó inar féidir le rannpháirithe sa mhargadh fuinneamh a aistriú gan leithdháileadh acmhainneachta;

(66) ciallaíonn "leithdháileadh acmhainneachta" sannadh acmhainneachta thraschreasach;

(67) ciallaíonn "limistéir rialaithe" cuid chomhleanúnach den chóras idirnasctha arna oibriú ag oibreoir córais aonair, agus áireofar ualaí fisiceacha nasctha agus/nó aonaid ghiniúna, más ann dóibh;

(68) ciallaíonn "glanacmhainn tarchurtha comhordaithe" modh chun acmhainneacht a ríomh atá bunaithe ar prionsabal aistriú fuinnimh idir criosanna tairisceana comharsana a mheasúnú agus a sainmhíniú *ex ante*;

(69) ciallaíonn "eilimint chriticiúil líonra" eilimint chriticiúil i gcrios tairisceana ná idir criosanna tairisceana a gcuirtear san áireamh sa phróiseas ríofa acmhainneachtaí, lena teorannaítear méid na cumhachta a d'fhéadfaí aistriú;

(70) ciallaíonn "acmhainneacht thraschreasach" cumas an chórais idirnasctha aistriú fuinnimh idir criosanna tairisceana a éascú;

(71) ciallaíonn "aonad giniúna" gineadóir leictreachais aonair a bhaineann le haonadtáirgthe

CAIBIDIL II

RIALACHA GINEARÁLTA DON MHARGADH LEICTREACHAIS

Airteagal 3

Prionsabail i ndáil le hoibriú mhargaí an leictreachais

Áiritheoidh Ballstáit, údaráis rialála, oibreoirí córas tarchurtha, oibreoirí córas dáileacháin, oibreoirí margaidh agus oibreoirí tarmligthe go ndéanfar margaí leictreachais a oibriú i gcomhréir leis na prionsabail seo a leanas:

(a) bunófar praghsanna ar bhonn éilimh agus soláthair;

(b) le rialacha margaidh, spreagfar praghasmhúnlú saor agus seachnófar gníomhaíochtaí lena gcuirtear cosc ar phraghasmhúnlú ar bhonn éilimh agus soláthair;

(c) le rialacha margaidh, éascófar forbairt giniúna níos solúbtha, giniúna ísealcharbóin, nó éilimh níos solúbtha;

(d) cuirfear ar chumas custaiméirí tairbhe a bhaint as deiseanna margaidh agus as méadú san iomaíocht ar na margaí miondíola agus cumhachtófar iad le gníomhú mar rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh agus san aistriú fuinnimh;

(e) cumasófar rannpháirtíocht custaiméirí deiridh agus gnólachtaí beaga sa mhargadh trí chomhbhailiú ar ghiniúint ó níos mó ná saoráid ghiniúna amháin nó ar lód ó níos mó ná saoráid éilimh amháin chun comhthairiscintí a sholáthar ar an margadh leictreachais agus a bheith ag feidhmiú go comhpháirteach sa chóras leictreachais, i gcomhréir le dlí iomaíochta and Aontais;

(f) le rialacha margaidh, cumasófar dícharbónú an chórais leictreachais agus dá bhrí sin, dícharbónú an gheilleagair lena n-áirítear trí chomhtháthú ar leictreachas ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite a chumasú agus trí dhreasachtaí a thabhairt don éifeachtúlacht fuinnimh;

(g) le rialacha margaidh, soláthrófar dreasachtaí iomchuí don ghiniúint, go háirithe infheistíochtaí fadtéarmacha i gcóras leictreachais dícharbónaithe agus inbhuanaithe, do stóráil fuinnimh, d'éifeachtúlacht fuinnimh, don fhreagairt don éileamh chun freastal ar riachtanais an mhargaidh, agus chun iomaíocht chóir a éascú, agus slándáil an tsoláthair a áirithiú dá réir sin;

([17]) Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le sláine agus trédhearcacht an mhargaidh mórdhíola fuinnimh (IO L 326, 8.12.2011, lch. 1).

(h) cuirfear deireadh de réir a chéile le bacainní roimh shreafaí leictreachais trasteorann idir criosanna tairisceana nó Ballstáit agus roimh idirbhearta trasteorann ar mhargaí an leictreachais agus ar mhargaí na seirbhísí gaolmhara;

(i) déanfar foráil maidir le comhar réigiúnach sna rialacha margaidh nuair is éifeachtach sin;

(j) tabharfar don ghiniúint, stóráil fuinnimh, agus freagairt don éileamh a bheidh slán agus inbhuanaithe rannpháirt chomhionann ar an margadh, de réir na gceanglas dá bhforáiltear faoi dhlí an Aontais;

(k) beidh gach táirgeoir freagrach go díreach nó go hindíreach as an leictreachas a ghineann sé;

(l) le rialacha margaidh, ceadófar forbairt tionscadal taispeána chun go mbeidh siad ina bhfoinsí, ina dteicneolaíochtaí nó ina gcórais fuinnimh a bheidh inbhuanaithe, slán agus ísealcharbóin, agus iad sin a fhíorú agus a úsáid chun leasa na sochaí;

(m) cumasóidh rialacha margaidh seoladh éifeachtach ar acmhainní giniúna, stórála fuinnimh agus freagartha don éileamh;

(n) fágfaidh rialacha margaidh gur féidir le gnóthais giniúna leictreachais, stórála fuinnimh agus soláthair leictreachais dul isteach sa mhargadh agus dul amach as bunaithe ar measúnú na ngnóthas sin a dhéanfaidh siad ar inmharthanacht eacnamaíoch agus airgeadais a gcuid oibríochtaí;

(o) chun an deis a thabhairt do rannpháirtithe sa mhargadh cosaint a bheith acu ar luaineacht praghsanna ar bhonn margaidh, agus maolú a dhéanamh ar neamhchinnteacht i dtaca leis an bhfáltas ar infheistíocht amach anseo, beidh táirgí fadtéarmacha ar fhálú intrádáilte ar mhalartuithe ar mhodh trédhearcach agus beidh conarthaí fadtéarmacha leictreachais soláthair soshannta thar an gcuntar, faoi réir chomhlíonadh dhlí iomaíochta an Aontais

(p) Le rialacha margaidh, éascófar trádáil earraí ar fud an Aontais, agus hathruithe rialála, cuirfear san áireamh éifeachtaí ar réamh-mhargaí agus ar mhargaí amach anseo go gearrthéarmach agus go fadtéarmach agus ar tháirgí;

(q) beidh de cheart ag rannpháirtithe sa mhargadh rochtain a fháil ar na greasáin tarchurtha agus dáileacháin ar théarmaí oibiachtúla, trédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha.

Airteagal 4

Aistriú cóir

Tacóidh an Coimisiún leis na Ballstáit a chuirfidh straitéis náisiúnta ar bun chun laghdú forásach a dhéanamh ar acmhainneacht shuiteáilte giniúna agus mianadóireachta don ghual agus do bhreoslaí iontaise soladacha eile trí na modhanna uile atá ar fáil chun "aistriú cóir" a chumasú i réigiúin a ndéanfar difear dóibh le hathrú struchtúrach. Cuideoidh an Coimisiún leis na Ballstáit chun dul i ngleic le tionchair shóisialta agus eacnamaíocha an aistrithe i dtreo fuinneamh glan.

Oibreoidh an Coimisiún i ndlúthchomhpháirtíocht le geallshealbhóirí na réigiún ar mór a lorg guail agus carbóin, éascóidh sé rochtain ar chistí agus cláir atá ar fáil, tabharfaidh sé spreagadh i dtaca le dea-chleachtais a mhalartú, lena n-áirítear plé a dhéanamh maidir le treochláir thionsclaíocha agus riachtanais athoiliúna.

Airteagal 5

Freagracht as an gcothromú

1. Beidh gach rannpháirtí sa mhargadh freagrach as na míchothromaíochtaí a chruthóidh siad sa chóras ("cothromú freagrachta"). Chuige sin, beidh rannpháirtithe sa mhargadh ina bpáirtithe a bhfuil freagracht orthu as cothromú nó déanfaidh siad an fhreagracht a tharmligean go conarthach chuig a rogha páirtí féin ar a mbeidh freagracht as an gcothromú. Beidh freagracht airgeadais as a chuid míchothromaíochtaí féin ar gach páirtí a mbeidh freagracht air as cothromú, agus féachfaidh sé leis an gcothromaíocht a bhaint amach nó cuidiú a thabhairt don chóras leictreachais a bhaint amach.

2. Ní fhéadfaidh na Ballstáit maoluithe a sholáthar ar an bhfreagracht as cothromú ach sna cásanna seo a leanas:

(a) tionscadail taispeána le haghaidh teicneolaíochtaí nuálacha, faoi réir a bhformheasta ag an údarás rialála, ar choinníoll go bhfuil na maoluithe teoranta don am agus don mhéid atá riachtanach chun cuspóirí na taispeána a bhaint amach;

(b) saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite a bhfuil acmhainneacht leictreachais suiteáilte is lú ná 400 kW acu;

(c) suiteálacha a bhaineann tairbhe as tacaíocht arna formheas ag an gCoimisiún faoi rialacha an Aontais maidir le Státchabhair de bhun Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE, agus a coimisiúnaíodh roimh an 4 Iúil 2019.

Féadfaidh na Ballstáit, gan dochar d'Airteagail 107 agus 108 CFAE, dreasachtaí a sholáthair do rannpháirtithe sa mhargadh a bhfuil díolúine iomlán nó i bpáirt acu ó fhreagracht as cothromú, chun glacadh le freagracht iomlán as cothromú.

3. I gcás ina ndeánann an Ballstát foráil maolú a chur ar fáil i gcomhréir le mír 2, áiritheoidh sé go bhfuil na freagrachtaí airgeadais maidir le míchothromaíochtaí á gcomhlíonadh ag rannpháirtí sa mhargadh eile.

4. I gcás saoráidí giniúna cumhachta a choimisiúnófar ón 1 Eanáir 2026, ní bheidh feidhm ag pointe (a) de mhír 2 ach amháin i leith saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite a bhfuil acmhainneacht leictreachais suiteáilte de níos lú ná 200 kW acu.

Airteagal 6

An margadh don chothromú

1. Eagrófar margaí don chothromú, lena n-áirítear próisis réamhcháiliúcháin, ar bhealach a fhágfaidh:

(a) go n-áiritheofar neamh-idirdhealú éifeachtach idir rannpháirtithe sa mhargadh, agus riachtanais éagsúla theicniúla an chórais leictreachais agus acmhainneachtaí éagsúla teicniúla foinsí giniúna, na stórála fuinnimh agus na freagartha don éileamh á gcur san áireamh;

(b) go n-áiritheofar sainmhíniú ar sheirbhísí i modh atá trédhearcach agus neodrach ó thaobh na teicneolaíochta de ar sheirbhísí agus ar sholáthar trédhearcach margadhbhunaithe na seirbhísí sin;

(c) go n-áiritheofar rochtain neamh-idirdhealaitheach ar gach rannpháirtí sa mhargadh, bíodh sé ina rochtain aonair nó trí chomhbhailiú, lena n-áirítear leictreachas a ghintear ó fhoinsí in-athnuaite inathraitheacha fuinnimh, freagairt don éileamh agus stóráil fuinnimh;

(d) go n-urramófar an gá le freastal ar sciartha méadaitheacha de ghiniúint athraitheach mar aon le freagairt mhéadaithe don éileamh agus teacht chun cinn teicneolaíochtaí nua.

2. Ní réamhchinnfear praghas an fhuinnimh don chothromú i gconradh acmhainneachta don chothromú. Próisis thrédhearcacha a bheidh sna próisis soláthair i gcomhréir le hAirteagal 40(4) de Threoir (AE) 2019/944, lena n-urramófar rúndacht ag an am céanna.

3. Áiritheoidh margaí don chothromú slándáil oibríochtúil agus ag an am céanna fágfaidh siad go mbeifear in ann úsáid uasta a bhaint as acmhainneacht thraslimistéir, agus í a leithdháileadh go héifeachtúil thar chreataí ama i gcomhréir le hAirteagal 17.

4. I gcás táirgí caighdeánacha don chothromú agus sonracha don chothromú, bunófar socrú an fhuinnimh don chothromú ar phraghsáil imeallchostais (íoc-mar-imréitithe) mura rud é go bhfuil modh malartach praghsála formheasta ag na húdaráis rialála náisiúnta uile ar bhonn togra comhpháirteach ó na hoibreoirí córais tarchurtha uile tar éis anailís lena léireofar go bhfuil modh malartach praghsála níos éifeachtúla.

Beidh rannpháirtithe sa mhargadh in ann tairiscintí a dhéanamh chomh gar don fhíor-am agus is féidir, agus ní bheidh amanna dúnta an gheata fuinnimh don chothromú ann roimh am dúnta an gheata traslimistéir ionlae.

Oibreoirí córais tarchurtha a chuireann múnla seolta lárnach i bhfeidhm, féadfaidh sé rialacha breise a bhunú i gcomhréir leis an treoirlíne maidir le cothromú leictreachais arna ghlacadh de bhun Airteagal 6(11) de Rialachán (CE) 714/2009.

5. Socrófar na míchothromaíochtaí ag praghas a léiríonn luach fíor-ama an fhuinnimh.

6. Beidh limistéar praghsanna míchothromaíochta comhionann le crios tairisceana, seachas i gcás múnla seolta lárnach ina bhféadfadh limistéar praghsanna míchothromaíochta a bheith ina chuid de chrios tairisceana.

7. Is iad na hoibreoirí córais tarchurtha a dhéanfaidh toisiú ar an acmhainneacht chúltaca agus éascófar é ar an leibhéal réigiúnach.

8. Is iad na hoibreoirí córas tarchurtha a dhéanfaidh soláthar na hacmhainneachta don chothromú agus d'fhéadfaí é a éascú ar an leibhéal réigiúnach. Féadfaidh forchoimeád na hacmhainneachta trasteorann chun na críche sin a bheith teoranta. Is bunaithe ar an margadh a bheidh soláthar na hacmhainneachta don chothromú agus eagrófar é sa chaoi go mbeidh sé neamh-idirdhealaitheach idir rannpháirtithe margaidh sa phróiseas réamhcháiliúcháin, i gcomhréir le hAirteagal 40(4) de Threoir (AE) 2019/944, bíodh na rannpháirtithe margaidh rannpháirteach ina n-aonar nó trí chomhbhailiú.

Is bunaithe ar mhargadh príomhúil a bheidh soláthar na hacmhainneachta don chothromú mura rud é agus sa mhéid go bhfuil úsáid cineálacha eile soláthair mhargadhbhunaithe formheasta ag an údarás rialála ar na forais go bhfuil easpa iomaíochta ann sa mhargadh do sheirbhísí cothromúcháin. Déanfar maoluithe ó úsáid margaí príomhúla a athbhreithniú gach 3 bliana.

9. Is ar leithligh a dhéanfar soláthar na hacmhainneachta ardaithí don chothromú agus soláthar na hacmhainneachta íslithí don chothromú, mura rud é go bhformheasfaidh an t-údarás rialála náisiúnta díolmhú ón bprionsabal sin ar an mbonn go léireodh an t-oibreoir córais tarcurtha trí bhithín mheasúnú go mbeadh éifeachtúlacht eacnamaíoch níos airde mar thoradh air sin. Déanfar conraitheoireacht na hacmhainneachta don chothromú ar feadh tréimhse nach faide ná aon lá amháin roimh sholáthar na hacmhainneachta don chothromú agus aon lá amháin ar a mhéad a bheidh sa tréimhse chonarthach, mura rud é agus sa mhéid go bhfuil conraitheoireacht níos luaithe nó tréimhsí conarthacha níos faide formheasta ag an údarás rialála náisiúnta chun slándáil an tsoláthair a áirithiú nó éifeachtúlacht eacnamaíoch a fheabhsú.

I gcás ina ndeonaítear maolú, beidh 40 % ar a laghad de na táirgí caighdeánacha don chothromú agus 30 % ar a laghad de na táirgí uile a úsáidtear le haghaidh na hacmhainneachta don chothromú, cuirfear conarthaí maidir leis na hacmhainneachta don chothromú i gcrích aon lá amháin roimh sholáthar na hacmhainneachta don chothromú agus ní níos faide ná aon lá amháin ar a mhéad a bheidh an tréimhse chonarthach. Déanfar conraitheoireacht na coda atá fágtha den acmhainneacht don chothromú ar feadh uastréimhse míosa sula soláthrófar an acmhainneacht don chothromú agus bainfidh uastréimhse míosa le tréimhse chonarthach na coda atá fágtha den acmhainneacht don chothromú.

10. Arna iarraidh sin don oibreoir córais tarchurtha, féadfaidh an t-údarás rialála a chinneadh tréimhse chonarthach na coda a bheidh fágtha den acmhainneacht don chothromú dá dtagraítear i mír 9 a shíneadh go huastréimhse 2 mhí déag ar choinníoll go mbeidh teorainn ama ag baint le cinneadh den chineál sin, agus gur mó an buntáiste a bhainfidh leis an gcostas a bheadh ar chustaiméirí deiridh a ísliú ná an drochthionchar a bheadh ar an margadh. Áireofar an méid seo a leanas san iarraidh:

(a) an tréimhse sonrach ina mbeadh feidhm ag an díolúine a shainiú;

(b) sainiú ar mhéid na hacmhainneachta don chothromú a mbeadh feidhm ag an díolúine maidir leis;

(c) anailís ar thionchar díolúine den chineál sin ar rannpháirtíocht acmhainní cothromúcháin; agus

(d) bonn cirt leis an díolúine lena léireofar go mbeadh costais níos ísle ann do thomhaltóirí mar thoradh ar dhíolúine den chineál sin.

11. D'aineoinn mhír 10, ón 1 Eanáir 2026 ar aghaidh, ní mharfaidh na tréimhsí conthartha níos faide ná 6 mhí.

12. Faoin 1 Eanáir 2028, tuairisceoidh na húdaráis rialála don Choimisiún agus do ACER maidir leis an acmhainneacht iomlán a chumhdaítear le conarthaí ag a bhfuil tréimhse nó tréimhse soláthair is faide ná aon lá amháin acu.

13. Foilseoidh na hoibreoirí córais tarchurtha nó a n-oibreoirí tarmligthe chomh gar don fhíor-am agus is féidir ach ní le moill 30 nóiméad nó níos mó tar éis a seachadta, cothromú reatha córais a limistéar sceidealaithe, faoi na praghsanna éagothroime measta agus faoi phraghasanna measta an fhuinnimh don chothromú.

14. I gcás nach leor táirgí caighdeánacha don chothromú chun slándáil oibríochtúil a áirithiú nó nach féidir le roinnt acmhainní cothromúcháin a bheith rannpháirteach sa mhargadh don chothromú trí tháirgí caighdeánacha don chothromú, féadfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha, agus féadfaidh na húdarais rialála maolaithe ó mhíreanna 2 agus 4 a fhormheas gcás táirgí sonracha don chothromú a ghníomhachtaítear go háitiúil gan iad a mhalartú le hoibreoirí córais tarchurtha eile.

Áireofar sna tograí le haghaidh maoluithe tuairisc ar bhearta a bhfuil sé beartaithe leo laghdú a dhéanamh ar úsáid táirgí sonracha faoi réir éifeachtúlacht eacnamaíoch, léiriú nach gcruthaíonn na táirgí sonracha neamhéifeachtúlachtaí suntsacha ná saobhadh suntasach sa mhargadh don chothromú laistigh den limistéar sceidealaithe nó lasmuigh de agus, i gcás inarb infheidhme, na rialacha agus an fhaisnéis maidir leis an bpróiseas chun na tairiscintí d'fhuinneamh don chothromú ó tháirgí sonracha a thiontú ina dtairiscintí d'fhuinneamh don chothromú ó tháirgí caighdeánacha don chothromú.

Airteagal 7

Margaí lá roimh ré agus ionlae

1. Déanfaidh oibreoirí córais tarchurtha agus OAMLanna bainistiú na margaí comhtháite lá roimh ré agus ionlae a eagrú go comhpháirteach bunaithe ar chúpláil margaidh i gcomhréir le Rialachán (AE) 2015/1222. Comhoibreoidh na hoibreoirí córais tarchurtha agus OAMLanna le chéile ar leibhéal an Aontais nó, i gcás inarb iomchuí, ar an leibheal réigiúnach chun éifeachtúlacht agus éifeachtacht thrádáil leictreachais lá roimh ré agus ionlae an Aontais a uasmhéadú. Beidh an oibleagáid dul i mbun comhair gan dochar do dhlí iomaíochta an Aontais a chur i bhfeidhm. Sna feidhmeanna atá acu a bhaineann le trádáil leictreachais, beidh oibreoirí córais tarchurtha agus OAMLanna faoi réir formhaoirseacht rialála ag na húdaráis rialála agus ag ACER de bhun Airteagal 59 de Threoir (AE) 2019/944 agus ag ACER de bhun Airteagail 4 agus 8 de Rialachán (AE) 2019/942.

2. I dtaca le margaí lá roimh ré nó ionlae:

(a) eagrófar iad ar bhealach a fhágfaidh go mbeidh siad neamh-idirdhealaitheach;

(b) uasmhéadóidh siad an cumas atá ag na rannpháirtithe uile sa mhargadh a míchothromaíochtaí a bhainistiú;

(c) déanfaidh siad uasmhéadú ar na deiseanna atá ag na rannpháirtithe uile sa mhargadh a bheith rannpháirteach i dtrádáil traschreasach chomh gar agus is féidir don fhíor-am thar gach crios tairisceana;

(d) soláthróidh siad praghsanna a bheidh ina léiriú ar bhunphrionsabail an mhargaidh, lena n-áirítear luach fíor-ama an fhuinnimh, agus ar féidir le rannpháirtithe sa mhargadh dul ar a n-iontaoibh agus táirgí fálaithe níos fadtéarmaí á gcomhaontú acu;

(e) áiritheoidh siad slándáil oibríochtúil agus, ag an am céanna, fágfaidh siad gur féidir an úsáid is mó is féidir a bhaint as an acmhainneacht tarchurtha;

(f) beidh siad trédhearcach agus, ag an am céanna, caomhnóidh siad rúndacht faisnéise atá íogair ó thaobh na tráchtála de agus áiritheoidh siad go ndéanfar trádáil ar bhealach anaithnid;

(g) ní dhéanfaidh siad aon idirdhealú idir trádálacha a dhéantar laistigh de chrios tairisceana agus thar chriosanna tairisceana; agus

(h) eagrófar iad sa chaoi is go n-áiritheofar go mbeidh gach rannpháirtí sa mhargadh in ann rochtain a fháil ar an margadh ina aonar nó trí chomhbhailiú.

Airteagal 8

Trádáil ar mhargaí lá roimh ré agus ionlae

1. Ceadóidh OAMLanna do na rannpháirtithe sa mhargadh fuinneamh a thrádáil chomh gar don fhíor-am agus is féidir agus ar a laghad go dtí am dúnta an gheata traschreasach ionlae.

2. Tabharfaidh OAMLanna an deis do na rannpháirtithe sa mhargadh trádáil a dhéanamh i bhfuinneamh in eatraimh ama atá ar a laghad chomh gearr leis an tréimhse um réiteach míchothromaíochtaí sna margaí lá roimh ré agus ionlae araon.

3. Soláthróidh OAMLanna táirgí lena dtrádáil i margaí lá roimh ré agus ionlae atá beag go leor ó thaobh méide, le méideanna íosta tairisceana de 500 kW nó níos lú, chun go mbeidh freagairt don éileamh, stóráil fuinnimh agus táirgeadh in-athnuaite ar scála beag rannpháirteach go héifeachtach, lena n-áirítear rannpháirtíocht dhíreach ó na custaiméirí.

4. Faoin 1 Eanáir 2021, is é 15 nóiméad a bheidh sa tréimhse réitigh míchothromaíochtaí i ngach réimse sceidealaithe mura rud é go bhfuil maolú nó díolúine deonaithe ag na húdaráis rialála. Ní fhéadfaí maoluithe a dheonú ach go dtí an 31 Nollaig 2024.

Ón 1 Eanáir 2025 ar aghaidh, ní bheidhan tréimhse shocraíochta éagothroime níos faide ná 30 nóiméad, i gcás ina mbeidh díolúine deonaithe ag na húdaráis rialála náisiúnta uile de limistéar sioncronach.

Airteagal 9

Réamh-mhargaí

1. I gcomhréir le Rialachán (AE) 2016/1719, eiseoidh oibreoirí córais tarchurtha cearta tarchurtha fadtéarmacha nó beidh bearta comhionanna i bhfeidhm acu chun foráil a dhéanamh go ndéanfaidh rannpháirtithe sa mhargadh, lena n-áirítear úinéirí saoráidí giniúna ina n-úsáidtear foinsí fuinnimh in-athnuaite, rioscaí ó thaobh praghsanna de a fhálú thar theorainneacha limistéar tairisceana, mura rud é go léireofar i measúnú ar an réamh-mhargadh arna dhéanamh ag na húdaráis rialála inniúla ar theorainneacha na gcriosanna tairisceana go bhfuil deiseanna leordhóthanacha ar fhálú sna criosanna tairisceana lena mbaineann.

2. Leithdháilfear cearta tarchurtha fadtéarmacha ar mhodh trédhearcach, marghadbhunaithe agus neamh-idirdhealaitheach trí aon ardán amháin um leithdháileadh.

3. Faoi réir comhréireacht dhlí iomaíochta an Aontais, beidh saoirse ag oibreoirí margaidh táirgí fálaithe todhchaíochta a fhorbairt, lena n-áirítear táirgí fálaithe todhchaíochta fadtéarmacha, chun deiseanna iomchuí a sholáthar do rannpháirtithe sa mhargadh, lena n-áirítear úinéirí saoráidí giniúna fuinnimh ina n-úsáidtear foinsí fuinnimh in-athnuaite, chun rioscaí airgeadais a eascraíonn as luaineachtaí ar phraghsanna a fhálú. Ní éileoidh na Ballstáit gníomhaíochtaí fálaithe den sórt sin teorannta do thrádálacha laistigh de Bhallstát nó laistigh de chrios tairisceana.

Airteagal 10

Teorainneacha teicniúla ar thairiscintí

1. Ní bheidh aon teorainn uasta ná teorainn íosta ar an bpraghas leictreachais mórdhíola. Beidh feidhm ag an bhforáil sin, *inter alia*, maidir le tairiscint agus imréiteach i ngach creat ama agus beidh praghsanna don fhuinneamh don chothromú agus praghsanna do mhíchothromaíochtaí san áireamh inti. Tá an méid sin gan dochar do na teorainneacha teicniúla ar phraghsanna a fhéadfar a chur i bhfeidhm sa chreat ama don chothromú agus sna creataí ama lá roimh ré agus ionlae i gcomhréir le mír 2.

2. Féadfaidh OAMLanna teorainneacha comhchuibhithe a chur i bhfeidhm ar na praghsanna uasta agus íosta imréitigh do na creataí ama lá roimh ré agus ionlae. Beidh na teorainneacha sin ard a ndóthain i riocht is nach ndéanfar an trádáil a shrianadh go neamhriachtanach, beidh siad comhchuibhithe don mhargadh inmhéanach agus cuirfear san áireamh leo an luach uasta atá ar chailliúint lóid. I gcás ina bhfuiltear ag súil leis go mbainfear amach na teorainneacha socraithe, déanfaidh OAMLanna sásra trédhearcach a chur i bhfeidhm chun na teorainneacha teicniúla ar thairiscintí a choigeartú go huathoibríoch in am trátha. Leanfaidh na teorainneacha coigeartaithe níos airde de bheith infheidhme go dtí go mbeidh gá le tuilleadh méadaithe faoin sásra sin.

3. Ní ghlacfaidh oibreoirí córas tarchurtha aon bhearta a mbeidh sé d'aidhm leo na praghsanna mórdhíola a athrú.

4. Aithneoidh na húdaráis rialála, nó i gcás ina n-ainmníonn Ballstát údarás inniúla eile chun na críche sin, údaráis inniúla arna ainmniú den chineál sin, beartais agus bearta arna gcur i bhfeidhm laistigh dá gcríoch a d'fhéadfadh rannchuidiú le bunú praghsanna mórdhíola a shrianadh go neamhdhíreach, lena n-áirítear teorainn a chur le tairiscintí a bhaineann le fuinneamh don chothromú a chur i ngníomh, le sásraí acmhainneachta, le bearta a dhéanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha, le bearta a bhfuil sé mar aidhm leo aghaidh a thabhairt ar thorthaí an mhargaidh nó mí-úsáid ceannasachta nó criosanna tairisceana atá sainithe go neamh-éifeachtach a chosc.

5. Nuair a bheidh beartas nó beart, a d'fhéadfadh bunú praghsanna a shrianadh, sainaitheanta ag údarás rialála nó ag údarás inniúil arna, déanfaidh an t-údarás rialála gach gníomhaíocht iomchuí chun an tionchar an bheartais nó an bhirt a dhíothú nó, mura féidir sin, a mhaolú. Déanfaidh na Ballstáit tuarascáil a sholáthar don Choimisiún faoin 5 Eanáir 2020 ina mbeidh tuairisc mhionsonraithe ar na bearta agus gníomhaíochtaí atá glactha acu nó atá beartaithe acu a ghlacadh.

Airteagal 11

Luach lóid chaillte

1. Faoin 5 Iúil 2020, i gcás ina gceanglaítear an méid sin chun caighdeán iontaofachta a leagan síos i gcomhréir le hAirteagal 25, i gcás ina n-ainmníonn Ballstát údarás inniúla eile chun na críche sin, cinnfidh údaráis inniúla arna ainmniú den chineál sin meastachán aonair ar Luach an Lóid Chaillte (VoLL) dá gcríoch. Cuirfear an meastachán sin ar fáil go poiblí. Féadfaidh na húdaráis rialála nó údaráis inniúla eile arna n-ainmniú ag na Ballstáit meastacháin éagsúla in

aghaidh an limistéir tairisceana a bhunú má tá níos mó ná limistéir tairisceana amháin ar a gcríoch. I gcás ina bhfuil críocha as níos mó ná Ballstát amháin i gcrios tairisceana, socróidh na húdaráis lena mbaineann nó údaráis inniúla ainmnithe eile meastachán ar an luach atá ar chailliúint lóid don chrios tairisceana sin. Agus an luach atá ar chailliúint lóid á chinneadh acu, déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta nó údaráis inniúla eile arna n-ainmiú ag na Ballstáit an mhodheolaíocht arna forbairt dá dtagraítear in Airteagal 23(6) a chur i bhfeidhm.

2. Déanfaidh údaráis rialála agus údaráis inniúla arna n-ainmiú a meastachán ar an luach atá ar chailliúint lóid a thabhairt cothrom le dáta gach 5 bliana ar a laghad nó níos luaithe ná sin tráth a fheictear athrú suntasach.

Airteagal 12

Giniúint agus freagairt don éileamh a sheoladh

1. Beidh seoladh na saoráidí giniúna cumhachta agus freagartha don éileamh neamh-idirdhealaitheach, trédhearcach agus, mura bhforáiltear dá mhalairt faoi mhíreanna 2 go 6, margadhbhunaithe

2. Gan dochar d'Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh oibreoirí córais, agus suiteálacha giniúna leictreachais á seoladh acu, tosaíocht a thabhairt do shuiteálacha giniúna a úsáideann foinsí in-athnuaite fuinnimh a mhéid a cheadófar sin de réir oibriú slán an chórais leictreachais náisiúnta agus bunaithe ar chritéir thrédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha agus faoi réir na dteorainneacha seo a leanas:

(a) saoráid giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite a bhfuil acmhainneacht leictreachais suiteáilte is lú ná 400 kW aici; nó

(b) tionscadail taispeána le haghaidh teicneolaíochtaí nuálacha, ar choinníoll go bhfuil formheasta ag an údarás rialála a bheidh teoranta don am agus don mhéid a bheidh an maolú riachtanach chun cuspóirí na taispeána a bhaint amach.

3. Féadfaidh Ballstát a chinneadh gan seoladh tosaíochta a chur i bhfeidhm maidir le saoráidí breise giniúna cumhachta dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 2 a thosóidh ar bheith ag feidhmiú ar a laghad 6 mhí tar éis an chinnidh, nó tairseach acmhainneachta íosta a chur i bhfeidhm is ísle ná í sin a leagtar amach i bpointe (a) de mhír 2, ar choinníoll:

(a) go bhfuil rochtain iomlán ag gach rannpháirtí sa mhargadh ar a margadh ionlae, a margadh mórdhíola agus a margadh don chothromú, atá ag feidhmiú go maith, i gcomhréir le forálacha an Rialacháin seo;

(b) go bhfuil rialacha maidir le comhroinnt agus bainistiú ar phlódú trédhearcach do gach rannpháirtí sa mhargadh;

(c) go bhfuil ranníocaíocht náisiúnta an Bhallstáit i leith sprioc cheangailteach fhoriomlán an Aontais maidir le sciar an fhuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite faoi Airteagal 3(2) de Threoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gCómhairle ([18]) agus faoi phointe (a)(2) d'Airteagal 4 de Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([19]) comhionann ar a laghad le toradh comhfhreagrach na foirmle a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (AE) 2018/1999 agus nach bhfuil sciar an Bhallstáit d'fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite níos ísle ná a phointí tagartha faoi phointe (a)(2) d'Airteagal 4 de Rialachán (AE) 2018/1999; nó, mar mhalairt air sin, go bhfuil sciar an Bhallstáit d'fhuinneamh ó fhoinsí in olltomhaltas deiridh leictreachais cothrom le 50 % ar a laghad;

(d) go bhfuil fógra faoin maolú atá beartaithe tugtha ag an mBallstát don Choimisiún ina leagtar amach go mionsonraithe an chaoi a gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach faoi phointí (a), (b) agus (c); agus

(e) go bhfuil an maolú atá beartaithe, lena n-áirítear an réasúnú mionsonraithe, foilsithe ag an mBallstát, agus aird chuí tugtha aige, i gcás inar gá, ar chosaint faisnéise atá íogair ó thaobh na tráchtála de.

Seachnófar, le maolú ar bith, athruithe cúlghabhálacha i gcás suiteálacha giniúna a bhaineann tairbhe cheana féin as seoladh tosaíochta, d'ainneoin aon chonartha idir Ballstát agus suiteáil giniúna ar bhonn deonach.

([18]) Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn (IO L 328, 21.12.2018, lch. 82).

([19]) Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 94/22/CE, Treoir 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE agus Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 328, 21.12.2018, lch. 1).

Gan dochar d'Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE, féadfaidh na Ballstáit dreasachtaí a thabhairt do shuiteálacha atá incháilithe do sheoladh tosaíochta an seoladh tosaíochta a thabhairt suas dá ndeoin féin.

4. Gan dochar d'Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE, féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh do sheoladh tosaíochta i gcás fuinneamh a ghintear i saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as comhghiniúint ardéifeachtach a bhfuil acmhainneacht leictreachais suiteáilte is lú ná 400 kW aici.

5 I gcás saoráidí giniúna cumhachta a choimisiúnófar amhail ón 1 Eanáir 2026, ní bheidh feidhm ag pointe (a) de mhír 2 ach amháin maidir le saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite a bhfuil acmhainneacht leictreachais suiteáilte is lú ná 200 kW acu.

6. Gan dochar do chonarthaí a bheidh tugtha i gcrích roimh an 4 Iúil 2019, maidir le saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí in-athnuaite fuinnimh nó comhghiniúint ardéifeachtach agus a coimisiúnaíodh roimh an 4 Iúil 2019 agus a bhí, nuair a coimisiúnaíodh iad, faoi réir seoladh tosaíochta faoi Airteagal 15(5) de Threoir 2012/27/AE nó Airteagal 16(2) de Threoir 2009/28/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([20]), leanfaidh siad de bheith ag tairbhiú de sheoladh tosaíochta. Ní bheidh feidhm ag seoladh tosaíochta do shaoráidí giniúna cumhachta den chineál sin a thuilleadh ón dáta óna mbeidh an tsaoráid giniúna cumhachta faoi réir modhnuithe suntasacha, rud a bheidh amhlaidh, ar a laghad, i gcás ina mbeidh gá le comhaontú do nasc nua nó i gcás ina méadaítear acmhainneacht ghiniúna an saoráidí giniúna cumhachta.

7. Ní chuirfear oibriú slán an chórais leictreachais i mbaol le seoladh tosaíochta, ní bhainfear úsáid as mar bhonn cirt le ciorrú ar an acmhainneacht traschreasach thar an méid dá bhforáiltear in Airteagal 16 agus beidh sé bunaithe ar chritéir thrédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha.

Airteagal 13

Athsheoladh

1. Is bunaithe ar chritéir oibiachtúla, thrédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha a bheidh ciorrú nó athsheoladh giniúna agus athsheoladh freagartha don éileamh. Beidh sé oscailte do gach teicneolaíocht ghiniúna, an stóráil fuinnimh ar fad agus freagairt don éileamh, lena n-áirítear iad siúd atá lonnaithe i mBallstáit eile, mura rud é nach bhfuil sé sin indéanta go teicniúil.

2. Roghnófar na hacmhainní arna n-athsheoladh as measc na saoráidí giniúna, stórála fuinnimh nó éilimh trí shásraí margadhbhunaithe a úsáid agus tabharfar cúiteamh airgeadais astu. Ní dhéanfar praghas an fhuinnimh don chothromú a shocrú le tairiscintí d'fhuinneamh don chothromú a úsáidtear d'athsheoladh.

3. Ní fhéadfar úsáid a bhaint as athsheoladh giniúna, stórála fuinnimh ná freagartha don éileamh nach bhfuil bunaithe ar an margadh ach sna cásanna seo a leanas:

(a) i gcás nach bhfuil rogha mhalartach mhargadhbhunaithe ar fáil, nó

(b) i gcás inar úsáideadh gach acmhainn mhargadhbhunaithe atá ar fáil; nó

(c) i gcás ina bhfuil líon na saoráidí giniúna, stórála fuinnimh nó freagartha don éileamh atá ar fáil sa limistéar ina bhfuil saoráidí oiriúnacha giniúna, stórála fuinnimh nó freagartha don éileamh le haghaidh soláthar na seirbhíse lonnaithe, ró-íseal chun iomaíocht éifeachtach a áirithiú; nó

(d) i gcás ina mbeadh plódú ar bhealach rialta agus intuartha ann de bharr staid reatha na n-eangach lena bhfágfaí de thoradh ar athsheoladh margadhbhunaithe go mbeadh tairiscintí rialta straitéiseacha ann lena méadófaí leibhéal an phlódaithe inmheánaigh agus ina mbeadh plean gníomhaíochta glactha ag an mBallstát lena mbaineann chun aghaidh a thabhairt ar an bplódú sin nó ina n-áiritheodh sé go mbeadh acmhainneacht íosta trádála traschreasach i gcomhréir le hAirteagal 16(8).

4. Ar a laghad uair amháin in aghaidh na bliana, cuirfidh na hoibreoirí córais agus na hoibreoirí córais dáilacháin tuarascáil faoi bhráid an údaráis rialála inniúla, maidir leis an méid seo a leanas:

(a) an leibhéal forbartha agus éifeachtach sásraí athsheolta mhargadhbhunaithe i gcás saoráidí giniúna cumhachta, stórála fuinnimh agus freagartha don éileamh;

([20]) Treoir 2009/28/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2009 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn agus lena leasaítear agus lena n-aisghairtear ina dhiaidh sin Treoir 2001/77/CE agus Treoir 2003/30/CE (IO L 140, 5.6.2009, lch. 16).

(b) na cúiseanna, na toirteanna de réir MWh agus an cineál foinse giniúna atá faoi réir athsheolta;

(c) na bearta a glacadh chun an gá le athsheoladh íslitheach suiteálacha giniúna a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite nó as comhghiniúint ardéifeachtach amach anseo a laghdú, lena n-áirítear infheistíochtaí i ndigitiú bhonneagar na heangaí agus i seirbhísí lena méadaítear solúbthacht.

Seolfaidh an t-údarás rialála ábhartha tuarascáil don ACER agus foilseoidh sé maidir leis na sonraí dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) den chéad fhomhír maille le moltaí le haghaidh feabhais i gcás inar gá.

5. Faoi réir na gceanglas a bhaineann le cothabháil iontaofacht agus sábháilteacht na heangaí, bunaithe ar chritéir thrédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha arna bunú ag na húdaráis rialála, déanfaidh oibreoirí córais tarchurtha agus oibreoirí córais dáileacháin an méid seo a leanas:

(a) ráthú a dhéanamh ar chumas na ngréasán tarchurtha agus dáileacháin leictreachas arna tháirgeadh ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite nó ó ghiniúint ardéifeachtach a tharchur lena laghad athsheolta agus is féidir. Ní chuirfidh sé sin cosc ar an lucht pleanála gréasán athsheoladh teoranta a chur san áireamh i gcás inar féidir leis an oibreoir córais tarchurtha agus leis an oibreoir córais dáileacháin a thaispeáint, ar bhealach trédhearcach, go bhfuil éifeachtúlacht eacnamaíoch níos mó i gceist leis sin, nach dtéann sé thar 5 % den leictreachas arna ghiniúint go bliantúil i suiteálacha a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite agus atá nasctha go díreach lena n-eangach faoi seach, mura ndéanfaidh Ballstát inar fiú níos mó ná 50 % dá olltomhaltas deiridh bliantúil leictreachais an leictreachas ó shaoráid giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite nó as comhghiniúint ardéifeachtach é a sholáthar ar shlí eile;

(b) bearta oibríochtúla iomchuí a bhaineann leis an eangach agus a bhaineann leis an margadh a dhéanamh chun íoslaghdú a dhéanamh ar athsheoladh íslitheach ar leictreachas arna tháirgeadh ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite nó ó chomhghiniúint ardéifeachtach;

(c) a áirithiú go mbeidh a ngréasáin sách solúbtha sa chaoi is go mbeidh siad in ann iad a bhainistiú.

6. I gcás ina mbainfear úsáid as athsheoladh íslitheach nach bhfuil bunaithe ar an margadh, beidh feidhm ag na prionsabail seo a leanas:

(a) ní bheidh saoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite faoi réir athsheoladh íslitheach ach amháin mura bhfuil aon rogha mhalartach eile ann nó más rud é go mbeadh costais dhíréireacha shuntasacha nó rioscaí tromchúiseacha do shlándáil an ghréasáin ann mar thoradh ar réitigh eile;

(b) ní bheidh leictreachas a ghintear i bpróiseas comhghiniúna ardéifeachtaí faoi réir athsheoladh íslitheach ach amháin, seachas athsheoladh íslitheach a dhéanamh ar shaoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite, mura bhfuil aon rogha mhalartach eile ann nó más rud é go mbeadh costais dhíréireacha nó rioscaí tromchúiseacha ann do shlándáil an ghréasáin mar thoradh ar réitigh eile;

(c) ní bheidh leictreachas féinghinte ó shuiteálacha giniúna a bhaineann úsáid as foinsí fuinnimh in-athnuaite nó as comhghiniúint ardéifeachtach, nach gcuirtear isteach sa ghréasán tarchurtha ná dáileacháin faoi réir athsheoladh íslitheach ach amháin i gcás nach réiteodh aon réiteach eile saincheisteanna slándála gréasáin;

(d) tabharfar bonn cirt cuí agus trédhearcach le hathsheoladh íslitheach faoi phointí (a), (b) agus (c). Cuirfear an bonn cirt san áireamh sa tuarascáil faoi mhír 3.

7. I gcás ina mbaintear úsáid as athsheoladh nach bhfuil margadhbhunaithe, beidh sé faoi réir ag cúiteamh airgeadais ag an oibreoir córais a iarrann an t-athsheoladh chuig oibreoir na saoráide athsheolta giniúna, stórála fuinnimh nó freagartha don éileamh seachas i gcás táirgeoirí a ghlacann le comhaontú do nasc nach ráthaítear seachadadh daingean fuinnimh leis. Beidh an cúiteamh airgeadais den chineál sin ar a laghad comhionann leis an gceann níos airde de na heilimintí seo a leanas nó le cumasc díobh dá mba rud é gur cúiteamh dochosanta íseal nó dochosanta ard a bheadh de thoradh ar cheann amháin de na heilimintí a chur i bhfeidhm:

(a) an costas oibríochtúil breise arna chruthú ag an athsheoladh, amhail costais bhreise bhreosla i gcás athsheoladh ardaitheach, nó soláthar teasa cúltaca i gcás athsheoladh íslitheach ar shaoráidí giniúna cumhachta a bhaineann úsáid as chomhghiniúint ardéifeachtach;

(b) an fáltas glan ón díolachán leictreachais ar an margadh lá roimh ré a bheadh ginte ag an tsaoráid ghiniúna cumhachta, stórála fuinnimh nó freagartha don éileamh gan an iarraidh ar athsheoladh. I gcás ina ndéantar tacaíocht airgeadais a thabhairt do shaoráidí giniúna cumhachta, stórála fuinnimh nó freagartha don éileamh bunaithe ar an méid leictreachais arna ghiniúint nó arna ídiú, measfar an tacaíocht airgeadais a bheadh ann gan iarraidh ar athsheoladh a bheith ina cuid den fháltas glan.

CAIBIDIL III

ROCHTAIN AR GHRÉASÁN AGUS BAINISTIÚ AR PHLÓDÚ

ROINN 1

Leithdháileadh acmhainneachta

Airteagal 14

Athbhreithnú ar an gcrios tairisceana

1. Glacfaidh na Ballstáit gach beart iomchuí chun aghaidh a thabhairt ar phlódú. Beidh teorainneacha na gcriosanna tairisceana bunaithe ar phlódú fadtéarmach struchtúrach sa ghréasán tarchurtha. Ní bheidh plódú struchtúrtha den chineál sin sna criosanna tairisceana mura rud é nach bhfuil tionchar ar bith acu ar chriosanna tairisceana chomharsanachta, nó, mar bheart sealadach, go ndéantar a dtionchar ar chriosanna tairisceana comharsanacha a mhaolú trí leas a bhaint as gníomhaíochtaí ceartaitheacha agus nach mbíonn laghdú ar an acmhainneacht trádála traschreasach de thoradh ar na plódaithe struchtúracha, i gcomhréir le ceanglais Airteagal 16. Dearfar cumraíocht na gcriosanna tairisceana san Aontas ar bhealach a fhágfaidh go ndéanfar éifeachtúlacht eacnamaíochta a uasmhéadú agus chun deiseanna trádála traslimistéir a uasmhéadú de bhun Airteagal 16 agus urraim chuí á tabhairt do shlándáil an tsoláthair.

2. Gach 3 bliana, tuairisceoidh an ENTSO don Leictreachas ar phlódú struchtúrtha agus mórphlódú fisiceach eile idir chriosanna tairisceana agus laistigh díobh, lena n-áirítear suíomh agus minicíocht an phlódaithe sin i gcomhréir leis an treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus bainistiú ar phlódú a glacadh ar bhonn Airteagal 18 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009. Cuirtear leis an tuarascáil sin measúnú maidir le cé acu a shroich nó nár shroich acmhainneacht na trádála traschreasach conair líneach de bhun Airteagl 15 den Rialachán seo nó an t-acmhainneacht íosta de bhun Airteagal 16 den Rialachán seo.

3. Chun cumraíocht optamach ar chriosanna tairisceana a áirithiú, déanfar athbhreithniú ar chriosanna tairisceana. San athbhreithniú sin déanfar an plódú struchtúrach ar fad a shainaithint agus beidh anailís ann ar chumraíochtaí éagsúla na gcriosanna tairisceana ar mhodh comhordaithe ina mbeidh geallsealbhóirí a bhfuil difear á dhéanamh dóibh ó gach Ballstát ábhartha rannpháirteach, i gcomhréir leis an treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009. Déanfar na criosanna tairisceana atá ann faoi láthair a mheasúnú bunaithe ar a gcumas timpeallacht mhargaidh iontaofa a chruthú, lena n-áirítear i gcás giniúint sholúbtha agus acmhainneacht lóid, atá bunriachtanach chun scrogaill eangaí a sheachaint, éileamh agus soláthar leictreachais a chothromú agus slándáil fhadtéarmach infheistíochtaí i mbonneagar líonra a áirithiú.

4. Chun críche an Airteagail seo agus Airteagal 15 den Rialachán seo, tagraíonn na Ballstáit, na hoibreoirí córais tarchurtha nó na húdaráis rialála ábhartha do na Ballstáit, na hoibreoirí córais tarchurtha nó na húdaráis rialála a bheidh rannpháirteach san athbhreithniú ar chumraíocht na gcriosanna tairisceana agus dóibh siúd freisin sa réigiún ríofa acmhainneachta céanna de bhun na treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

5. Faoin 5 Deireadh Fómhair 2019, déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha ábhartha uile togra maidir leis an modheolaíocht agus na toimhdí a úsáidfear sa phróiseas athbhreithnithe maidir leis crioseanna tairisceana mar aon leis na cumraíochtaí malartacha ar chriosanna tairisceana arna meas a thíolacadh do na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha lena fhormheas. Tiocfaidh na húdaráis rialála náisiúnta ar chinneadh d'aon toil maidir leis an togra a gcuirtear faoi bhráid laistigh de 3 mhí. I gcás nach féidir leis na húdaráis rialála teacht ar chinneadh d'aon toil maidir leis an togar laistigh den chlár ama sin, déanfaidh ACER cinneadh, laistigh de 3 mhí breise, maidir leis an modheolaíocht agus na toimhdí agus na cumraíochtaí malartacha ar chriosanna tairisceana a measfar. Is ar phlódú struchtúrach nach bhfuiltear ag súil go sárófar sna 3 bliana atá romhainn é, a bhunófar an mhodheolaíocht, lena gcuirfear san áireamh dul chun cinn nithiúil ar thionscadail forbartha bonneagair a bhfuiltear ag súil go gcuirfear i gcrích iad sna 3 bliana atá romhainn.

6. Ar bhonn na modheolaíochta agus na toimhdí arna bhformheas de bhun mhír 4, tráth nach déanaí ná 12 mhí tar éis fhormheas na modheolaíochta de bhun mhír 4, déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha atá rannpháirteach san athbhreithniú ar na criosanna tairisceana togra comhpháirteach a chur faoi bhráid a n-údaráis inniúla ainmnithe na mBallstát ábhartha maidir le cé acu an ndéanfaidh siad cumraíocht na gcriosanna tairisceana a leasú nó a choinneáil. Ballstáit eile, Comhpháirtithe Conarthacha an Phobail Fuinnimh nó tríú tíortha eile atá sa limistéar sioncronach céanna le haon Bhallstát, féadfaidh aon Bhallstat ábhartha barúlacha a thíolacadh.

7. I gcás ina mbeidh plódú struchtúrach sainaitheanta sa tuarascáil de bhun mhír 2 den Airteagal seo nó san athbhreithniú ar na criosanna tairisceana de bhun mhír 5 den Airteagal seo nó ag ceann amháin nó níos mó de na

hoibreoirí córais tarchurtha ina limistéir rialaithe i dtuarascáil arna formheas ag an údarás rialála ábhartha déanfaidh an Ballstát a bhfuil plódú struchtúrach sainaitheanta aige, i gcomhar lena oibreoirí córais tarchurtha agus laistigh de 6 mhí tar éis an tuarascáil a fháil, a chinneadh pleananna gníomhaíochta náisiúnta nó ilnáisiúnta a bhunú de bhun Airteagal 15, nó athbhreithniú nó leasú a dhéanamh ar chumraíocht a gcriosanna tairisceana. Tabharfar fógra láithreach don Choimisiún agus do ACER faoi na cinntí sin.

8. I gcás na mBallstát sin ar rogha leo cumraíocht na gcriosanna tairisceana a leasú de bhun mhír 7, tiocfaidh na Ballstáit ábhartha ar chinneadh d'aon toil laistigh de 6 mhí tar éis an fógra a thabhairt de bhun mhír 7. Féadfaidh Ballstáit eile barúlacha a thíolacadh do na Ballstáit ábhartha, ar cheart dóibh na barúlacha sin a chur san áireamh agus iad ag teacht ar a gcinneadh. Beidh bonn cirt leis an gcinneadh, agus tabharfar fógra faoi don Choimisiún agus do ACER. I gcás nach bhféadfaidh na Ballstáit ábhartha teacht ar chinneadh d'aon toil laistigh de ná 6 mhí sin, cuirfidh siad an méid sin in iúl don Choimisiún láithreach. Mar rogha dheiridh, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle le ACER, cinneadh a ghlacadh maidir le cé acu an ndéanfaidh sé cumraíocht na limistéar tairisceana a leasú nó a choinneáil sna Ballstáit sin agus idir na Ballstáit sin, faoi cheann 6 mhí tar éis dó fógra den sórt sin a fháil.

9. Rachaidh na Ballstáit agus an Coimisiún i gcomhairle le geallsealbhóirí ábhartha sula nglacfaidh siad cinneadh faoin Airteagal seo.

10. Sonrófar in aon chinneadh a ghlacfar faoin Airteagal seo an dáta a chuirfear athrú chun feidhme. Leis an dáta cur chun feidhme sin, aimseofar cothromaíocht idir an gá atá le cur chun feidhme a dhéanamh a luaithe agus is féidir agus ceisteanna praiticiúla, lena n-áirítear trádáil todhchaíochta leictreachais. Féadfaidh an cinneadh socruithe eatramhacha iomchuí a bhunú.

11. I gcás ina ndéantar athbhreithnithe eile ar chriosanna tairisceana a sheoladh faoin treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009, beidh feidhm ag an Airteagal seo.

Airteagal 15

Pleananna gníomhaíochta

1. I ndiaidh chur i bhfeidhm cinnidh de bhun Airteagail 14(7), déanfaidh an Ballstát ina bhfuil plódú structúrach sainaitheanta plean gníomhaíochta a fhorbairt i gcomhar lena údarás rialála. Áireofar sa phlean gníomhaíochta sin clár ama docht chun bearta a ghlacadh chun laghdú a dhéanamh ar an bplódú struchtúrach arna shainaithint laistigh de 4 bliana ó ghlacadh an chinnidh sin de bhun Airteagal 14(7).

2. Gan bean ar dhul chun cinn nithiúil an phlean gníomhaíochta, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar, gan dochar do mhaolaithe arna dheonú faoi Airteagal 16(10) nó maolaithe faoi Airteagal 16(3), na hacmhainneachtaí trádála traschreasach a mhéadú ar bhonn bliantúil go dtí go ngnófar íosta acmhainneachta dá dtagraítear in Airteagal 16(8), a ghnóthú. Bainfear an tagarmharc íosta acmhainneachta amach faoin 31 Nollaig 2025.

Is trí bhíthin conair líneach a ghnóthófar na méaduithe bliantúla sin. Is éard a bheidh i dtúsphointe na conaire sin an acmhainneacht a leithdháileadh ar an teorainn nó ar eilimintí criticiúla líonra sa bhliain roimh ghlacadh an phlean gníomhaíochta nó meánacmhainneacht na 3 bliana deiridh roimh ghlacadh an phlean gníomhaíochta, cibé acu is airde. Áiritheoidh na Ballstáit, le linn chur chun feidhme bpleananna gníomhaíochta, go mbeidh an acmhainneacht a chuirfear ar fáil don trádáil traschreasach atá le bheith i gcomhréir le hAirteagal 16(8), cothrom, ar a laghad, le luachanna na conaire línigh, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as gníomhaíochtaí feabhais sa réigiún ríofa acmhainneachta.

3. Is iad an Ballstát nó na Ballstáit a bhfuil na pleananna gníomhaíochta riachtanach á chur chun feidhme aige nó acu a sheasfaidh costais na ngníomhaíochtaí ceartaitheacha is gá chun cloí leis an gconair nó acmhainneacht traschreasach a chur ar fáil ag na teorainneacha lena mbaineann an plean gníomhaíochta.

4. Ar bhonn bliantúil, le linn chur chun feidhme an phlean gníomhaíochta agus laistigh de 6 mhí tar éis dhul in éag, déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha ábhartha measúnú don 12 mhí deiridh i dtaobh an bhfuil an chonair líneach bainte amach nó, ón 1 Eanáir 2026, déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha ábhartha measúnú i dtaobh na acmhainneachta íosta dá dtagraítear in Airteagal 16(8) a. Tuairisceoidh siad a measúnuithe do ACER agus do na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha. Sula ndéanfaidh sé an tuarascáil deiridh a thíolac, déanfaidh gach oibreoir córais tarchurtha a rannchuidiú leis an tuarascáil a thíolac, lena n-áirítear na sonraí ábhartha uile, a chur chuig a údarás rialála lena fhormheas.

5. I gcás na mBallstáit sin ar ina leith a léirítear sa mheasúnuithe dá dtagraítear i mír 4 nár chomhlíon oibreoir córais tarchurtha an chonair líneach, déanfaidh na Ballstáit ábhartha a chinneadh d'aon toil, laistigh de 6 mhí ón measúnú dá dtagraítear i mír 4 a fháil, maidir le cé acu an ndéanfaidh siad cumraíocht na gcriosanna tairisceana a leasú nó a choinneáil idir na Ballstáit sin. Agus cinneadh á dhéanamh acu, ba cheart do na Ballstáit ábhartha aird a thabhairt ar na barúlacha a chuirtear faoina mbráid ag na mBallstáit eile. Beidh cinneadh na mBallstát ábhartha ina chinneadh réasúnaithe agus tabharfar fógra faoi don Choimisiún agus do ACER.

Cuirfidh na Ballstáit ábhartha an Coimisiún ar an eolas láithreach i gcás nach bhféadfaidh siad teacht ar chinneadh laistigh den tréimhse ama ata leagtha síos. Laistigh de 6 mhí tar éis dó fógra den sórt sin a fháil, déanfaidh an Coimisiún, mar rogha dheiridh, tar éis dó dul i gcomhairle le ACER agus leis na geallsealbhóirí ábhartha, cinneadh a ghlacadh maidir le cé cumraíocht na gcriosanna tairisceana a leasú nó a choinneáil sna Ballstáit sin agus idir na Ballstáit ábhartha.

6. Sé mhí roimh dhul in éag don phlean gníomhaíochta, déanfaidh an Ballstát a bhfuil plódú struchtúrach sainaitheanta aige cinneadh cibé an ndéanfaidh sé aghaidh a thabhairt ar phlódú agus a gcrios tairisceana á leasú aige nó cibé an dtabharfaidh siad aghaidh ar an bplódú inmheánach atá gan réiteach le gníomhaíochtaí ceartaitheacha a gcumhdóidh sé na costais dóibh.

7. I gcás nár sainíodh plean gníomhaíochta laistigh de 6 mhí inar sainaithníodh plódú struchtúrach de bhun Airteagal 14(7), déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha ábhartha measúnú, laistigh de 12 mhí tar éis plódú struchtúrach den sórt sin a shainaithint, i dtaobh ar shroich an acmhainneacht trasteorann atá ar fáil an t-íosleibhéal acmhainneachta a leagtar amach in Airteagal 16(8) i gcás thréimhse an 12 mhí roimhe sin agus cuirfidh sé tuarascail mheasúnaithe faoi bhráid na n-údarás rialála ábhartha agus faoi bhráid ACER.

Sula ndéanfaidh sé an tuarascáil a dhréachtú, déanfaidh gach oibreoir córais tarchurtha a rannchuidiú leis an tuarascáil, lena n-áirítear na sonraí ábhartha uile, a chur chuig a údarás rialála náisiúnta lena fhormheas. I gcás ina léirítear sa mheasúnú nár chomhlíon oibreoir córais tarchurtha an íosleibhéil acmhainneachta, beidh feidhm ag an bpróiseas cinnteoireachta i mír 5 den Airteagal seo.

Airteagal 16

Prionsabail ghinearálta maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú

1. Tabharfar aghaidh ar fhadhbanna maidir le plódú gréasáin trí réitigh neamh-idirdhealaitheacha margadhbhunaithe lena dtabharfar comharthaí eacnamaíocha éifeachtúla do na rannpháirtithe sa mhargadh agus do na hoibreoirí córais tarchurtha lena mbaineann. Réiteofar fadhbanna maidir le plódú gréasáin trí mhodhanna nach bhfuil bunaithe ar idirbheart, eadhon modhanna nach mbaineann le roghnú idir conarthaí rannpháirtithe aonair sa mhargadh. Agus bearta oibríochtúla á ndéanamh aige chun a áirithiú go bhfanfaidh a chóras tarchurtha sa ghnáth-staid, cuirfidh an t-oibreoir córais tarchurtha san áireamh an tionchar a bheadh ag na bearta sin ar limistéir rialaithe chomharsanachta agus déanfaidh sé comhordú ar bhearta den sórt sin le hoibreoirí córais tarchurtha eile a ndéanfar difear dóibh mar a fhoráiltear i Rialachán (AE) Uimh. 2015/1222.

2. Ní úsáidfear nósanna imeachta um chiorrú idirbhirt ach amháin i staideanna éigeandála, eadhon ina bhfuil ar an oibreoir córais tarchurtha gníomhú ar mhodh gasta agus nach bhfuil athsheoladh ná fritrádáil indéanta. Déanfar aon nós imeachta den sórt sin a chur i bhfeidhm ar mhodh neamh-idirdhealaitheach. Déanfar rannpháirtithe sa mhargadh dár leithdháileadh acmhainneacht a chúiteamh as aon chiorrú den chineál sin, seachas i gcásanna *force majeure*.

3. Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ríomh comhordaithe ar acmhainneacht i gcomhréir le míreanna 4 agus 8 den Airteagal seo, dá bhforáiltear i bpointe (a) d'Airteagal 37(1) agus in Airteagal 42(1).

Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ríomh ar acmhainneachtaí traschreasacha, agus teorainneacha ar shlándáil oibríochtúil á n-urramú acu, trí úsáid a bhaint as sonraí ó oibreoirí córais tarchurtha, lena n-áirítear sonraí ar infhaighteacht theicniúil gníomhaíochtaí ceartaitheacha, seachas lódsceitheadh. I gcás ina dtiocfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ar an gconclúid nach leor iad na gníomhaíochtaí ceartaitheacha uile atá ar fáil sa réigiún ríofa acmhainneachta nó idir réigiúnacha ríofa acmhainneachta chun an chonair líneach da dtagraítear in Airteagal 15(2) nó na tairsí íosta acmhainneachta dá dtagraítear i mír 8 den Airteagal seo a shroicheadh agus teorainneacha ar shlándáil oibríochtúil á n-urramú, ag an am céanna, féadfaidh siad, mar rogha dheiridh, gníomhaíochtaí comhordaithe a leagan amach lena laghdaítear na hacmhainneachtaí traschreasacha dá réir. Ní fhéadfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha claonadh ó ghníomhaíochtaí comhordaithe ach amháin i dtaca le ríomh comhordaithe ar acmhainneacht agus le hanailís chomhordaithe ar shlándáil i gcomhréir le hAirteagal 42(2).

Faoi 3 mhí tar éis theacht i ngníomh na lárionad chomhordúcháin réigiúnach de bhun Airteagal 35(2) den Rialachán seo agus gach 3 mhí ina dhiaidh sin, cuirfidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha faoi bhráid na n-údarás rialála ábhartha agus don ACER maidir le haon laghdú ar acmhainneacht nó mura gcloítear leis an ghníomhaíocht chomhorduithe de bhun na dara fomhíre seo agus déanfaidh siad measúnú ar na teagmhais agus moltaí, más gá, ar an gcaoi le claontaí den sórt sin a sheachaint sa todhchaí. Má thagann ACER ar an gconclúid nach ndearnadh na réamhriachtanais le haghaidh claonta de bhun na míre seo a chomhlíonadh nó gur de chineál struchtúrtha iad, cuirfidh ACER tuairim faoi bhráid na n-údarás rialála náisiúnta ábhartha agus faoi bhráid an Choimisiúin. Déanfaidh na húdaráis rialála inniúla gníomhaíocht iomchuí a thionscnamh in aghaidh oibreoirí córais tarchurtha nó lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha de bhun Airteagal 59 nó Airteagal 62 de Threoir (AE) 2019/944 mura gclíonn na hoibreoirí córais tarchurtha nó lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha leis na gníomhaíochtaí chomhorduithe faoin mír seo ganndearnadh na réamhriachtanais le haghaidh claonta de bhun na míre seo a chomhlíonadh.

Tabharfar aghaidh ar chlaontaí de chineál struchtúrtha sa phlean gníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 14(7) nó i leagan nuashonraithe de phlean gníomhaíochta atá ann cheana.

4. Déanfar leibhéal uasta acmhainneacht na n-idirnasc agus na ngréasán tarchurtha a ndéanann acmhainneacht trasteoranndifear dóibh a chur ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh na caighdeáin sábháilteachta á gcomhlíonadh maidir le hoibriú slán gréasáin. Bainfear úsáid as fritrádáil agus athsheoladh, lena n-áirítear athsheoladh trasteorann, chun na hacmhainneachtaí atá ar fáil a uasmhéadú chun go sroichfí na tairsí íosta acmhainneachta dá dtagraítear i mír 8. Déanfar próiseas comhordaithe agus neamh-idirdhealaitheach a chur i bhfeidhm chun é sin a chumasú, tar éis modheolaíocht maidir le comhroinnt costas athsheolta agus fritrádála a chur chun feidhme.

5. Ní dhéanfar acmhainneacht a leithdháileadh ach amháin trí bhíthin ceantanna sainráite acmhainneachta nó ceantanna intuigthe lena n-áirítear acmhainneacht agus fuinneamh araon. Féadfaidh an dá mhodh a bheith ann ag an am céanna i ndáil leis an idirnasc céanna. I gcás trádáil ionlae úsáidfear trádáil leanúnach, a bhféadfaidh ceantanna a bheith ina gcomhlánú uirthi.

6. I gcás plódaithe, is iad na tairiscintí a ghlacfar ná na tairiscintí bailí is airde luach ar acmhainneacht ghréasáin, bíodh siad intuigthe nó sainráite, a thairgeann an luach is airde don acmhainneacht thearc tarchurtha in aon chreat ama ar leith. Seachas i gcás idirnascairí nua a thairbheoidh de dhíolúine faoi Airteagal 7 de Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003, Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 nó faoi Airteagal 63 den Rialachán seo, deánfar praghsanna cúltaca a bhunú i modhanna leithdháilte acmhainneachta a thoirmeasc.

7. Beidh an acmhainneacht intrádáilte ar bhonn tánaisteach gan bhac, ar choinníoll go gcuirfear an t-oibreoir córais tarchurtha ar an eolas luath go leor roimh ré. I gcás ina ndiúltóidh oibreoir córais tarchurtha aon trádáil thánaisteach (nó idirbheart thánaisteach), déanfaidh an t-oibreoir córais tarchurtha sin an méid sin a chur in iúl agus a mhíniú go soiléir agus go trédhearcach do na rannpháirtithe uile sa mhargadh agus cuirfear in iúl don údarás rialála é.

8. Ní chuirfidh oibreoirí córais tarchurtha teorainn le toilleadh na hacmhainneachta idirnaisc a bheidh le cur ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh mar bheallach chun plódú a réiteach laistigh dá gcrios tairisceana féin nó mar mhodh chun sreafaí arna n-eascairt as idirbheart laistigh de chriosanna tairisceana a bhainistiú. Gan dochar do chur i bhfeidhm na maoluithe faoi mhíreanna 3 agus 10 den Airteagal seo agus do chur i bhfeidhm Airteagal 15(2), measfar an mhír seo a bheith comhlíonta ar choinníoll go sroichtear íosleibhéil seo a leanas na hacmhainneachta atá ar fáil le haghaidh trádáil traschreasach:

(a) i gcás teorainneacha a úsáideann cur chuige glanacmhainneachta tarchurtha comhordaithe, is é 70 % den acmhainneacht tairseacha an t-íosleibhéal achmhainneachta a bheidh ann, agus teorainneacha slándála oibríochta á n-urramú agus teagmhais á gcur san áireamh, ag an am céanna, arna chinneadh i gcomhréir leis an treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú arna ghlacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009;

(b) i gcás teorainneacha a úsáideann cur chuige sreabhadhbhunaithe, is é an tairseach íosta a bheidh ann ná corrlach arna shocrú sa phróiseas ríofa acmhainneachta amhail mar atá ar fáil i gcás sreafaí de thoradh malartú traschreasach. Is é an corrlach a bheidh ann ná 70 % den acmhainneacht, agus teorainneacha slándála oibríochta eilimintí criticiúla líonra inmheánacha agus traslimistéir á n-urammú agus teagmhais á gcur san áireamh, ag an am céanna, arna chinneadh i gcomhréir leis na treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009;

Féadfar an méid iomlán de 30 % a úsáid i gcás na gcorrlach iontaofachta, na lúbshreabha agus na sreabha inmheánacha ar gach eilimint chriticiúil líonra.

9. Arna iarraidh sin d'oibreoirí córais tarchurtha i réigiún ríofa acmhainneachta, féadfaidh na húdaráis rialála ábhartha maolú a dheonú ó mhír 8 ar fhorais intuartha i gcás inar gá sin chun slándáil oibríochtúil a choinneáil. Beidh maoluithe den sórt sin, nach bhféadfaidh baint a bheith aige le ciorrú acmhainneachtaí a leithdháileadh cheana de bhun mhír 2, teoranta de 1 bhliain amháin agus ní níos mó san iarraidh, nó suas le 2 bhliain ar a mhéad lena ngabhfaidh leibhéal íslitheacha suntasach ar an maolú gach bliain. Beidh méid na maouluithe den sórt sin teoranta go docht don mhéid atá riachtanach chun slándáil oibríochtúil a chosaint, agus seachnófar leis idirdhealú idir malartuithe inmheánacha agus malartuithe traschreasacha.

Sula ndeonfaidh sé maolú, rachaidh an t-údarás rialála ábhartha i gcomhairle le húdaráis rialála na mBallstát eile ar cuid iad de réigiún ríofa acmhainneachta dá ndéantar difear. I gcás ina n-easaontóidh údarás rialála leis an maolú a mholtar, déanfaidh ACER cinneadh ar cheart dó an maolú a dheonú de bhun phointe (a) d'Airteagal 6(10) de Rialachán (AE) 2019/942. Foilseofar an bonn cirt agus na cúiseanna atá leis an maolú.

I gcás ina ndeonaítear maolú, forbróidh agus foilseoidh na hoibreoirí ábhartha córas tarchurtha modheolaíocht agus tionscadail lena dtabharfar réiteach fadtéarmach ar an bhfadhb a bhfuil sé mar aidhm ag an maolú aghaidh a thabhairt air. Rachaidh an maolú in éag an tráth a bhainfear an teorainn ama don mhaolú amach nó, nuair a chuirfear an réiteach i bhfeidhm, cibé acu sin is túisce.

10. Cuirfidh rannpháirtithe sa mhargadh in iúl do na hoibreoirí córais tarchurtha lena mbaineann, tráth réasúnach roimh an tréimhse oibríochtúil ábhartha, an bhfuil sé ar intinn acu acmhainneacht leithdháilte a úsáid. Déanfar aon acmhainneacht leithdháilte nach n-úsáidfear a chur ar fáil ar an margadh ar mhodh oscailte, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach.

11. A mhéid is indéanta é go teicniúil, déanfaidh oibreoirí córais tarchurtha, cothromú ar riachtanais acmhainneachta aon sreafaí cumhachta ag dul sa treo contrártha thar an líne idirnaisc phlódaithe chun an líne sin a úsáid go barr a hacmhainneachta. Agus lánaird á tabhairt ar shlándáil líonra, ní dhiúltófar aon idirbhearta a mhaolóidh an plódú.

12. Déanfar na hiarmhairtí airgeadais a ghabhann le mainneachtain urraim a thabhairt d'oibleagáidí a bhaineann le leithdháileadh acmhainneachta a chur ina leith oibreoirí córais tarchurtha nó OMLAanna atá freagrach as an mainneachtain sin. I gcás ina mainneoidh rannpháirtithe sa mhargadh úsáid a bhaint as an acmhainneacht a gheall siad a úsáid, nó, i gcás acmhainneacht a cheantáiltear go sainráite, ina mainneoidh rannpháirtithe trádáil ar bhonn tánaisteach nó an acmhainneacht a thabhairt ar ais in am trátha, caillfidh na rannpháirtithe sa mhargadh na cearta ar an acmhainneacht sin agus íocfaidh siad muirear costas-léiritheach. Beidh údar maith le haon mhuirir chostas-léiritheacha i leith neamhúsáid acmhainneachta agus beidh siad comhréireach. Mura gcomhlíonann oibreoir córais tarchurtha a chuid oibleagáidí chun acmhainne daingne tarchurtha a sholáthair, dlífidh sé cúiteamh a thabhairt don rannpháirtí sa mhargadh as cailleadh a cheart acmhainneachta. Ní chuirfear caillteanais iarmhartacha san áireamh chuige sin. Leagfar amach roimh ré na coincheapa lárnacha agus na modhanna lena gcinnfear na dliteanais a fhabhrófar mar thoradh ar mhainneachtain oibleagáidí a urramú i leith na n-iarmhairtí airgeadais, agus beidh siad faoi réir a n-athbhreithnithe ag an údarás rialála ábhartha.

13. Agus na costais gníomhaíochtaí ceartaitheacha idir oibreoirí córais tarchurtha á leithdháileadh acu, déanfaidh na húdaráis rialála anailís ar a mhéid a rannchuidíonn sreafaí de dhroim idirbhearta laistigh de chriosanna tairisceana leis an bplódú idir dhá chrios tairisceana arna mbreathnú, agus leithdháilfidh siad na costais, bunaithe ar an rannchuidiú leis an bplódú, ar oibreoirí córais tarchurtha na gcriosanna tairisceana a chruthaíonn na sreafaí sin seachas i gcás costas de thoradh sreafaí de dhroim idirbheart laistigh de chriosanna tairisceana atá faoi bhun an leibhéil lena bhféadfaí a bheith ag súil d'uireasa plódú struchtúrtha i gcrios tairisceana.

Déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha uile as réigiún ríofa acmhainneachta an leibhéal sin a ainilísiú agus shainiú go comhpháirteach i gcás gach teorann idir dhá chrios tairisceana aonair, agus beidh sé faoi réir na n-údarás rialála uile sa réigiún chun ríofa acmhainneachta a fhormheas ina dhiaidh sin.

Airteagal 17

Acmhainneacht thraschreasach a leithdháileadh thar chreataí ama

1. Déanfaidh oibreoirí córais tarchurtha athríomh ar an acmhainneacht thraschreasach atá ar fáil ar a laghad tar éis amanna dúnta an gheata traschreasaaigh lá roimh ré agus tar éis amanna dúnta an gheata traschreasaigh ionlae. Leithdháilfidh oibreoirí córais tarchurtha an acmhainneacht thraschreasach atá ar fáil, móide aon acmhainneacht thraschreasach nár leithdháileadh roimhe seo agus aon acmhainneacht thraschreasach ar scaoil sealbhóirí na gceart fisiceach tarchurtha ó leithdháiltí roimhe seo, sa chéad phróiseas eile do leithdháileadh na hacmhainneachta traschreasaí.

2. Saineoidh na hoibreoirí córais tarchurtha struchtúr iomchuí chun acmhainneacht thraschreasach a leithdháileadh ar fud na gcreataí ama, lena n-áirítear margaí lá roimh ré, ionlae agus cothromaithe. Beidh struchtúr um leithdháileadh den sórt sin faoi réir a athbhreithnithe ag na húdaráis rialála ábhartha. Agus a dtogra á tharraingt suas acu, cuirfidh oibreoirí córais tarchurtha na nithe seo a leanas san áireamh:

(a) saintréithe na margaí;

(b) coinníollacha oibríochtúla an chórais leictreachais, amhail na himpleachtaí a bheadh ag comhardú na sceideal atá dearbhaithe go daingean;

(c) leibhéal comhchuibhithe na gcéatadán a thugtar do chreataí éagsúla agus na creataí ama a ghlacfar do na sásraí éagsúla atá i bhfeidhm maidir le leithdháileadh acmhainneachta traschreasaí cheana.

3. I gcás ina mbeidh acmhainneacht thraschreasach ar fáil tar éis am dúnta an gheata thraschreasaigh ionlae, bainfidh oibreoirí córais tarchurtha úsáid as an acmhainneacht thraschreasaigh chun fuinneamh don chomhardú a mhalartú nó chun an próiseas do chomhardú míchothromaíochtaí a fheidhmiú.

4. I gcás ina ndéantar acmhainneacht thraschreasach a leithdháileadh do mhalartú na hacmhainneachta don chothromú nó do chomhroinnt na gcúltacaí de bhun Airteagal 6(8) den Rialachán seo, bainfidh na hoibreoirí córas tarchurtha úsáid as na modheolaíochtaí arna bhforbairt i dtreoirlíne maidir le cothromú leictreachais arna glacadh de bhun Airteagal 6(11) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

5. Ní mhéadóidh oibreoirí córais tarchurtha, mar thoradh ar acmhainneacht don chothromú a mhalartú nó cúltacaí a chomhroinnt, an corrlach iontaofachta arna ríomh de bhun Rialachán (AE) Uimh. 2015/1222.

ROINN 2

Muirir ghréasáin agus ioncam ó phlódú

Airteagal 18

Muirir ar rochtain ar ghréasáin, úsáid gréasán agus treisiú

1. Beidh na muirir a ghearrfaidh oibreoirí líonra ar rochtain ar ghréasáin, lena n-áirítear muirir ar nascadh leis na gréasáin, muirir ar úsáid na ngréasán, agus, i gcás inarb infheidhme, muirir ar threisithe a bhaineann leis na gréasáin, costas-léiritheach, trédhearcach agus cuirfear san áireamh leo an gá le slándáil agus solúbthacht ghréasáin agus léireofar iontu na costais iarbhír a thabhaítear sa mhéid go bhfreagraíonn siad do chostais oibreora gréasáin atá éifeachtúil agus a bhfuil struchtúr inchomparáide aige agus cuirfear na muirir sin i bhfeidhm ar mhodh neamh-idirdhealaitheach. Ní áireofar ar na costais seo costais neamhghaolmhara lena dtacaítear le cuspóirí beartais neamhghaolmhara.

Gan dochar d'Airteagal 15(1) agus (6) de Threoir 2012/27/AE ná do na critéir in Iarscríbhinn XI a ghabhann leis an Treoir sin, tacóidh an modheolaíocht a úsáidtear chun na muirir ghréasáin a chinneadh, ar bhealach neodrach, le héifeachtúlacht fhoriomlán na gcóras san fhadtéarma trí chomharthaí praghais do chustaiméirí agus do tháirgeoirí agus, go háirithe, cuirfear i bhfeidhm í ar bhealach nach ndéanfaidh idirdhealú idir táirgeadh atá nasctha ar leibhéal an dáileacháin agus táirgeadh atá nasctha ar leibhéal an tarchurtha. Ní dhéanfar idirdhealú leis na muirir ghréasáin, ar bhealach dearfach ná ar bhealach diúltach, i gcoinne stóráil fuinnimh nó i gcoinne an chomhbhailithe, agus ní chruthófar leo dídhreasuithe le haghaidh na féinghiniúna, an fhéintomhaltais nó le haghaidh rannpháirtíocht sa fhreagairt don éileamh. Gan dochar do mhír 3 den Airteagal seo, ní bheidh na muirir sin bainteach le hachar.

2. Leis na modheolaíochtaí maidir le taraifí, léireofar costais sheasta oibreoirí córais tarchurtha agus soláthrófar dreasachtaí iomchuí maidir le hoibreoirí córais tarchurtha agus le hoibreoirí córais dáileacháin sa ghearrthéarma agus san fhadtéarma, chun éifeachtúlachtaí a mhéadú, lena n-áirítear éifeachtúlacht fuinnimh, chun comhtháthú na margaí agus slándáil an tsoláthair a chothú, chun tacú le hinfheistíochtaí éifeachtúla, leis na gníomhaíochtaí taighde gaolmhara agus nuálaíocht chun leasa na gcustaiméirí a éascú i réimsí amhail digitiú, seirbhísí solúbthachta agus idirnascadh.

3. I gcás inarb iomchuí, le leibhéal na dtaraifí a chuirfear i bhfeidhm maidir lecustaiméirí deiridh, nó le custaiméirí deiridh, nó an dá cheann, soláthrófar comharthaí suímh ar leibhéal an Aontais, agus cuirfear san áireamh leis méid na gcaillteanas gréasáin agus méid an phlódaithe arna chruthú, agus costais na hinfheistíochta sa bhonneagar.

4. Nuair a bheidh na muirir ar rochtain ar ghréasán á socrú, cuirfear an méid seo a leanas san áireamh:

(a) íocaíochtaí agus fáltais a eascraíonn as an sásra um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha;

(b) íocaíochtaí iarbhír a rinneadh agus a fuarthas mar aon le híocaíochtaí lena bhfuiltear ag súil do thréimhsí ama sa todhchaí, agus a ndéantar meastachán orthu ar bhonn tréimhsí san am atá caite.

5. Beidh socrú na muirear ar rochtain ar ghréasán faoin Airteagal seo gan dochar do mhuirir a eascraíonn ón mbainistiú ar phlódú dá dtagraítear in Airteagal 16.

6. Ní ghearrfar aon mhuirear sonrach gréasáin ar idirbhearta aonair maidir le trádáil thraschreasach leictreachais.

7. Beidh taraifí dáileacháin ina léiriú ar chostais agus úsáid an ghréasáin dáileacháin ag úsáideoirí an chórais, lena n-áirítear custaiméirí gníomhacha. Féadfar tairifí dáileacháin á cur san áireamh, féadfaidh eilimintí d'acmhainneacht an naisc líonra a bheith ina gcuid díobh agus féadfar idirdhealú a dhéanamh eatarthu bunaithe ar ídiú fuinnimh nó próifílí giniúna úsáideoirí an chórais. I gcás ina bhfuil cur in úsáid córas méadraithe cliste curtha chun feidhme ag na Ballstáit, déanfaidh na húdaráis rialála breithniú ar tharaifí gréasáin arna n-idirdhealú ar bhonn ama agus taraifí tarchurtha agus taraifí dáileacháin, nó na modheolaíochtaí a ghabhann leobhformheas acu i gcomhréir le hAirteagal 59 de Threoir (AE) 2019/944 agus, i gcás inarb iomchuí, féadfar córas méadraithe cliste a thabhairt isteach, agus iad ina léiriú ar úsáid an ghréasáin, ar bhealach trédhearcach, cost-éifeachtúil agus intuartha don chustaiméir deiridh.

8. Le modheolaíochtaí taraifí tarchurtha, soláthrófar dreasachtaí d'oibreoirí córais tarchurtha i leith a ngréasáin a oibriú agus a fhorbairt ar an mbealach is cost-éifeachtúla, lena n-áirítear trí sholáthar seirbhísí. Chun na críche sin, aithneoidh údaráis rialála mar chostais incháilithe, agus cuirfidh siad san áireamh costais ábhartha sna taraifí dáileacháin agus féadfaidh siad spriocanna feidhmíochta a thabhairt isteach chun dreasacht a thabhairt d'oibreoirí córais dáileacháin éifeachtúlachtaí a mhéadú sna gréasáin atá acu, lena n-áirítear trí éifeachtúlacht fuinnimh, solúbthacht agus forbairt eangach cliste agus córas méadraithe cliste.

9. Faoin 5 Deireadh Fómhair 2019 chun an riosca a bhaineann le hilroinnt margaí a mhaolú, soláthróidh ACER tuarascáil dhea-chleachtais maidir le modheolaíochtaí taraifí tarchurtha agus dáileacháin agus, ag an am céanna, cuirfidh sí na sonraíochtaí náisiúnta san áireamh. Sa tuarascáil dea-chleachtais sin, tabharfar aghaidh ar na nithe seo a leanas ar a laghad:

(a) an cóimheas idir na taraifí a chuirtear i bhfeidhm ar tháirgeoirí agus na taraifí a chuirtear i bhfeidhm ar chustaiméirí deiridh;

(b) na costais a bheidh le haisghabháil trí bhíthin taraifí;

(c) taraifí gréasáin arna n-idirdhealú ar bhonn ama;

(d) comharthaí suímh;

(e) an gaol idir na taraifí tarchurtha agus taraifí dáileacháin;

(f) modhanna chun trédhearcacht a áirithiú i dtaca le socrú agus struchtúr taraifí;

(g) grúpaí d'úsáideoirí gréasáin a bheidh faoi réir taraifí lena n-áirítear, i gcás inarb infheidhme, saintréithe na ngrúpaí sin, cineálacha tomhaltais, agus aon díolúine ó tharaifí;

(h) caillteanais in eangacha ardvoltais, meánvoltais agus ísealvoltais.

Déanfaidh ACER a dea-chleachtas a thabhairt cothrom le dáta ar a laghad uair amháin gach 2 bhliain.

10. Tabharfaidh na húdaráis rialála aird cuí ar an tuarascáil dea-chleachtais agus taraifí tarchurtha nó dáileacháin, nó na modheolaíochtaí a ghabhann leo, á socrú nó á bhformheas acu i gcomhréir le hAirteagal 59 de Threoir (AE) 2019/944.

Airteagal 19

Ioncam ó phlódú

1. Ní fhéadfaidh nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú a bhaineann le creat ama réamhshonraithe ioncam a ghiniúint ach amháin i gcás ina dtarlóidh plódú i dtaca leis an gcreat ama sin, seachas i gcás idirnascairí nua a thairbhíonn ó dhíolúine faoi Airteagal 63 den Rialachán seo, Airteagal 17 den Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 nó Airteagal 7 de Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003. Beidh an nós imeachta chun an t-ioncam sin a leithdháileadh faoi réir a athbhreithnithe ag na húdaráis rialála agus ní dhéanfaidh sé saobhadh ar an bpróiseas leithdháilte i bhfabhar aon pháirtí a iarrfaidh acmhainneacht nó fuinneamh ná ní bheidh sé ina dhídhreasacht chun plódú a laghdú.

2. Tabharfar tosaíocht do na cuspóirí seo a leanas maidir le haon ioncam a eascróidh as leithdháileadh na hacmhainneachta traschreasacha:

(a) infhaighteacht iarbhír na hacmhainneachta leithdháilte a ráthú lena n-áirítear cúiteamh daingne; nó

(b) acmhainneachtaí traschreasacha a choinneáil nó a mhéadú trí bharrfheabhsú úsáid idirnascairí atá ann cheana trí bhíthin gníomhaíochtaí ceartaitheacha comhordaithe, i gcás inarb infheidhme, nó costais a chumhdach arna n-eascairt as infheistíochtaí líonraí atá ábhartha chun plódú idirnascairí a laghdú.

3. I gcás ina gcomhlíonfar go leormhaith na cuspóirí tosaíochta a leagtar amach i mír 2, feádfar an t-ioncam a úsáid mar ioncam a bheidh le cur san áireamh ag na húdaráis rialála agus an mhodheolaíocht chun taraifí gréasáin a ríomh nó taraifí gréasáin a shocrú á formheas acu, nó an dá rud. Cuirfear an t-ioncam iarmharach ar líne leithleach inmheánach cuntais go dtí go bhféadfar é a chaitheamh chun na gcríoch a leagtar amach i mír 2.

4. Beidh úsáid an ioncaim i gcomhréir le pointe (a) nó (b) de mhír 2 faoi réir modheolaíocht arna moladh ag na hoibreoirí córais tarchurtha tar éis dóibh dul i gcomhairle le húdaráis rialála agus le geallsealbhóirí ábhartha agus déanfaidh ACER í a fhormheas. Déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha an togra a thíolacadh do ACER faoin 5 Iúil 2020 agus déanfaidh ACER cinneadh maidir leis an mhodheolaíocht molta laistigh de 6 mhí an mhodheolaíocht a bheith faighte aige.

Féadfaidh ACER a iarraidh ar na hoibreoirí córais tarchurtha an mhodheolaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír a athrú nó a nuashonrú. Déanfaidh ACER an mhodheolaíocht athruithe nó nuashonraithe a fhormheas tráth nach déanaí ná 6 mhí tar éis a thíolacadh.

Leagfar amach sa mhodheolaíocht na coinníollacha faoinar féidir na hioncaim a úsáid le haghaidh na gcuspóirí dá dtagraítear i mír 2, na coinníollacha faoina bhféadfar na hioncaim a chur ar líne leithleach inmheánach cuntais lena úsáid chun na gcríoch sin amach anseo, agus an fad a fhéadfar na hioncaim a chur ar líne cuntais den sórt sin.

5. Déanfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha an úsáid a bhainfidh siad as aon ioncam ó phlódú a leagan síos go soiléir roimh ré, agus tabharfaidh siad tuarascáil do na húdaráis rialála ar úsáid iarbhír an ioncaim sin. Faoin 1 Márta gach bliain, déanfaidh na húdaráis rialála ACER a chur ar an eolas agus tuarascáil a fhoilsiú ina leagfar amach:

(a) méid an ioncaim a bailíodh don tréimhse 12 mhí dar críoch an 31 Nollaig den bhliain roimhe sin;

(b) an bealach ar baineadh úsáid as an ioncam sin de bhun mhír 2, lena n-áirítear na tionscadail shonracha ar úsáideadh an t-ioncam ina leith, agus an méid a cuireadh ar líne ar leithligh sna cuntais;

(c) an méid ar baineadh úsáid as agus taraifí gréasáin á ríomh; agus

(d) le fíorú go comhlíonann an méid dá dtagraítear i bpointe (c) an Rialachán seo agus an mhodheolaíocht arna forbairt de bhun mhíreanna 3 agus 4.

I gcás ina n-úsáidtear roinnt den ioncam ón bplódú tráth a dhéantar taraifí gréasáin a ríomh, leagfar amach sa tuarascáil conas a chomhlíon oibreoirí córais tarchurtha na cuspóirí tosaíochta atá leagtha amach i mír 2 i gcás inarb infheidhme.

CAIBIDIL IV

LEORMHAITHEAS ACMHAINNÍ

Airteagal 20

Leormhaitheas acmhainní sa mhargadh inmheanach um leictreachas

1. Déanfaidh na Ballstáit faireachán ar leormhaitheas acmhainní laistigh dá gcríoch bunaithe ar an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní dá dtagraítear in Airteagal 23. Chun críocha an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní a chomhlánú, féadfaidh na Ballstáit measúnuithe náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní a dhéanamh freisin de bhun Airteagal 24.

2. I gcás ina sainaithnítear sa mheasúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní dá dtagraítear in Airteagal 23 nó sa mheasúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní dá dtagraítear in Airteagal 24 ábhar imní ó thaobh leormhaitheas acmhainní de, sainaithneoidh na Ballstáit lena mbaineann aon saobhadh rialála nó clistí margaidh ba chúis leis an ábhar imní sin teacht chun cinn nó a rannchuidigh leis sin.

3. Na Ballstáit ar ina leith a shainaithneofar ábhair imní ó thaobh leormhaitheas acmhainní de, déanfaidh siad a fhorbairt agus a fhoilsiú plean cur chun feidhme ina mbeidh amlíne chun bearta a ghlacadh chun deireadh a chur le haon saobhadh rialála nó clistí margaí a shainaithneofar mar chuid den phróiseas maidir le Státchabhair. Agus aghaidh á tabhairt acu ar ábhair imní ó thaobh leormhaitheas acmhainní de, cuirfidh na Ballstáit san áireamh go háirithe na prionsabail a leagtar amach in Airteagal 3 agus déanfaidh siad breithniú ar gach ní de na nithe seo a leanas:

(a) deireadh a chur le saobhadh rialála;

(b) uasteorainneacha praghais a bhaint i gcomhréir le hAirteagal 10;

(c) feidhm praghsála teirce a thabhairt isteach maidir leis an bhfuinneamh don chothromú amhail dá dtagraítear in Airteagal 44(3) de Rialacháin Uimh. 2017/2195;

(d) idirnascadh agus acmhainneacht inmheánach eangaí a mhéadú d'fhonn ar a laghad a spriocanna maidir le hidirnascadh a bhaint amach amhail dá dtagraítear i bpointe (d)(1) d'Airteagal 4 de Rialachán (AE) 2018/1999;

(e) féinghiniúint, stóráil fuinnimh, bearta atá dírithe ar an éileamh agus éifeachtúlacht fuinnimh a chumasú trí bhearta a ghlacadh chun aon saobhadh rialála arna sainaithint a dhíothú;

(f) soláthar cost-éifeachtach agus margadhbhunaithe seirbhísí cothromúcháin agus coimhdeacha a áirithiú;

(g) praghsanna rialáilte a bhaint i gcás ina gceanglaítear amhlaidh le hAirteagal 5 de Threoir (AE) 2019/944.

4. Déanfaidh na Ballstáit lena mbaineann an plean cur chun feidhme a thíolacadh don Choimisiún lena athbhreithniú.

5. Laistigh de 4 mhí tar éis dó an plean cur chun feidhme a fháil, tabharfaidh an Coimisiún tuairimí dtaobh an leor na bearta chun an saobhadh rialála nó clistí margaidh a dhíothú arna sainaithint de bhun mhír 2, agus féadfaidh sé a iarraidh ar an Ballstáit a bpleananna cur chun feidhme a leasú dá réir.

6. Déanfaidh na Ballstáit lena mbaineann faireachán ar chur i bhfeidhm na bpleananna cur chun feidhme agus foilseoidh siad torthaí an fhaireacháin i dtuarascáil bhliantúil agus cuirfidh said an tuaraiscail faoi bhráid an Choimisúin.

7. Tabharfaidh an Coimisiún tuairim i dtaobh ar cuireadh na pleananna chun feidhme go leordhóthanach agus ar réitíodh an t-ábhar imní i dtaca le leormhaitheas acmhainní.

8. Leanfaidh na Ballstáit de bheith ag cloí leis an bplean cur chun feidhme tar éis an t-ábhar imní ó thaobh leormhaitheas acmhainní arna sainaithint i dtaca le leormhaitheas a réiteach.

Airteagal 21

Prionsabail ghinearálta le haghaidh sásraí acmhainneachta

1. Chun deireadh a chur le hábhair imní iarmharacha i dtaca le leormhaitheas acmhainní, féadfaidh na Ballstáit, mar rogha dheiridh agus le linn dóibh na bearta dá dtagraítear in Airteagal 20(3) den Rialachán seo a chur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagail 107, 108 agus 109 CFAE, sásraí acmhainneachta a thabhairt isteach.

2. Sula ndéanfaidh siad sásraí acmhainneachta a thabhairt isteach, déanfaidh Ballstát lena mbaineann staidéar cuimsitheach ar éifeachtaí sásraí den sórt sin a d'fhéadfadh a bheith acu ar na Ballstáit chomharsanachta trí dhul i gcomhairle ar a laghad lena mBallstáit chomharsanachta ag a bhfuil nasc díreach gréasáinagus le geallsealbhóirí na mBallstát sin.

3. Déanfaidh na Ballstáit measúnú i dtaobh an féidir le sásra acmhainneachta, i riocht cúltaca straitéiseach, aghaidh a thabhairt ar na hábhair imní i dtaca le leormhaitheas acmhainní. I gcás nach amhlaidh an cás, féadfaidh na Ballstáit cineál eile sásra acmhainneachta a chur chun feidhme.

4. Ní dhéanfaidh na Ballstáit sásraí acmhainneachta a thabhairt isteach i gcás nár saithaithníodh ábhar imní i dtaca le leormhaitheas acmhainní sa mheasúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní agus sa mheasúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, nó in éagmais measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, sa mheasúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní.

5. Ní dhéanfaidh na Ballstáit sásraí acmhainneachta a thabhairt isteach sula mbeidh tuairim faighte ón gCoimisiún, amhail dá dtagraítear in Airteagal 20(5), i dtaobh an phlean cur chun feidhme amhail dá dtagraítear in Airteagal 20(3).

6. I gcás ina ndéanfaidh Ballstát sásra acmhainneachta a chur i bhfeidhm, déanfaidh sé athbhreithniú ar an sásra acmhainneachta sin agus déanfaidh sé a áirithiú nach ndéanfar aon chonradh nua a chur i gcrích faoin sásra sin i gcás nár sainaithníodh ábhar imní i dtaca le measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní agus an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, nó in éagmais measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, sa mheasúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní, nó nach mbeidh tuairim eisithe ag an gCoimisiún dá dtagraítear in Airteagal 20(5) i dtaobh an phlean cur chun feidhme amhail dá dtagraítear in Airteagal 20(3).

7. Agus sásraí acmhainneachta á ndearadh acu, áiritheoidh na Ballstáit foráil iontu lena gceadófar céimniú amach riaracháin éifeachtúil a dhéanamh ar an sásra acmhainneachta i gcás nach ndéanfar aon chonradh nua a chur i gcrích faoi mhír 6 le linn 3 bliana as a chéile.

8. Is sealadach a bheidh na sásraí acmhainneachta. Déanfaidh an Coimisiún na sásraí acmhainneachta a fhormheas le haghaidh tréimhse nach faide ná 10 mbliana. Déanfar iad a chéimniú amach nó déanfar méid na n-acmhainneachtaí tiomanta a laghdú ar bhonn na pleananna cur chun feidhme dá dtagraítear in Airteagal 20(3). Leanfaidh na Ballstáit de chur i bhfeidhm an phlean cur chun feidhme tar éis an sásra acmhainneachta a thabhairt isteach.

Airteagal 22

Prionsabail deartha le haghaidh sásraí acmhainneachta

1. Maidir le sásraí acmhainneachta:

(a) beidh siad sealadach;

(b) ní chruthóidh siad saobhadh margaidh míchuí agus ní chuirfidh siad teorainn le trádáil thraschreasach;

(c) ní rachaidh siad thar a bhfuil riachtanach chun aghaidh a thabhairt ar an ábhar imní ó thaobh leormaitheas de dá dtagraítear in Airteagal 20;

(d) roghnóidh siad soláthraithe acmhainneachta trí phróiseas trédhearcach, neamh-idirdhealaitheach agus iomaíoch;

(e) soláthróidh siad dreasachtaí chun go mbeidh soláthraithe acmhainneachta ar fáil le linn brú réamh-mheasta ar chórais;

(f) áireoidh siad go gcinnfear an luach saothair tríd an bpróiseas iomaíoch;

(g) leagfaidh siad amach na coinníollacha teicniúla is gá le haghaidh rannpháirtíocht soláthraithe acmhainneachta roimh an bpróiseas roghnúcháin;

(h) beidh siad oscailte do rannpháirtíocht na n-acmhainní uile atá in ann an fheidhmíocht theicniúil is gá a sholáthar, lena n-áirítear bainistíocht ó thaobh stórála agus éilimh de;

(i) cuirfidh siad pionóis iomchuí i bhfeidhm maidir le soláthraithe acmhainneachta i gcás nach bhfuil siad ar fáil i gcás brú ar chórais.

2. Comhlíonfaidh an dearadh le haghaidh cúltacaí straitéiseacha na ceanglais seo a leanas:

(a) Nuair is mar chúltaca straitéiseach a dheartar sásra acmhainneachta, ní athsheolfar acmhainní sa chúltaca straitéiseach ach amháin i gcás gur dóigh go n-ídeoidh na hoibreoirí córas tarchurtha a n-acmhainní cothromúcháin chun cothromaíocht a bhunú idir an t-éileamh agus an soláthar;

(b) Le linn tréimhsí socraíochta éagothroime inar seoladh acmhainní sa chúltaca straitéiseach, réiteofar míchothromaíochtaí sa mhargadh ar a laghad ag an luach atá ar chailliúint lóid nó ag luach atá níos airde ná an teorainn praghais theicniúil ionlae dá dtagraítear in Airteagal 10(1), cibé acu is airde;

(c) Maidir le haschur an chúltaca straitéisigh tar éis dó a bheith seolta, déanfar é a shannadh chun páirtithe freagracha a chothromú tríd an sásra socraíochta éagothroime;

(d) Ní íocfar na hacmhainní atá rannpháirteach sa chúltaca straitéiseach trí mhargaí mórdhíola leictreachais ná trí mhargaí cothromúcháin;

(e) Déanfar na hacmhainní sa chúltaca straitéiseach a choinneáil lasmuigh den mhargadh ar feadh thréimhse an chonartha ar a laghad.

Ní dochar an ceanglas dá dtagraítear i bpointe (a) den chead fhomhír seo d'acmhainní a chur chun gnímh roimh an seoladh féin, d'fhonn na sriantaí rampála agus na ceanglais oibríochtúla a chomhlíonadh. Ní dhéanfar aschur an chúltaca straitéisigh le linn an ghníomhachtaithe a shannadh do ghrúpaí comhardaithe trí mhargaí mórdhíola agus ní athrófar a míchothromaíochtaí leis.

3. Sa bhreis ar na ceanglais a leagtar síos i mír 1, beidh na nithe seo a leanas i gceist le sásraí acmhainneachta seachas cúltacaí straitéiseacha:

(a) bunófar iad chun a áirithiú go gclaonfaidh an praghas a íocfar as infhaighteacht i dtreo an nialais i gcás ina meastar go mbeidh leibhéal na hacmhainneachta a sholáthrófar leormaithe chun an leibhéal acmhainneachta a éilítear a chomhlíonadh;

(b) tabharfar luach saothair do na hacmhainní rannpháirteacha as a n-infhaighteacht amháin agus áiritheofar nach ndéanfaidh an luach saothair difear do chinntí an tsoláthraí acmhainneachta cibé acu an nginfidh siad nó nach nginfidh siad;

(c) áiritheofar go mbeidh oibleagáidí acmhainneachta inaistrithe idir soláthraithe acmhainneachta incháilithe.

4. Comhlíonfaidh sásraí acmhainneachta na ceanglais seo a leanas maidir le teorainneacha astaíochtaí CO_2:

(a) faoin 4 Iúil 2019 ar a dhéanaí, ní bhfaighidh acmhainneacht ghiniúna, a thosaigh táirgeadh tráchtála ar an dáta sin nó ina dhiadh, a astaíonn níos mó ná 550 gCO_2 de thionscnamh breosla iontaise in aghaidh an kWh leictreachais, íocaíochtaí nó gealltanais i leith íocaíochtaí amach anseo faoi shásra acmhainneachta amhail ó dháta an teacht i bhfeidhm ar a dhéanaí;

(b) faoin 1 Iúil 2025, ní bhfaighidh acmhainneacht ghiniúna, a thosaigh táirgeadh tráchtála ar an dáta sin nó ina dhiadh, a astaíonn níos mó Acmhainneacht ghiniúna a astaíonn níos mó ná 550 gr CO_2 de thionscnamh breosla iontaise in aghaidh an kWh leictreachais agus níos mó ná 350 kg CO_2 de thionscnamh breosla iontaise ar an meán in aghaidh na bliana do gach kWe suiteáilte a thosaigh táirgeadh tráchtála, ní bhfaighidh an acmhainneacht ghiniúna sin íocaíochtaí nó gealltanais i leith íocaíochtaí amach anseo faoi shásra acmhainneachta amhail roimh 4 Iúil 2019;

Déanfar an teorainn astaíochta 550 g CO_2 de thionscnamh breosla iontaise in aghaidh an kWh leictreachais agus an teorainn 350 kg CO_2 de thionscnamh breosla iontaise ar an meán in aghaidh na bliana do gach kW dadtagraítear i bpointí (a) agus (b) den chead fhomhír suiteáilte a ríomh bunaithe ar éifeachtúlacht dhearadh an aonaid giniúna, is é sin an ghlanéifeachtúlacht ar acmhainneacht ainmniúil faoi na caighdeáin ábhartha dá bhforáiltear ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na gCaighdeán.

Faoin 5 Eanáir 2020, foilseoidh ACER tuairim lena soláthrófar treoraíocht theicniúil maidir le ríomh na luachanna dá dtagraítear sa chéad fhomhír.

5. Na Ballstáit ina bhfuil sásraí acmhainneachta á gcur i bhfeidhm acu an 4 Iúil 2019, déanfaidh siad a sásraí a oiriúnú chun Caibidil 4 a chomhlíonadh, gan dochar do ghealltanais nó do chonarthaí a tugadh i gcrích faoin 31 Nollaig 2019.

Airteagal 23

An measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní

1. Leis an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní sainaithneofar ábhair imní ó thaobh leormhaitheas acmhainní de a chinneadh trí mheasúnú a dhéanamh ar leormhaitheas foriomlán an chórais leictreachais chun freastal ar éilimh reatha agus ar éilimh réamh-mheasta ar leibhéal an Aontais, leibhéal na mBallstát agus ar an leibhéal an chreasa tairisceana aonair, más ábhartha. Cumhdófar leis an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní gach bliain laistigh de thréimhse 10 mbliana ó dháta an mheasúnaithe sin.

2. Is é ENTSO don Leictreachas a dhéanfaidh an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní.

3. Faoin 5 Eanáir 2020, cuirfidh ENTSO don Leictreachas dréacht-mhodheolaíocht faoi bhráid an Ghrúpa Chomhordaithe Leictreachais arna bhunú le hAirteagal 1 de Chinneadh ón gCoimisiún an 15 Samhain 2012 ([21]) agus ACER don mheasúnú Eorpach ar leormaitheas acmhainní bunaithe ar na prionsabail dá bhforáiltear i mír 5 den Airteagal seo.

4. Na sonraí atá de dhíth ó ENTSO don Leictreachas chun an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní a dhéanamh, tabharfaidh oibreoirí córas tarchurtha dó iad.

Déanfaidh ENTSO don Leictreachas an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní ar bhonn bhliaintúil. Soláthróidh tairgeoirí agus rannpháirtithe eile sa mhargadh sonraí d'oibreoirí córas tarchurtha maidir le húsáid ionchasach na n-acmhainní giniúna, agus aird á tabhairt ar infhaighteacht acmhainní príomha agus cásanna iomchuí den éileamh agus soláthar réamh-mheasta.

5. Beidh an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní bunaithe ar mhodheolaíocht thrédhearcach lena n-áiritheofar go mbeidh na nithe seo a leanas i gceist leis an measúnú sin:

(a) go ndéanfar é ar gach leibhéal creasa tairisceana a chumhdaíonn ar a laghad gach Ballstát;

(b) go mbeidh sé bunaithe ar chásanna tagartha lárnacha den éileamh agus soláthar réamh-mheasta lena n-áirítear measúnú eacnamaíoch ar an dóchúlacht ar shócmhainní giniúna a dhíchoimisiúnú, a chur i leataobh, a thógáil as an nua agus bearta chun spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh agus idirnascadh leictreachais a bhaint amach agus íogaireacht oiriúnach a bhaint amach maidir le himeachtaí foircneacha aimsire, coinníollacha hidreolaíocha, praghsanna mórdhíola agus forbairt ar phraghsanna carbóin;

(c) go mbeidh ann cásanna ar leithligh ina léirítear dóchúlacht éagsúil na n-ábhar imní maidir le leormhaitheas giniúna ar ina leith a ceapadh cineálacha éagsúla sásraí acmhainneachta chun aghaidh a thabhairt orthu;

([21]) Cinneadh ón gCoimisiún an 15 Samhain 2012 lena mbunaítear an Grúpa Comhordaithe Leictreachais (IO C 353, 17.11.2012, lch. 2).

(d) go gcuirfear san áireamh go hiomchuí rannchuidiú na n-acmhainní uile, lena n-áirítear deiseanna atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo, stóráil fuinnimh, comhtháthú earnálach, freagairt don éileamh, agus allmhairiúcháin agus onnmhairiúcháin agus an méid a rannchuidíonn siad le hoibriú solúbtha an chórais;

(e) go ndéanfar réamh-mheas ar an tionchar is dócha a bheidh ag na bearta dá dtagraítear in Airteagal 20(3);

(f) go gcuirfear san áireamh athróga gan na sásraí acmhainneachta atá ann faoi láthair nó atá pleanáilte agus, i gcás inarb infheidhme, le hathróga acmhainneachta den sórt sin;

(g) go mbeidh sé bunaithe ar shamhail mhargaidh ina n-úsáidtear an cur chuige bunaithe ar shreafaí, i gcás inarb infheidhme;

(h) go gcuirfear ríomhanna dóchúlaíocha i bhfeidhm leis;

(i) go gcuirfear uirlis mhúnlaithe aonair i bhfeidhm;

(j) go n-áireofar na táscairí seo a leanas ar a laghad dá dtagraítear in Airteagal 25:

— "an fuinneamh a rabhthas ag súil leis ach nár seachadadh", agus

— "an t-ionchas caillte lóid";

(k) go sainaithneofar ábhair imní a d'fhéadfadh a bheith ann ó thaobh leormhaitheas acmhainní de, go háirithe an srianadh gréasáin nó srianadh acmhainní, nó srianadh ar an dá rud, atá i gceist.

(l) go dtabharfar aird ar fhíorfhorbairt líonra;

(m) go n-áiritheofar go gcuirfear san áireamh mar is cuí saintréithe náisiúnta na giniúna, solúbthacht éilimh agus stóráil fuinnimh, infhaighteacht acmhainní príomha agus leibhéal an idirnasctha.

6. Faoin 5 Eanáir 2020, cuirfidh ENTSO don Leictreachas dréacht-mhodheolaíocht faoi bhráid ACER chun ríomh a dhéanamh ar na nithe seo a leanas:

(a) an luach ar chailliúint lóid;

(b) an "costas ar iontráil nua" don ghiniúint, nó don fhreagairt don éileamh; agus

(c) an caighdeán don iontaofacht dá dtagraítear in Airteagal 25.

Beidh an mhodheolaíocht bunaithe ar chritéir atá trédhearcach, oibiachtúil agus infhíoraithe.

7. Na tograí faoi mhíreanna 3 agus 6 le haghaidh na dréacht-mhodheolaíochta, na gcásanna, na n-íogaireachtaí agus na dtoimhdí ar a bhfuil siad bunaithe, agus na torthaí ar an measúnú Eorpach leormhaitheasa acmhainní faoi mhír 4, beidh siad faoi réir comhairliúchán roimh ré leis na Ballstáit, leis an nGrúpa Comhordaithe Leictreachais agus le geallsealbhóirí ábhartha agus faoi réir fhormheas ACER faoin nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 27.

Airteagal 24

Measúnuithe náisiúnta leormhaitheasa acmhainní

1. Beidh raon feidhme réigiúnach ag an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní agus beidh sé bunaithe ar an modheolaíocht dá dtagraítear in Airteagal 23(3), go háirithe do na forálacha arna soláthar i bpointí (b) go (m) d'Airteagal 23(5).

Beidh na cásanna lárnacha tagartha dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 23(5) sna measúnuithe náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní.

Ina theannta sin, féadfar, le measúnuithe náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, íogaireachtaí breise a sholáthar, sa bhreis ar na cinn dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 23(5). Agus íogaireachtaí breise á gcur i bhfeidhm, féadfar, le measúnuithe breise ar leormhaitheas acmhainní, na nithe seo a leanas a dhéanamh:

(a) toimhdí a dhéanamh ina gcuirtear san áireamh saintréithe an éilimh agus an tsoláthair leictreachais náisiúnta;

(b) úsáid a bhaint as uirlisí agus as sonraí comhsheasmhacha is déanaí atá comhlantacha leis na cinn a d'úsáid ENTSO don Leictreachas sa mheasúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní.

Thairis sin, agus measúnú á dhéanamh ar rannchuidiú soláthraithe acmhainneachta bunaithe i mBallstat eile maidir le slándáil soláthair na gcriosanna tairisceana a chumhdaítear leo, úsáidfidh measúnuithe náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní an mhodheolaíocht dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 26(11).

2. Déanfar measúnuithe náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní agus, i gcás inarb infheidhme, an tuairim ó ACER de bhun mhír 3 d'Airteagal 18 a chur ar fáil go poiblí.

3. I gcás ina sainaithneofar ábhar imní sa mheasúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní maidir le crios tairisceana agus nach mbeidh ábhar imní sainaitheanta sa mheasúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní i dtaca leis an gcrios tairisceana céanna, déanfaidh an comhlacht a rialaíonn an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní a chur san áireamh ina thuarascáil ar an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, réasúnaíocht maidir leis an éagsúlacht a tharla idir an dá mheasúnú ar leormhaitheas acmhainní, lena n-áirítear mionsonraí ar na híogaireachtaí a úsáideadh agus na toimhdí bunúsacha. Foilseoidh na Ballstáit an measúnú sin agus cuirfidh siad ar aghaidh chuig ACER í.

Laistigh de 2 mhí ón dáta a fhaightear an tuarascáil, cuirfidh ACER tuairim ar fáil i dtaobh an bhfuil údar leis na difríochtaí idir an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní agus an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní Eorpach.

An comhlacht a freagrach as an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, tabharfaidh sé aird chuí ar an tuairim ó ACER, agus i gcás inar gá, leasóidh sé a mheasúnú deiridh. I gcás ina gcinnfidh sé gan lánaird chuí a thabhairt ar an tuairim ó ACER, an comhlacht a freagrach as an measúnú náisiúnta ar leormhaitheas acmhainní, foilseoidh sé tuarascáil ina mbeidh réasúnaithe mionsonraithe.

Airteagal 25

Caighdeán don iontaofacht

1. Agus sásraí acmhainneachta á gcur i bhfeidhm, beidh caighdeán don iontaofacht i bhfeidhm ag na Ballstáit. Tabharfar le fios i gcaighdeán don iontaofacht cad é leibhéal slándála an tsoláthair atá riachtanach sa Bhallstát ar mhodh trédhearcach. I gcás criosanna tairisceana trasteorann, is iad na húdaráis ábhartha a bhunóidh go comhpháirteach na caighdeáin sin don iontaofacht.

2. Socróidh an Ballstát nó údarás inniúil arna ainmniú ag an mBallstát tar éis dóibhan togra ó na hÚdaráis Rialála Náisiúnta a fháil. Beidh an caighdeán don iontaofacht bunaithe ar an modheolaíocht a leagtar amach in Airteagal 23(6).

3. Ríomhfar an caighdeán don iontaofacht ag baint úsáid ar a laghad as an luach atá ar chailliúint lóid agus an costas iontrála nua thar chreat ama áirithe agus léireofar é mar "an fuinneamh a rabhthas ag súil leis ach nár seachadadh" agus "an t-ionchas cailliúna lóid".

4. Agus sásraí acmhainneachta á gcur i bhfeidhm, is é an Ballstát nó údarás inniúil eile arna ainmniú ag an mBallstát a dhéanfaidh na paraiméadair lena gcinnfear méid na hacmhainneachta a fhaightear sa sásra acmhainneachta a fhormheas, ar bhonn an togra ón údaráis rialála náisiúnta.

Airteagal 26

Rannpháirtíocht trasteorann i sásraí acmhainneachta

1. Beidh sásraí acmhainneachta nach cúltacaí straitéiseacha iad agus i gcás inarb indéanta go teicniúil, cúltacaí straitéiseacha, oscailte do rannpháirtíocht dhíreach trasteorann soláthraithe acmhainneachta atá lonnaithe i mBallstát eile de bhun fhorálacha ata leagtha síos san Airteagal seo.

2. Áiritheoidh Ballstáit go mbeidh an deis ag acmhainneacht eachtrach, atá in ann feidhmíocht choibhéiseach theicniúil a sholáthar agus atá ag an acmhainneacht intíre, a bheith rannpháirteach sa phróiseas iomaíoch céanna agus atá acmhainneacht intíre. I gcás sásraí acmhainneachta atá ag oibriú amhail ón 4 Iúil 2019, féadfaidh na Ballstáit rannpháirtíocht dhíreach idirnascairí a cheadú d'idirnascairí sa phróiseas iomaíoch céanna mar acmhainneacht eachtrach go ceann uastréimhse 4 bliana ón 4 Iúil 2019 nó 2 bhliain tar éis dháta fhormheas na modheolaíochtaí dá dtagraítear i mír 11, cibé ceann acu a thagann ar dtús.

Féadfaidh na Ballstáit a cheangal go mbeidh an acmhainneacht eachtrach lonnaithe i mBallstát ina bhfuil nasc díreach gréasáin leis an mBallstát a chuireann an sásra i bhfeidhm.

3. Ní chuirfidh Ballstáit bac ar acmhainneacht atá lonnaithe ina gcríoch ó bheith rannpháirteach i sásraí acmhainneachta na mBallstát eile.

4. Ní dhéanfaidh rannpháirtíocht trasteorann i sásraí acmhainneachta sceidil thraschreasacha agus sreafaí fisiceacha idir Ballstáit a athrú, ná tionchar eile a imirt orthu.Socrófar na sceidil agus na sreafaí sin bunaithe ar an toradh ar leithdháileadh acmhainneachta de bhun Airteagal 16 agus ar an mbealach sin amháin.

5. Beidh soláthraithe acmhainneachta in ann páirt a ghlacadh i níos mó ná iliomad sásraí acmhainneachta amháin.

I gcás ina nglacfaidh soláthraithe acmhainneachta páirt i níos mó ná sásra amháin don tréimhse seachadta chéanna, glacfaidh siad páirt suas go dtí an infhaighteacht ionchasach réamh-mheasta idirnasctha agus gur dócha go dtarlóidh brú sna córais ag an am céanna idir an córas ina gcuirtear an sásra i bhfeidhm agus an córas ina bhfuil an acmhainneacht eachtrach lonnaithe i gcomhréir leis na modheolaíochta dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 11.

6. Ceanglófar ar soláthraithe acmhainneachta íocaíochtaí neamh-infhaighteachta a dhéanamh i gcásanna nuair nach bhfuil a n-acmhainneacht ar fáil.

I gcás ina mbeidh soláthraithe acmhainneachta rannpháirteach i níos mó ná sásra acmhainneachta amháin don tréimhse seachadta chéanna, ceanglófar orthu iliomad íocaíochtaí neamh-infhaighteachta a dhéanamh nuair nach bhfuil siad in ann iliomad gealltanas a chomhlíonadh.

7. Chun críche moladh a sholáthar d'oibreoirí córais tarchurtha, déanfaidh na Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha arna mbunú de bhun Airteagal 35 an acmhainneacht uasta iontrála a bheidh ar fáil do rannpháirtíocht acmhainneachta eachtraí a ríomh ar bhonn bliantúil. Cuirfear san áireamh sa ríomh sin infhaighteacht réamh-mheasta idirnasctha agus gur dócha go dtarlóidh brú sna córais ag an am céanna idir an córas ina gcuirtear an sásra i bhfeidhm agus an córas ina bhfuil an acmhainneacht eachtrach lonnaithe. Beidh ríomh de dhíth do gach teorainn idir dhá chrios tairisceana.

Socróidh oibreoirí córais tarchurtha gach bliain an acmhainneacht uasta iontrála a bheidh ar fáil le haghaidh rannpháirtíocht na hacmhainneachta eachtraí bunaithe ar mholadh ón lárionad comhordúcháin réigiúnach ar bhonn bliantúil.

8. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar an acmhainneacht iontrála dá dtagraítear i mír 6 a leithdháileadh ar sholáthraithe acmhainneachta incháilithe ar mhodh trédhearcach, neamh-idirdhealaitheach agus margadhbhunaithe.

9. Má tá sásraí acmhainneachta oscailte do rannpháirtíocht trasteorann in dhá Bhallstát comharsanachta, aon ioncam a eascraíonn as an leithdháileadh dá dtagraítear i mír 8, íocfar é leis na hoibreoirí córas tarchurtha lena mbaineann agus comhroinnfear eatarthu é i gcomhréir leis an modheolaíocht dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 11 den Rialachán seo nó i gcomhréir le modheolaíocht chomhchoiteann a bheidh formheasta ag an dá údarás rialála ábhartha. Mura bhfuil sásra acmhainneachta á chur i bhfeidhm ag an mBallstát comharsanachta nó má tá sásra acmhainneachta á chur i bhfeidhm aige nach bhfuil oscailte do rannpháirtíocht trasteorann, déanfaidh údarás náisiúnta inniúil an Bhallstáit ina gcuirtear an sásra acmhainneachta chun feidhme an sciar den ioncam a fhormheas tar éis tuairim a lorg ó údaráis rialála na mBallstát comharsanachta. Bainfidh oibreoirí córas tarchurtha úsáid as ioncam den sórt sin chun na críocha a leagtar amach in Airteagal 19(2).

10. Déanfaidh an t-oibreoir córais tarchurtha ina bhfuil an acmhainneacht eachtrach lonnaithe an méid seo a leanas:

(a) suífidh sé cibé acu an bhfuil soláthraithe acmhainneachta ar suim leo é in ann an fheidhmíocht theicniúil a sholáthar mar a cheanglaítear faoin sásra acmhainneachta a bhfuil sé beartaithe ag an soláthraí acmhainne bheith rannpháirteach ann nó nach bhfuil agus cláróidh sé an soláthraí acmhainneachta mar sholáthraí acmhainneachta i gclár arna bhunú don chuspóir sin;

(b) déanfaidh sé seiceálacha ar infhaighteacht;

(c) tabharfaidh sé fógra don oibreoir córais tarchurtha sa Bhallstát ina gcuirfear an sásra acmhainneachta i bhfeidhm faoin bhfaisnéis a fhaightear faoi phointí (a) agus (b) den fhomhír seo agus faoin dara fomhír.

Tabharfaidh an soláthraí acmhainne ábhartha fógra don oibreoir córais tarchurtha faoina rannpháirtíocht i sásra acmhainneachta eachtrach gan mhoill;

11. Faoin 5 Iúil 2020 cuirfidh ENTSO don Leictreachas na nithe seo a leanas faoi bhráid ACER:

(a) modheolaíocht chun an acmhainneacht iontrála uasta don rannpháirtíocht trasteorann a ríomh dá dtagraítear i mír 6;

(b) modheolaíocht chun an t-ioncam a chomhroinnt dá dtagraítear i mír 9;

(c) comhrialacha chun na seiceálacha ar infhaighteacht a dhéanamh dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 10;

(d) comhrialacha chun an uair a mbeidh íocaíocht neamh-infhaighteachta dlite a chinneadh;

(e) téarmaí d'fheidhmiú an chláir dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 10;

(f) comhrialacha maidir le hacmhainneacht atá incháilithe chun a bheidh rannpháirteach sa sásra achmainneachta a shainaithint, dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 10.

Beidh an togra faoi réir comhairliúchán agus an formheas roimh ré ag ACER i gcomhréir le hAirteagal 27.

12. Fíoróidh na húdaráis rialála lena mbaineann an ndearnadh na hacmhainneachtaí a ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 11.

13. Áiritheoidh údaráis rialála go ndéanfar rannpháirtíocht trasteorann i sásraí acmhainneachta a eagrú ar mhodh éifeachtach neamh-idirdhealaitheach. Déanfaidh siad foráil go háirithe maidir le socruithe leormhaitheasa riaracháin don fhorfheidhmiú ar íocaíochtaí neamh-infhaighteachta thar theorainneacha.

14. Beidh na hacmhainneachtaí leithdháilte i gcomhreir le mír 8 inaistrithe idir soláthraithe acmhainneachta incháilithe. Tabharfaidh soláthraithe acmhainneachta incháilithe fógra dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 10 faoi aon aistriú don chlár.

15. Faoin 5 Iúil 2021, déanfaidh ENTSO don Leictreachas an clár dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 10 a chur ar bun agus a oibriú. Beidh an clár oscailte do gach soláthraí acmhainneachta incháilithe, do na córais ina gcuirtear na sásraí acmhainneachta i bhfeidhm agus dá n-oibreoirí córas tarchurtha.

Airteagal 27

An nós imeachta um formheas

1. I gcás ina ndéantar tagairt don Airteagal seo, beidh feidhm ag an nós imeachta a leagtar amach i mír 2, 3 agus 4 maidir le togra arna sheoladh isteach ag ENTSO don Leictreachas a fhormheas.

2. Sula dtíolacfar an togra, rachaidh ENTSO don Leictreachas i mbun comhairliúcháin a mbeidh gach geallsealbhóir, lena n-áirítear údarás rialála agus údarás náisiúnta eile atá ábhartha bainteach leis. Cuirfidh sé torthaí próisis an chomhairliúcháin sin san áireamh mar is cuí.

3. Laistigh de 3 mhí ón dáta fhála an togra dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh ACER an togra a fhormheas nó a leasú. Más leasú a dhéanfar, rachaidh ACER i gcomhairle le ENTSO don Leictreachas sula nglacfaidh sí an togra leasaithe. Foilseoidh ACER an togra formheasta ar shuíomh gréasáin na Gníomhaireachta laistigh de 3 mhí ar a dhéanaí tar éis dháta fála na ndoiciméad atá beartaithe.

4. Féadfaidh ACER athruithe ar an togra formheasta a iarraidh tráth ar bith. Laistigh de 6 mhí tar éis dháta dhéanta na hiarrata, déanfaidh ENTSO don Leictreachas dréacht de na hathruithe atá á moladh a chur faoi bhráid na Gníomhaireachta. Laistigh de thréimhse 3 mhí tar éis di an dréacht sin a fháil, déanfaidh ACER na hathruithe sin a leasú nó a fhormheas agus foilseoidh sí na hathruithe sin ar a suíomh gréasáin féin.

CAIBIDIL V

OIBRIÚ CÓRAS TARCHURTHA

Airteagal 28

Gréasán Eorpach na n-oibreoirí córas tarchurtha don leictreachas

1. Comhoibreoidh na hoibreoirí córas tarchurtha ar leibhéal an Aontais trí ENTSO don Leictreachas chun comhlánú agus feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas agus trádáil traschreasach a chur chun cinn agus chun bainistiú optamach, oibríocht chomhordaithe agus forás fónta teicniúil an ghréasáin tarchurtha Eorpaigh don leictreachas a áirithiú.

2. Agus a fheidhmeanna á ndéanamh aige faoi dhlí an Aontais Eorpaigh, rannchuideoidh ENTSO don Leictreachas, d'fhonn margadh inmheánach don leictreachas a fheidhmíonn go maith agus atá comhtháite a bhunú, le gnóthú éifeachtúil agus inbhuanaithe na gcuspóirí a leagtar amach sa chreat beartais maidir le haeráid agus fuinneamh don tréimhse ó 2020 go 2030, go háirithe trí rannchuidiú le comhtháthú éifeachtúil a dhéanamh ar leictreachas a ghintear as foinsí fuinnimh in-athnuaite agus le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus slándáil córas á caomhnú ag an am céanna. Beidh acmhainní daonna agus airgeadais leormhaithe ag ENTSO don Leictreachas chun a dhualgais a chomhlíonadh.

Airteagal 29

ENTSO don Leictreachas

1. Déanfaidh na hoibreoirí córas tarchurtha don leictreachas dréacht-reachtanna, liosta comhaltaí agus dréacht-rialacha nós imeachta ENTSO don Leictreachas a bheidh le bunú, lena n-áirítear rialacha nós imeachta a bhaineann leis an gcomhairliúchán le páirtithe leasmhara eile, a chur faoi bhráid an Choimisiúin agus na Gníomhaireachta.

2. Laistigh de 2 mhí ón lá a bhfaighfearna dréachtleasuithe ar na reachtanna, liosta de chomhaltaí nó na rialacha nósanna imeachta, agus tar éis di dul i gcomhairle go foirmiúil le heagraíochtaí atá ionadaitheach do na páirtithe leasmhara uile, go háirithe úsáideoirí an chórais, lena n-áirítear custaiméirí, soláthróidh ACER tuairim don Choimisiún maidir leis na dréacht-leasaithe ar na reachtanna, maidir le liosta na gcomhaltaí nó maidir leis na rialacha nós imeachta.

3. Tabharfaidh an Coimisiún tuairim maidir leis na dréacht-reachtanna, maidir le liosta na gcomhaltaí agus maidir leis na dréacht-rialacha nós imeachta, agus aird á tabhairt aige ar thuairim ACER dá bhforáiltear i mír 2, agus déanfar amhlaidh laistigh de 3 mhí ón lá a bhfaighfear an tuairim ó ACER.

4. Laistigh de 3 mhí ón lá a bhfaighfear an tuairim fhabhrach ón gCoimisiún, bunóidh na hoibreoirí córas tarchurtha ENTSO don Leictreachas, agus glacfaidh siad, agus foilseoidh siad, na reachtanna leasaithe agus rialacha nós imeachta.

5. Cuirfear faoi bhráid an Choimisiúin agus ACER na doiciméid sin dá dtagraítear i mír 1 i gcás ina ndéantar iad a athrú nó ar iarraidh chuí-réasúnaithe ón gCoimisiún nó ó ACER. Tabharfaidh an Coimisiún agus ACER a dtuairim i gcomhréir le míreanna 2, 3 agus 4.

Airteagal 30

Cúraimí ENTSO don Leictreachas

1. I dtaca le ENTSO don Leictreachas, déanfaidh sé an méid seo a leanas:

(a) na cóid ghréasáin a fhorbairt sna réimsí a leagtar amach in Airteagal 59(1) agus (2) d'fhonn na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 28 a bhaint amach;

(b) plean forbartha gréasáin neamhcheangailteach Aontais 10 mbliana, (plean forbartha gréasáin Aontais), a ghlacadh agus a fhoilsiú gach 2 bhliain;

(c) tograí maidir leis an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní de bhun Airteagal 23 agus tograí maidir le sonraíochtaí teicniúla le haghaidh rannpháirtíocht trasteorann i sásra acmhainneachta de bhun Airteagal 26(11) a ullmhú agus a ghlacadh;

(d) moltaí maidir le comhordú an chomhair theicniúil idir oibreoirí córas tarchurtha san Aontas agus oibreoirí córas tarchurtha i dtríú tíortha a ghlacadh;

(e) creat a ghlacadh le haghaidh an chomhair agus an chomhardaithe idir na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha;

(f) togra a ghlacadh lena sainítear an réigiún oibríochta córas i gcomhréir le hAirteagal 36;

(g) comhoibriú le hoibreoirí córas dáileacháin agus le heintiteas AE do OCDanna;

(h) digitiú na ngréasán tarchuir a chur chun cinn, lena n-áirítear eangacha cliste, fáil sonraí fíor-ama éifeachtúil agus córais méadrúcháin chliste a imlonnú;

(i) uirlisí coiteanna a ghlacadh d'oibriú an ghréasáin, lena áirithiú go ndéanfar comhordú ar oibriú an ghréasáin i ngnáthdhálaí agus i ndálaí éigeandála, lena n-áirítear scála coiteann chun teagmhas a aicmiú, maille le pleananna taighde lena n-áirítear na pleananna sin a chur chun feidhme de bhíthin clár éifeachtúil taighde. Déanfaidh na huirlisí seo a shonrú, *inter alia*:

   (i) an fhaisnéis, lena n-áirítear faisnéis iomchuí an chéad lae eile, ionlae agus fíorama, a bheadh úsáideach chun comhordú oibríochtúil a fheabhsú, chomh maith leis an minicíocht bharrmhaith le haghaidh an fhaisnéis sin a bhailiú agus a roinnt;

(ii) clár oibre teicneolaíochta le haghaidh faisnéis a mhalartú i bhfíoram agus i gcás inarb iomchuí, na hardáin teicneolaíochta le haghaidh an fhaisnéis eile dá dtagraítear i bpointe (i) a bhailiú, a phróiseáil agus a tharchur, agus chomh maith leis sin le haghaidh chur chun feidhme na nósanna imeachta atá in ann comhordú oibríochtúil idir na hoibreoirí córas tarchurtha a mhéadú d'fhonn go dtiocfaidh an comhordú sin i réim ar fud an Aontais;

(iii) an tslí a gcuireann oibreoirí córas tarchurtha an fhaisnéis oibríochtúil ar fáil d'oibreoirí eile córas tarchurtha nó d'aon eintiteas a bheidh sainordaithe go cuí chun tacú leo comhordú oibríochtúil a bhaint amach, agus do ACER; agus

(iv) go n-ainmneoidh na hoibreoirí córas tarchurtha pointe teagmhála a bheidh freagrach as fiosruithe a fhreagairt ó oibreoirí eile córas tarchurtha nó ó aon eintiteas eile a bheidh sainordaithe go cuí amhail dá dtagraítear i bpointe (iii), nó ó ACER lena mbaineann an fhaisnéis sin.

(j) clár oibre bliantúil a ghlacadh;

(k) rannchuidiú le ceanglais idir-inoibritheachta agus nósanna imeachta neamh-idirdhealaitheacha agus trédhearcacha a bhunú chun rochtain a fháil ar shonraí faoi mar a fhoráiltear in Airteagal 24 de Threoir (AE) 2019/944;

(l) tuarascáil bhliantúil a ghlacadh;

(m) measúnaithe leormhaitheasa séasúracha a dhéanamh agus a ghlacadh de bhun Airteagal 9(2) de Rialachán (AE) 2019/941;

(n) cibearshlándáil agus cosaint sonraí a chur chun cinn i gcomhar le húdaráis ábhartha agus le heintitis rialáilte;

(o) forbairt na freagartha don éileamh a chur san áireamh agus a chúraimí á gcomhlíonadh aige.

2. Déanfaidh ENTSO don Leictreachas tuarascáil a chur chuig ACER maidir le heasnaimh a sainaithníodh i dtaca le bunú agus feidhmíocht na Lárionad comhordúcháin réigiúnach.

3. Foilseoidh ENTSO don Leictreachas miontuairiscí a chuid cruinnithe tionóil, boird agus coiste, agus coinneoidh sé eolas leis an bpobal ar bhonn rialta faoina chinnteoireacht agus faoina ghníomhaíochtaí.

4. Is é a bheidh sa chlár oibre bliantúil dá dtagraítear i bpointe (j) de mhír 1 ná liosta de na cóid ghréasáin atá le hullmhú agus tuairisc orthu, plean maidir le comhordú oibriú an ghréasáin agus gníomhaíochtaí taighde agus forbartha, a dhéanfar an bhliain sin, mar aon le féilire táscach.

5. Déanfaidh ENTSO don Leictreachas an fhaisnéis a éilíonn ACER a chur ar fáil do ACER chun a cúraimí a chomhlíonadh de bhun Airteagal 32(1). Chun go mbeidh ENTSO don Leictreachas in ann an ceanglas sin a chomhlíonadh, déanfaidh na hoibreoirí córas tarchurtha an fhaisnéis is gá a chur ar fáil.

6. Arna iarraidh sin don Choimisiún, tabharfaidh ENTSO don Leictreachas a thuairimí don Choimisiún maidir le glacadh na dtreoirlínte de réir mar a leagtar síos in Airteagal 61.

Airteagal 31

Comhairliúcháin

1. Agus é ag ullmhú na dtograí de bhun na gcúraimí dá dtagraítear in Airteagal 30(1), seolfaidh ENTSO don Leictreachas próiseas comhairliúcháin forleathan. Beidh an próiseas comhairliúcháin struchtúrtha ar bhealach chun freastal ar bharúlacha ó gheallsealbhóirí sula nglacfar go críochnaitheach é agus ar bhealach trédhearcach agus oscailte, ina n-áireofar na geallsealbhóirí ábhartha go léir, agus, go háirithe, na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar geallsealbhóirí den sórt sin, i gcomhréir lena rialacha nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 29. Áireofar sa chomhairliúchán sin na húdaráis rialála agus údaráis náisiúnta eile, gnóthais soláthair agus giniúna, úsáideoirí córais, lena n-áirítear custaiméirí, oibreoirí córas dáileacháin, lena n-áirítear comhlachais tionsclaíocha ábhartha agus comhlachtaí teicniúla agus grúpaí de gheallsealbhóirí. Is é a bheidh mar aidhm aige ná tuairimí agus tograí na bpáirtithe ábhartha uile a shainaithint i rith an phróisis cinnteoireachta.

2. Poibleofar na doiciméid agus na miontuairiscí uile a bhaineann leis na comhairliúcháin dá dtagraítear i mír 1.

3. Sula nglacfaidh sé na moltaí dá dtagraítear in Airteagal 30(1) tabharfaidh ENTSO don Leictreachas le fios conas a rinneadh na barúlacha a fuarthas le linn an chomhairliúcháin a chur san áireamh. I gcás nach mbeidh barúlacha curtha san áireamh, tabharfaidh sé na cúiseanna atá leis sin.

Airteagal 32

An faireachán a dhéanfaidh ACER

1. Déanfaidh ACER faireachán ar fhorghníomhú chúraimí ENTSO don Leictreachas dá dtagraítear in Airteagal 30(1), (2) agus (3) agus tíolacfaidh sí a torthaí don Choimisiún.

Déanfaidh ACER faireachán ar an mbealach a ndéanann ENTSO don Leictreachas na cóid ghréasáin arna bhforbairt faoi Airteagal 59 a chur chun feidhme. I gcás ina mainneoidh ENTSO don Leictreachas na cóid ghréasáin sin a chur chun feidhme, iarrfaidh ACER ar ENTSO don Leictreachas míniú cuí-réasúnaithe a thabhairt faoin gcúis ar mhainnigh sí déanamh amhlaidh. Cuirfidh ACER an míniú sin in iúl don Choimisiún agus tabharfaidh sí a tuairim ina leith.

Déanfaidh ACER faireachán agus anailís ar chur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirlínte arna nglacadh ag an gCoimisiún de réir mar a leagtar síos in Airteagal 58(1), agus ar a n-éifeacht ar chomhchuibhiú na rialacha is infheidhme, arb é is aidhm dóibh comhtháthú an mhargaidh a éascú, agus ar neamh-idirdhealú, ar iomaíocht éifeachtach agus ar fheidhmiú éifeachtúil an mhargaidh, agus tíolacfaidh sí tuarascáil don Choimisiún.

2. Déanfaidh ENTSO don Leictreachas an dréachtphlean forbartha gréasáin Aontais, an dréachtchlár oibre bliantúil, lena n-áirítear an fhaisnéis maidir leis an bpróiseas comhairliúcháin agus na doiciméid eile dá dtagraítear in Airteagal 30(1) a chur faoi bhráid ACER chun a tuairim a fháil.

Laistigh de thréimhse 2 mhí ón lá a bhfaighfear é, tabharfaidh ACER tuairim chuí-réasúnaithe, chomh maith le moltaí, do ENTSO don Leictreachas agus don Choimisiún, i gcás ina measfaidh sé nach rannchuideoidh an dréachtchlár oibre bliantúil nó an dréachtphlean forbartha gréasáin Aontais le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach nó le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh nó le leibhéal leordhóthanach idirnaisc trasteorann a bheidh oscailte do rochtain ag tríú páirtithe.

Airteagal 33

Costais

Seasfaidh na hoibreoirí córas tarchurtha na costais a bhaineann le gníomhaíochtaí ENTSO don Leictreachas dá dtagraítear in Airteagail 28 go 32 agus 58 go 61 den Rialachán seo, agus in Airteagal 11 de Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([22]) agus cuirfear na costais sin san áireamh le linn na taraifí a bheith á ríomh. Ní fhormheasfaidh na húdaráis rialála na costais sin ach amháin má bhíonn siad réasúnta agus iomchuí.

Airteagal 34

Comhar réigiúnach idir na hoibreoirí córas tarchurtha

1. Bunóidh na hoibreoirí córas tarchurtha comhar réigiúnach laistigh de ENTSO don Leictreachas d'fhonn rannchuidiú leis na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 30(1), (2) agus (3). Déanfaidh siad, go háirithe, plean infheistíochta réigiúnach a fhoilsiú gach dara bliain agus féadfaidh siad cinntí infheistíochta a ghlacadh bunaithe ar an bplean infheistíochta réigiúnach sin. Cuirfidh ENTSO don Leictreachas comhar chun cinn idir oibreoirí córas tarchurtha ar an leibhéal réigiúnach lena n-áiritheofar idir-inoibritheacht, cumarsáid agus faireachán sna réimsí sin nach bhfuil comhchuibhithe fós ar leibhéal an Aontais.

2. Cuirfidh oibreoirí córas tarchurtha socruithe oibríochtúla chun cinn d'fhonn an bainistiú is fearr ar an ngréasán a áirithiú agus déanfaidh siad forbairt malartuithe fuinnimh, leithdháileadh comhordaithe acmhainneachta trasteorann trí réitigh neamh-idirdhealaitheacha margadhbhunaithe, agus aird chuí á tabhairt ar thuillteanais shonracha na gceantanna intuigthe do leithdháileadh gearrthéarmach, agus comhtháthú na sásraí um chomhardú agus um chumhacht chúltaca a chur chun cinn.

([22]) Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2013 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagair thras-Eorpaigh fuinnimh agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 713/2009, Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 (IO L 115, 25.4.2013, lch. 39).

3. Chun críocha na spriocanna a leagtar síos i míreanna 1 agus 2 a bhaint amach, féadfaidh an Coimisiún an limistéar geografach a chumhdaíonn gach struchtúr comhair réigiúnaigh a bhunú, ag féachaint do na struchtúir comhair réigiúnaigh atá ann cheana féin. Ceadófar do gach Ballstát comhar a chur chun cinn i níos mó ná limistéar geografach amháin.

Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 63, lena bhforlíontar an Rialachán seo, a bhaineann leis an limistéar geografach a bhunaíonn gach struchtúr comhair réigiúnaigh. Chuige sin, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis na húdaráis rialála, le ACER agus le ENTSO don Leictreachas.

Ní dochar d'Airteagal 36 na gníomhartha tairmligthe dá dtagraítear sa mhír seo.

Airteagal 35

Bunú agus misean na lárionad comhordúcháin réigiúnach

1. Faoin 5 Iúil 2020, déanfaidh gach oibreoir córais tarchurtha réigiúin oibríochta córais togra a thíolacadh do na húdaráis rialála faoi seach maidir le bunú na lárionad comhordúcháin réigiúnach do na húdaráis rialála lena mbaineann i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach sa Chaibidil seo.

Déanfaidh údaráis rialála an réigiúin oibríochta córais athbhreithniú ar an togra agus déanfaidh siad é a fhormheas.

Beidh na gnéithe seo a leanas, ar a laghad, sa togra:

(a) an Ballstát ina mbeidh suíomh ionchasach na lárionad comhordúcháin réigiúnach agus oibreoirí córais dáiliúcháin rannpháirteacha;

(b) na socruithe eagraíochtúla, airgeadais agus oibríochtúla atá riachtanach chun oibriú éifeachtúil, slán agus iontaofa an chórais tarchurtha idirnasctha a áirithiú;

(c) plean cur chun feidhme maidir le teacht i ngníomh na lárionad comhordúcháin réigiúnach;

(d) reachtanna agus rialacha nós imeachta na lárionad comhordúcháin réigiúnach;

(e) tuairisc ar phróisis chomhoibríocha i gcomhréir le hAirteagal 38;

(f) tuairisc ar na socruithe a bhaineann le dliteanas na lárionad comhordúcháin réigiúnach i gcomhréir le hAirteagal 47;

(g) i gcás ina ndéantar dhá lárionad comhordúcháin réigiúnach a a choinneáil ar bhonn uainíochta, i gcomhréir le hAirteagal 36(2), tuairisc ar na socruithe maidir le freagrachtaí do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha sin agus nósanna imeachta soiléire a sholáthar i ndáil le forghníomhú a gcúraimí.

2. Tar éis d'údaráis rialála náisiúnta an togra i mír 1 a fhormheas, cuirfear na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha in ionad comhordaitheoirí slándála réigiúnacha arna mbunú de bhun na treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18 de Rialachán (CE) Uimh.714/2009 agus tiocfaidh siad i ngníomh faoin 1 Iúil 2022.

3. Beidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha eagraithe i bhfoirm dlí dá dtagraítear in Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir (AE) 2017/1132 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([23]).

4. Agus a gcúraimí á gcomhlíonadh acu faoi dhlí an Aontais, gníomhóidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ar leasanna náisiúnta aonair agus go neamhspleách ar leasanna na n-oibreoirí córas tarchurtha.

5. Beidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ina gcomhlánú ar ról na n-oibreoirí córas tarchurtha mar go ndéanfaidh siad cúraimí a bhfuil ábharthacht réigiúnach ag gabháil leo agus a shanntar dóibh i gcomhréir le hAirteagal 37. Beidh oibreoirí córas tarchurtha freagrach as sreafaí leictreachais a bhainistiú agus áiritheoidh siad córas leictreachais slán, iontaofa agus éifeachtúil i gcomhréir le pointe (d) d'Airteagal 40(1) de Threoir (AE) 2019/944.

([23]) Treoir (AE) 2017/1132 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Meitheamh 2017 maidir le gnéithe áirithe de dhlí na gcuideachtaí (IO L 169, 30.6.2017, lch. 46).

Airteagal 36

Scóip gheografach na lárionad comhordúcháin réigiúnach

1. Faoin 5 Eanáir 2020, cuirfidh ENTSO don Leictreachas faoi bhráid ACER togra lena sonraítear na hoibreoirí córas tarchurtha, na criosanna tairisceana, na teorainneacha idir dhá chrios tairisceana, na réigiúin ríofa acmhainneachta agus na réigiúin do chomhordú éaradh seirbhíse a chumhdaítear le gach ceann de na réigiúin oibríochta córas. Cuirfear san áireamh sa togra an toipeolaíocht, lena n-áirítear méid idirnascadh agus idirspleáchas an chórais leictreachais i dtéarmaí sreafaí agus méid an réigiúin, a chumhdóidh réigiún ríofa acmhainneachta amháin ar a laghad.

2. Cloífidh oibreoirí córais tarchurtha réigiúin oibríochta córas leis an lárionad comhordúcháin réigiúnach atá bunaithe sa réigiún sin. I gcásanna eisceachtúla, i gcás ina bhfuil limistéar rialaithe oibreora córais tarchurtha ina cuid den iliomad limistéir shioncronacha éagsúla, féadfaidh an t-oibreoir córais tarchurtha a bheith páirteach i ndá lárionad comhordúcháin réigiúnach a. I gcás na dteorainneacha idir dhá chrios tairisceana atá taobh le réigiúin oibríochta córas, sonrófar sa togra i mír 1 an bealach a ndéanfar an comhordú idir lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha do na teorainneacha sin. Maidir le limistéar sioncronach Mhór-roinn na hEorpa, i gcás ina bhféadfadh forluí a bheith idir gníomhaíochtaí dhá lárionad comhordúcháin réigiúnach i réigiún oibríochta córais, cinnfidh ba hoibreoirí córais tarchurtha an réigiúin oibríochta córais sin lárionad comhordúcháin réigiúnach aonair a ainmniú sa réigiún sin nó go ndéanfadh an dá lárionad comhordúcháin réigiúnach a cuid de na cúraimí nó na cúraimí uile a bhfuil ábharthacht réigiúnach ag gabháil leo sa réigiúin oibríochta córais ar fad ar bhonn uainíochta agus go ndéanfadh lárionad comhordúcháin réigiúnach ainmnithe aonair na cúraimí eile.

3. Laistigh de 3 mhí ó gheobhaidh sí an togra i mír 1, glacfaidh ACER an togra lena sainmhínítear na réigiúin oibríochta córas nó molfaidh sí leasuithe ina leith. Más leasú a dhéanfar, rachaidh ACER i gcomhairle le ENTSO don Leictreachas sula nglacfaidh sí na leasuithe. Foilseofar an togra leasaithe ar shuíomh gréasáin ACER.

4. Féadfaidh na hoibreoirí córais tarchurtha ábhartha togra a chur faoi bhráid ACER maidir le leasú a dhéanamh ar na réigiún oibríochta córas arna sainmhíniú de bhun mhír 1. Beidh feidhm ag an bpróiseas a leagtar amach i mír 3:

Airteagal 37

Cúraimí na lárionad comhordúcháin réigiúnach

1. Déanfaidh gach lárionad comhordúcháin réigiúnach ar a laghad na cúraimí uile a leanas a bhfuil ábharthacht réigiúnach ag gabháil leo laistigh den réigiún oibríochta córas ar fad ina bhfuil sé bunaithe, rud a leagtar amach go mionsonraithe in Iarscríbhinn I:

(a) agus ríomh acmhainneachta comhordaithe á dhéanamh aige i gcomhréir leis na modheolaíochtaí a forbraíodh de bhun na treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus bainistiú ar phlódú a glacadh ar bhonn Airteagal 18 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009;

(b) agus anailís slándála chomhordaithe á dhéanamh aige i gcomhréir leis na modheolaíochtaí a forbraíodh de bhun na treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009;

(c) agus samhlacha coiteanna eangaí á chruthú aige i gcomhréir leis na modheolaíochtaí agus na nósanna imeachta a forbraíodh de bhun na treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009;

(d) agus é ag tacú leis an measúnú comhsheasmhachta ar phleananna cosanta agus ar phleananna don athbhunú atá ag oibreoirí córas tarchurtha i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach sa chód Gréasáin maidir le héigeandálaí agus athbhunú a glacadh ar bhonn Airteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009;

(e) agus réamhaisnéisí leormhaitheasa córas seachtaine roimh ré go lá roimh ré ar bhonn réigiúnach á dhéanamh aige agus é ag ullmhú le haghaidh gníomhaíochtaí laghdaithe riosca i gcomhréir leis an modheolaíochta a leagtar amach in Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/941 agus leis na nósanna imeachta a leagtar amach sa treoirlíne oibríochta córas a glacadh de bhun Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh 174/2009;

(f) agus comhordú réigiúnach ar phleanáil ar éaradhá dhéanamh aige i gcomhréir leis na nósanna imeachta a leagtar amach sa treoirlíne oibríochta córas a glacadh de bhun Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh 714/2009;

(g) agus oiliúint agus deimhniú foirne atá ag obair do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha á chur ar siúl aige;

(h) agus é ag tacú le comhordú agus optamú d'athbhunú réigiúnach de réir mar a iarrann oibreoirí córas tarchurtha;

(i) anailís agus tuairisciú iaroibrithe agus iarshuaite;

(j) socrú méide réigiúnaigh a dhéanamh ar acmhainneacht chúltaca;

(k) agus soláthar réigiúnach na hacmhainneachta don chothromú á éascú aige;

(l) agus é ag tacú le hoibreoirí córas tarchurtha, arna iarraidh sin dóibh, agus optamú á dhéanamh ar chúitimh idir oibreoirí córas tarchurtha;

(m) agus é ag déanamh cúraimí a bhaineann le cásanna réigiúnacha géarchéime leictreachais a shainaithint i gcás ina ndéantar, agus a mhéid a dhéantar, iad a tharmligean chuig na Lárionaid Comhordúcháin Réigiúnacha de bhun Airteagal 6(1) de Rialachán (AE) 2019/941;

(n) cúraimí a bhaineann leis na tuartha séasúracha leormhaitheasa má dhéantar iad agus a mhéid a dhéantar iad a tharmligean chuig na Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha de bhun Airteagal 9(2) de Rialachán (AE) 2019/941;

(o) luach na hacmhainneachta iontrála uasta a ríomh a bheidh ar fáil le haghaidh rannpháirtíocht acmhainneachta eachtraí i sásraí acmhainneachta chun críocha moladh a eisiúint de bhun Airteagal 26(7).

(p) agus cúraimí a bhaineann le hoibreoirí tacaíochta córas tarchurtha a dheanamh chun riachtanais le haghaidh acmhainneacht tarchurtha nua a shainaithint, acmhainneacht tarchurtha atá ann cheana a uasghrádú, nó a gcuid roghanna malartacha, a chur faoi bhráid na ngrúpaí réigiúnacha arna mbunú de bhun Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 agus atá san áireamh sa phlean 10 mbliana maidir le forbairt gréasáin dá dtagraítear in Airteagal 51 de Threoir (AE) 2019/944.

Leagtar amach go mionsonraithe in Iarscríbhinn I na cúraimí dá dtagraítear sa chéad fhomhír.

2. Ar bhonn togra ón gCoimisiún Eorpach nó ó Bhallstáit, déanfaidh an Coiste, arna chur ar bun le hAirteagal 68 de Threoir (AE) 2019/944 tuairim a eisiúint ar chúraimí comhairleacha nua a shannadh do Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha. I gcás ina n-eisíonn an Coiste sin tuairim fhabhrach maidir le cúraimí comhairleacha nua a shannadh, déanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha na cúraimí sin a dhéanamh ar bhonn togra arna fhorbairt ag ENTSO don Leictreachas agus arna fhormheas ag ACER i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 27.

3. Soláthróidh na hoibreoirí córais tarchurtha dá lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha pé eolas a bheidh de dhíth air chun a chuid feidhmeanna a chur i gcrích.

4. Soláthróidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha do na hoibreoirí córas tarchurtha an réigiúin oibríochta córais pé eolas a bheidh de díth orthu chun na gníomhaíochtaí comhordaithe agus na moltaí arna eisiúint ag lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha a chur chun feidhme.

5. Maidir leis na cúraimí a leagtar amach san Airteagal seo agus nach bhfuil cumhdaithe cheana féin leis na cóid ghréasáin nó treoirlínte ábhartha, déanfaidh ENTSO don Leictreachas togra a fhorbairt i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 27. Déanfaidh na Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha na cúraimí sin a dhéanamh ar bhonn togra arna fhormheas ag ACER.

Airteagal 38

An comhar laistigh de na lárionaid oibríochtúla réigiúnacha agus idir na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha

Déanfar an comhordú ó lá go chéile laistigh de na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha agus eatarthu a bhainistiú trí phróisis chomhoibríocha i measc oibreoirí córas tarchurtha an réigiúin, lena n-áirítear socruithe maidir le comhordú idir na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha i gcás inarb ábhartha. Beidh an próiseas comhoibríoch bunaithe ar na nithe seo a leanas:

(a) socruithe oibre chun aghaidh a thabhairt ar ghnéithe oibríochta agus pleanála atá ábhartha do na cúraimí dá dtagraítear in Airteagal 37;

(b) nós imeachta chun anailís a chomhroinnt agus comhairle a thógáil ó mholtaí na lárionad comhordúcháin réigiúnach leis na hoibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas agus le geallsealbhóirí ábhartha, agus le lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha eile, ar bhealach éifeachtúil agus cuimsitheach, agus na dualgais agus cúraimí oibríochta á bhfeidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 40;

(c) nós imeachta maidir le gníomhaíochtaí comhordaithe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 42.

Airteagal 39

Socruithe oibre

1. Forbróidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha socruithe oibre atá éifeachtúil, cuimsitheach, trédhearcach agus lena n-éascaítear comhdhearcadh chun aghaidh a thabhairt ar na gnéithe pleanála agus oibríochtúla a bhaineann leis na cúraimí atá le déanamh, agus aird á tabhairt, go háirithe, ar shonraíochtaí agus ar cheanglais na gcúraimí sin, mar a shonraítear in Iarscríbhinn I. Forbróidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha próiseas chun athbhreithniú a dhéanamh ar cheann de na socruithe oibre sin.

2. Déanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha a áirithiú go mbeidh sna socruithe oibre dá dtagraítear i mír 1 rialacha maidir le fógra a thabhairt dóibh siúd lena mbaineann.

Airteagal 40

An nós imeachta comhairliúcháin

1. Agus a gcuid dualgas agus cúraimí laethúla oibríochta á bhfeidhmiú ag lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha, forbróidh siad nós imeachta chun an comhairliúchán iomchuí agus rialta a eagrú le hoibreoirí córas tarchurtha sa réigiúin oibríochta córas, le lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha eile agus le geallsealbhóirí ábhartha. Chun go n-áiritheofar gur féidir aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna rialála, beidh na húdaráis rialála páirteach de réir mar is gá.

2. Rachaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha i gcomhairle le Ballstáit sa réigiún oibríochta córas agus, i gcás ina bhfuil fóram réigiúnach ann, lena bhfóraim réigiúnacha, maidir le cúrsaí a bhfuil ábharthacht pholaitiúil ag gabháil leo, seachas gníomhaíochtaí laethúla na lárionad comhordúcháin réigiúnach agus cur chun feidhme a gcuid cúraimí. Tabharfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha aird iomchuí ar na moltaí a thugann na Ballstáit agus i gcás inarb infheidhme, a thugann a bhfóraim réigiúnacha.

Airteagal 41

Trédhearcacht

1. Déanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha próiseas a fhorbairt le haghaidh rannpháirtíocht geallsealbhóirí agus eagróidh siad cruinnithe rialta le geallsealbhóirí chun cúrsaí a bhaineann le hoibriú éifeachtúil, slán agus iontaofa an chórais idirnasctha a phlé agus chun easnaimh a shainaithint agus feabhsuithe a mholadh.

2. Feidhmeoidh ENTSO don Leictreachas agus lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha le trédhearcacht iomlán i leith geallsealbhóirí agus an phobail i gcoitinne. Foilseoidh siad an doiciméadacht ábhartha uile ar a suíomheanna gréasáin faoi seach.

Airteagal 42

Glacadh cinntí agus athbhreithniú ar ghníomhaíochtaí comhordaithe agus ar mholtaí

1. Déanfaidh na hoibreoirí córas tarchurtha i réigiún oibríochta córais nós imeachta a fhorbairt chun gníomhaíochtaí comhordaithe agus déanfaidh siad athbhreithniú ar mholtaí arna éisiúnt ag na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i míreanna 2, 3 agus 4.

2. Eiseoidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha gníomhaíochtaí comhordaithe d'oibreoirí córas tarchurtha maidir leis na cúraimí dá dtagraítear i bpointí (a) agus (b) d'Airteagal 37(1). Déanfaidh oibreoirí córas tarchurtha na gníomhaíochtaí comhordaithe a chur chun feidhme ach amháin i gcás inarb é toradh chur chun feidhme na ngníomhaíochtaí comhordaithe ná sárú na dteorainneacha slándála oibríochta a a bheidh sainithe ag gach oibreoir córais tarchurtha i gcomhréir leis an treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

I gcás ina gcinnfidh oibreoir córais tarchurtha gan gníomhaíocht chomhordaithe a chur chun feidhme ar na cúiseanna a leagtar amach sa mhír seo, tabharfaidh sé tuairisc thrédhearcach ar na cúiseanna mionsonraithe don lárionad comhordúcháin réigiúnach agus d'oibreoirí córas tarchurtha an réigiúin oibríochta córas gan moill mhíchuí. Sna cásanna sin, déanfaidh an lárionad comhordúcháin réigiúnach measúnú ar thionchar an chinnidh sin ar na hoibreoirí córas tarchurtha eile an réigiúin oibríochta córas agus féadfaidh siad sraith éagsúil gníomhaíochtaí comhordaithe a mholadh faoi réir an nós imeachta a leagtar amach i mír 1.

3. Eiseoidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha moltaí a bheidh dírithe ar na hoibreoirí córas tarchurtha maidir leis na cúraimí a liostaítear i bpointe (c) go (p) d'Airteagal 37(1) nó a shanntar i gcomhréir le hAirteagal 37(2).

I gcás ina gcinnfidh oibreoir córais tarchurtha imeacht ó mholadh dá dtagraítear i mír 1, cuirfidh sé bonn cirt faoi bhráid na lárionad comhordúcháin réigiúnach agus faoi bhráid oibreoirí córas tarchurtha eile an réigiúin oibríochta córas, gan aon mhoill mhíchuí.

4. Déanfar athbhreithniú ar ghníomhaíochtaí comhordaithe nó ar mholadh a thionscnamh arna iarraidh sin do cheann amháin nó níos mó d'oibreoirí córas tarchurtha an réigiúin oibríochta córas. Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar an ngníomhaíocht chomhordaithe nó ar mholadh, déanfaidh na Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha an beart a dhearbhú nó a mhodhnú.

5. I gcás in bhfuil gníomhaíocht chomhordaithe faoi réir athbhreithnithe i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo, ní chuirfidh an iarraidh ar athbhreithniú an ghníomhaíocht chomhordaithe ar fionraí seachas i gcásanna arb é an toradh ar chur chun feidhme na ngníomhaíochtaí comhordaithe ná sárú ar na teorainneacha oibríochta slándála a bheidh sainithe ag gach oibreoir córais tarchurtha aonair i gcomhréir leis an treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

6. Ar bhonn togra ó na Ballstáit nó ón gCoimisiún agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste arna bhunú de bhun Airteagal 68 de Threoir (AE) 2019/944, féadfaidh Ballstáit i réigiún oibríochta córas a chinneadh go comhpháirteach an inniúlacht chun gníomhaíochtaí comhordaithe a dheonú dá Lárionad comhordúcháin réigiúnach i leith ceann amháin nó níos mó de na cúraimí dá bhforáiltear i bpointí (c) go (p) d'Airteagal 37(1) den Rialachán seo.

Airteagal 43

Bord bainistíochta na lárionad comhordúcháin réigiúnach

1. Chun bearta a bhaineann lena rialáil féin a ghlacadh agus chun faireachán a dhéanamh ar a bhfeidhmíocht, déanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha bord bainistíochta a bhunú.

2. Beidh an bord bainistíochta comhdhéanta de chomhaltaí atá ina n-ionadaithe ar na hoibreoirí córas tarchurtha uile atá rannpháirteach sna lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha faoi.

3. Beidh freagracht ar an mbord bainistíochta as na nithe seo a leanas:

(a) reachtanna agus rialacha nós imeachta na lárionad comhordúcháin réigiúnach a dhréachtú agus a fhormhuiniú;

(b) an struchtúr eagrúcháin a chinneadh agus a chur chun feidhme;

(c) an buiséad bliantúil a ullmhú agus a fhormhuiniú;

(d) nósanna imeachta na bpróiseas comhoibríoch a fhorbairt agus a fhormhuiniú i gcomhréir le hAirteagal 38.

4. Ní áireofar ar inniúlachtaí an bhoird bainistíochta na hinniúlachtaí sin a bhaineann le gníomhaíochtaí laethúla na lárionad comhordúcháin réigiúnach ná a bhaineann lena gcúraimí a chur i gcrích.

Airteagal 44

An struchtúr eagrúcháin

1. Déanfaidh oibreoirí córas tarchurtha réigiúin oibríochta córas struchtúr eagrúcháin na lárionad comhordúcháin réigiúnach a bhunú chun tacú le sábháilteacht a gcúraimí.

Sonrófar sa struchtúr eagrúcháin sin:

(a) cumachtaí, cúraimí agus freagrachtaí an phearsanra;

(b) an gaol agus na línte tuairiscithe idir codanna agus nósanna imeachta éagsúla na heagraíochta.

2. Féadfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha deasca réigiúnacha a bhunú chun aghaidh a thabhairt ar shainiúlachtaí foréigiúnacha nó chun lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha le feidhmíocht éifeachtach agus iontaofa a gcúraimí a bhunú, i gcás ina léirítear gur fíorghá sin.

Airteagal 45

Trealamh agus foireann

Tabharfar do gach lárionad comhordúcháin réigiúnach na hacmhainní daonna, teicniúla, fisiciúla agus airgeadais ar fad a bheidh riachtanach chun a gcuid oibleagáidí faoin Rialachán seo agus a gcuid cúraimí a chur i gcrích go neamhspleách agus go neamhchlaonta.

Airteagal 46

Faireachán agus tuairisciú

1. Bunóidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha nós imeachta chun faireachán leanúnach a dhéanamh ar na nithe seo a leanas, ar a laghad:

(a) a bhfeidhmíocht oibríochtúil féin;

(b) na gníomhaíochtaí comhordaithe agus na moltaí comhordaithe a eisíodh, a mhéid a rinne na hoibreoirí córas tarchurtha na gníomhaíochtaí comhordaithe agus na moltaí comhordaithe a chur chun feidhme agus an toradh a bhí air;

(c) éifeachtacht agus éifeachtúlacht gach ceann de na cúraimí a bhfuil siad freagrach astu agus i gcás inarb infheidhme, uainíocht na gcúraimí.

2. Bunóidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha a gcuid costas ar mhodh trédhearcach agus cuirfidh siad tuairisc ina leith faoi bhráid na Gníomhaireachta agus faoi bhráid údaráis rialála i réigiún oibríochta córas.

3. Déanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha tuarascáil bhliantúil ar an tórthadh ar an bhfaireacháin ábhartha dá dtagraítear i mír 1 seo agus faisnéis a bhaineann lena bhfeidhmíocht a chur faoi bhráid ENTSO don Leictreachas, ACER, údaráis rialála i réigiún oibríochta córas agus an Ghrúpa Comhordaithe Leictreachais.

4. Cuirfidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha gach easnamh a shainaithneofar sa nós imeachta faireacháin dá dtagraítear i mír 1 in iúl do ENTSO don Leictreachas, do na húdaráis rialála sa réigiún oibríochta córas, do ACER, agus d'údaráis inniúla eile na mBallstát atá freagrach as géarchéimeanna a chosc agus a bhainistiú. Ar bhonn na tuarascála sin, féadfaidh údaráis rialála an réigiúin oibríochta córas bearta a mholadh do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha chun aghaidh a thabhairt ar na heasnaimh.

5. Gan dochar do rúndacht agus don ghá atá ann na tuarascálacha slándála agus íogair ó thaobh na tráchtála de a chosaint, déanfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha na tuarascálacha dá dtagraítear i míreanna 3 agus 4 a phoibliú.

Airteagal 47

Dliteanas

Sa togra maidir le bunú na lárionad comhordúcháin réigiúnach i gcomhréir le hAirteagal 32, áireofar oibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas na céimeanna is gá a thógáil chun dliteanas a bhaineann le feidhmiú cúraimí na lárionad comhordúcháin réigiúnach a chumhdach. Sa mhodh a úsáidfear leis an gcumhdach sin a sholáthar, cuirfear san áireamh stádas dlíthiúil na lárionad comhordúcháin réigiúnach mar aon le leibhéal an árachais tráchtála atá ar fáil.

Airteagal 48

Plean forbartha gréasáin deich mbliana

1. Cuimseofar sa phlean forbartha uile-Aontais dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 30(1) samhaltú an ghréasáin chomhtháthaithe, forbairt cásanna, agus measúnú ar stóinseacht an chórais.

Beidh na nithe seo a leanas i gceist leis an bplean forbartha gréasáin uile-Aontais, go háirithe:

(a) cuirfidh sé le pleananna infheistíochta náisiúnta, agus aird á tabhairt ar phleananna infheistíochta réigiúnacha amhail dá dtagraítear in Airteagal 34(1) den Rialachán seo agus, más iomchuí, ar ghnéithe Aontais de phleanáil gréasáin mar a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. 347/2013; déanfar anailís costais agus tairbhe air de réir na modheolaíochta bunaithe mar a leagtar amach in Airteagal 11 den Rialachán sin;

(b) i réimse na n-idirnasc trasteorann, cuirfidh sé le riachtanais réasúnacha úsáideoirí na gcóras éagsúil agus déanfaidh sé gealltanais fhadtéarmacha ó infheisteoirí dá dtagraítear in Airteagal 44 agus Airteagal 51 de Threoir (AE) 2019/944; agus

(c) sainaithneoidh sé bearnaí san infheistíocht, go háirithe maidir le hacmhainneachtaí trasteorann.

I dtaca le pointe (c) den chéad fhomhír, féadfar athbhreithniú a dhéanamh ar bhacainní ar mhéadú acmhainneachta trasteorann an líonra a eascraíonn as nósanna imeachta nó cleachtais formheasta éagsúla a chur i gceangal leis an bplean forbartha gréasáin uile-Aontais.

2. Tabharfaidh ACER tuairim i dtaca leis na pleananna forbartha gréasáin 10 mbliana náisiúnta d'fhonn measúnú a dhéanamh ar a mhéid atá siad i gcomhréir leis an bplean forbartha gréasáin 10 mbliana uile-Aontais. Má shainaithníonn ACER neamhréireachtaí idir plean forbartha gréasáin 10mbliana náisiúnta agus an plean forbartha gréasáin 10 mbliana uile-Aontais, molfaidh sí go ndéanfar an plean forbartha gréasáin náisiúnta nó an plean forbartha gréasáin 10 mbliana uile-Aontais a leasú de réir mar is iomchuí. Má fhorbraítear plean forbartha gréasáin náisiúnta 10 mbliana den sórt sin i gcomhréir le hAirteagal 51 de Threoir (AE) 2019/944, molfaidh ACER don údarás rialála inniúil ábhartha an plean forbartha gréasáin 10 mbliana náisiúnta a leasú i gcomhréir le hAirteagal 51(7) den Treoir sin agus cuirfidh sé an méid sin in iúl don Choimisiún.

Airteagal 49

Sásra um chúiteamh idir oibreoirí córas tarchurtha

1. Gheobhaidh oibreoirí córas tarchurtha cúiteamh as na costais a thabhaítear mar thoradh ar shreafaí leictreachais trasteorann a óstáil ar a ngréasáin.

2. Is iad oibreoirí na gcóras náisiúnta tarchurtha ina dtionscnaíonn sreabha trasteorann agus oibreoirí na gcóras náisiúnta tarchurtha ina gcríochnaíonn na sreabha sin a íocfaidh an cúiteamh dá dtagraítear i mír 1.

3. Déanfar íocaíochtaí cúitimh ar bhonn rialta maidir le tréimhse ar leith san am atá thart. Déanfar coigeartú *ex post* ar chúiteamh a íocadh nuair is gá sin chun costais a tabhaíodh go hiarbhír a léiriú.

Déanfar an chéad tréimhse a ndéanfar íocaíochtaí cúitimh ina leith a chinneadh sna treoirlínte dá dtagraítear in Airteagal 61.

4. Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 68, lena bhforlíontar an Rialachán seo, maidir le méideanna na n-íocaíochtaí cúitimh is iníoctha a bhunú.

5. Méid na sreafaí trasteorann a óstáiltear agus méid na sreafaí trasteorann a ainmnítear mar shreafaí a thionscnaíonn nó a chríochnaíonn i gcórais náisiúnta tarchurtha, cinnfear í ar bhonn na sreafaí fisiciúla leictreachais a thomhaistear go hiarbhír le linn tréimhse ar leith.

6. Na costais a thabhaítear mar thoradh ar shreafaí leictreachais trasteorann a óstáil, déanfar iad a shuíomh ar bhonn meánchostas incriminteach fadtréimhseach réamhbhreathnaitheach, trína ndéantar caillteanais, infheistíocht i mbonneagar nua agus cionmhaireacht iomchuí de chostas an bhonneagair atá ann cheana, a mhéid a úsáidtear an bonneagar sin chun sreafaí trasteorann a tharchur, a chur san áireamh agus, go háirithe, an gá le ráthaíocht maidir le cinnteacht an tsoláthair á chur san áireamh. Nuair a bheidh na costais a tabhaíodh á suíomh, úsáidfear modheolaíochtaí costála atá caighdeánach agus aitheanta. D'fhonn an cúiteamh a gheofar a laghdú, cuirfear san áireamh sochair a fhaigheann gréasán mar thoradh ar shreafaí trasteorann a óstáil.

7. Chun críche an tsásra um chúiteamh idir oibreoirí córas tarchurtha, agus chun na críche sin amháin, i gcás inar cuid de bhloc rialaithe singil iad gréasáin tarchurtha dhá Bhallstát nó níos mó, go hiomlán nó go páirteach, measfar gur cuid de ghréasán tarchurtha ceann amháin de na Ballstáit lena mbaineann an bloc rialaithe ina iomláine, chun go seachnófar go measfaí maidir le sreafaí laistigh de na bloic rialaithe céanna gur sreafaí trasteorann iad faoi phointe (b) d'Airteagal 2(2) agus gur sreafaí iad is cúis le híocaíochtaí cúitimh faoi mhír 1 den Airteagal seo. Féadfaidh údaráis rialála na mBallstát lena mbaineann a chinneadh cé acu de na Ballstáit lena mbaineann a measfar ina leith gur cuid dá ghréasán tarchurtha é an bloc rialaithe ina iomláine.

Airteagal 50

Faisnéis a chur ar fáil

1. Cuirfidh oibreoirí córas tarchurtha sásraí malartaithe faisnéise agus comhordaithe i bhfeidhm chun slándáil na ngréasán a áirithiú i gcomhthéacs an bhainistithe ar phlódú.

2. Poibleofar na caighdeáin sábháilteachta, oibríochtúla agus phleanála a úsáideann oibreoirí córas tarchurtha. Cuimseoidh an fhaisnéis a fhoilseofar scéim ghinearálta chun acmhainneacht iomlán an aistrithe agus corrlach iontaofachta an tarchuir a ríomh ar bhonn ghnéithe leictreacha agus fisiciúla an ghréasáin. Beidh scéimeanna den sórt sin faoi réir a bhformheasta ag na húdaráis rialála.

3. Foilseoidh oibreoirí córas tarchurtha meastacháin ar an acmhainneacht aistrithe atá ar fáil do gach lá, agus léireofar iontu aon acmhainneacht aistrithe atá ar fáil agus atá curtha in áirithe cheana féin. Déanfar na foilseacháin sin ag eatraimh shonraithe roimh an lá iompair agus cuimseofar iontu, in aon chás, meastacháin a dhéanfar seachtain roimh ré agus mí roimh ré, mar aon le léiriú cainníochtúil maidir le hiontaofacht tuartha na hacmhainneachta atá ar fáil.

4. Foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha sonraí ábhartha maidir le réamhaisnéis chomhiomlánaithe agus éileamh iarbhír, maidir le hinfhaighteacht agus úsáid iarbhír na sócmhainní giniúna agus lóid, maidir le hinfhaighteacht agus úsáid na ngréasán agus na n-idirnasc, agus maidir le cumhacht agus acmhainneacht chúltaca a chomhardú agus le hinfhaighteacht solúbthachta. Féadfar sonraí comhiomlánaithe meastacháin a úsáid maidir le hinfhaighteacht agus úsáid iarbhír sócmhainn beag giniúna agus lóid.

5. Déanfaidh na rannpháirtithe margaidh lena mbaineann na sonraí ábhartha a sholáthar do na hoibreoirí córas tarchurtha.

6. Déanfaidh gnóthais ghiniúna ar leo nó a oibríonn sócmhainní giniúna, i gcás ina bhfuil acmhainneacht shuiteáilte 250 MW ar a laghad ag ceann amháin de na sócmhainní giniúna, nó ag a bhfuil punann ina bhfuil 400 MW ar a laghad de na sócmhainní giniúna, na sonraí uile in aghaidh na huaire an chloig agus in aghaidh an ghléasra is gá chun fíorú a dhéanamh maidir leis na cinntí seolta oibríochtúla go léir, agus maidir leis an iompar tairisceana i malartuithe fuinnimh, i gceantanna idirnaisc, i margaí cúltaca agus i margaí thar an gcuntar a choimeád ar fáil don údarás rialála, don údarás iomaíochta náisiúnta agus don Choimisiún, go ceann 5 bliana. Cuimsíonn an fhaisnéis in aghaidh an ghléasra agus in aghaidh na huaire an chloig atá le stóráil, ach ní gá gurb iad sin amháin a bheadh i gceist léi, sonraí maidir leis an acmhainneacht ghiniúna agus na cúltacaí geallta atá ar fáil, lena n-áirítear leithdháileadh na gcúltacaí sin in aghaidh an ghléasra, ag na tráthanna a ndéantar an tairiscint agus nuair a dhéantar an táirgeadh.

7. Malartóidh na hoibreoirí córas tarchurtha, go tráthrialta, sraith sonraí leorchruinne maidir leis an ngréasán agus maidir le lód an tsreabhaidh chun go bhféadfar lód an tsreabhaidh a ríomh do gach oibreoir córais tarchurtha sa limistéar ábhartha. Déanfar an tsraith chéanna sonraí a chur ar fáil do na húdaráis rialála, don Choimisiún agus do na Ballstáit arna iarraidh sin dó nó dóibh. Coimeádfaidh na húdaráis rialála, na Ballstáit agus an Coimisiún an tsraith torthaí sin faoi rún agus áiritheoidh siad rúndacht ó aon shainchomhairleoir a bheidh i mbun oibre anailísí arna iarraidh sin dóibh, ar bhonn na sonraí sin.

Airteagal 51

Deimhniúchán oibreoirí córas tarchurtha

1. A luaithe a fhaightear é, scrúdóidh an Coimisiún aon fhógra faoi chinneadh ar dheimhniú oibreora córas tarchurtha mar a leagtar síos é in Airteagal 52(6) de Threoir (AE) 2019/944. Laistigh de 2 mhí ón lá a bhfaighidh sé an fógra sin, tabharfaidh an Coimisiún a thuairim don údarás rialála ábhartha maidir lena chomhoiriúnacht le hAirteagal 43 agus le hAirteagal 52(2) nó le hAirteagal 53 de Threoir (AE) 2019/944.

Nuair atá an tuairim dá dtagraítear sa chéad fhomhír á hullmhú aige, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar ACER a tuairim a thabhairt ar chinneadh an údaráis rialála náisiúnta. I gcás den sórt sin, déanfar an tréimhse dhá mhí dá dtagraítear sa chéad fhomhír a fhadú 2 mhí eile.

In éagmais tuairime ón gCoimisiún laistigh den tréimhse dá dtagraítear sa chéad fhomhír agus sa dara fomhír, measfar nach bhfuil aon agóid ag an gCoimisiún i gcoinne chinneadh an údaráis rialála.

2. Laistigh de 2 mhí ón tráth a fhaightear tuairim ón gCoimisiún, glacfaidh an t-údarás rialála a chinneadh críochnaitheach maidir le deimhniúchán an oibreora córas tarchurtha, agus an aird is mó is féidir á tabhairt ar an tuairim sin. Foilseofar cinneadh an údaráis rialála agus tuairim an Choimisiúin in éineacht lena chéile.

3. Féadfaidh na húdaráis rialála nó an Coimisiún, tráth ar bith le linn an nós imeachta, a iarraidh ar oibreoir córais tarchurtha nó ar ghnóthas a dhéanann aon cheann de na feidhmeanna giniúna nó soláthair, aon fhaisnéis a sholáthar atá ábhartha maidir le comhlíonadh a gcúraimí faoin Airteagal seo.

4. Déanfaidh na húdaráis rialála agus an Coimisiún rúndacht aon fhaisnéise íogaire tráchtála a chosaint.

5. I gcás ina bhfaighidh an Coimisiún fógra faoi chinneadh ar dheimhniú oibreora córais tarchurtha faoi Airteagal 43(9) de Threoir (AE) 2019/944, déanfaidh sé cinneadh a bhaineann le deimhniúchán. Comhlíonfaidh an t-údarás rialála cinneadh an Choimisiúin.

CAIBIDIL VI

OIBRIÚ CÓRAS DÁILEACHÁIN

Airteagal 52

An t-eintiteas Eorpach d'oibreoirí córas dáileacháin

1. comhoibreoidh oibreoirí córas dáileacháin ar leibhéal an Aontais eintiteas AE do OCDanna, ar mhaithe le críochnú agus feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas a chur chun cinn, agus chun bainistíocht optamach agus oibriú comhordaithe ar na córais dáilte agus tarchurtha a chur chun cinn. Oibreoirí córas dáileacháin ar mian leo a bheith páirteach san eintiteas AE do OCDanna, beidh sé de cheart acu clárú mar bhaill den eintiteas.

Féadfaidh na baill chláraithe páirt dhíreach a ghlacadh in eintiteas AE do OCDanna nó féadfaidh comhlachas náisiúnta, arna ainmniú ag an mBallstát nó ag comhlachas ar leibhéal an Aontais, ionadaíocht a dhéanamh orthu.

2. Trí eintiteas AE do OCDanna á bhunú, tá na hoibreoirí córas dáileacháin i dteideal dul i gcomhlachas leis. Le heintiteas AE do OCDanna, déanfar na cúraimí agus na nósanna imeachta a chomhlíonadh dá bhforáiltear leis an Rialachán seo i gcomhréir le hAirteagal 55. Ós rud é gur sain-eintiteas é a bheidh ag obair ar mhaithe le leas na hEorpa i gcoitinne, ní dhéanfaidh sé ionadaíocht thar ceann leas ar leith ná ní dhéanfaidh sé iarracht dul i gcion ar an bpróiseas cinnteoireachta chun leasanna áirithe a chur chun cinn.

3. Beidh comhaltaí eintiteas AE do OCDanna faoi réir clárúcháin agus íocaíocht táille comhaltais atá cothrom agus comhréireach de réir líon na gcustaiméirí atá nasctha leis na hoibreoirí córas dáileacháin lena mbaineann.

Airteagal 53

Eintiteas AE do OCDanna a bhunú

1. Beidh AE do OCDanna comhdhéanta de, ar a laghad, tionól ginearálta, bord stiúrthóirí, grúpa comhairleora straitéisigh, grúpaí saineolaithe agus ardrúnaí.

2. Faoin 5 Iúil 2020, cuirfidh na hoibreoirí córas dáileacháin faoi bhráid an Choimisiúin agus ACER dréacht-reachtanna i gcomhréir le hAirteagal 54 lena n-áirítear cód iompair, liosta na gcomhaltaí cláraithe, na dréacht-rialacha nós imeachta, lena n-áirítear rialacha nós imeachta a bhaineann leis an gcomhairliúchán le ENTSO don Leictreachas agus le geallsealbhóirí eile, maille leis na rialacha airgeadais, a bheidh ag eintiteas AE do OCDanna atá le bunú.

Leis na dréacht-rialacha nós imeachta um eintiteas AE do OCDanna, áiritheofar ionadaíocht chothrom de oibreoirí córais dáileacháin a bheidh rannpháirteach.

3. Laistigh de 2 mhí ón lá a bhfaighfear iad, tar éis di dul i gcomhairle go foirmiúil le heagraíochtaí is ionadaithe ag na geallsealbhóirí uile, go háirithe úsáideoirí an chórais dáileacháin, tabharfaidh ACER tuairim don Choimisiún maidir leis na dréacht-reachtanna, maidir le liosta na gcomhaltaí agus maidir leis na dréacht-rialacha nós imeachta.

4. Laistigh de 3 mhí ón lá a bhfaighfear an tuairim ó ACER, tabharfaidh an Coimisiún tuairim maidir leis na dréacht-reachtanna, maidir le liosta na gcomhaltaí agus maidir leis na dréacht-rialacha nós imeachta, agus tuairim ACER dá bhforáiltear i mír 3 á cur san áireamh.

5. Laistigh de 3 mhí ón lá a bhfaighfear an tuairim dhearfach ón gCoimisiún, bunóidh na hoibreoirí córas dáileacháin eintiteas AE do OCDanna, agus glacfaidh siad, agus foilseoidh siad, a reachtanna agus a rialacha nós imeachta.

6. Cuirfear faoi bhráid an Choimisiúin agus ACER na doiciméid sin dá dtagraítear i mír 2 i gcás ina ndéantar iad a athrú nó ar iarraidh chuí-réasúnaithe a fháil. Tabharfaidh an Coimisiún agus ACER a dtuairim i gcomhréir leis an bpróiseas a leagtar amach i míreanna 2, 3 agus 4.

7. Na hoibreoirí córais dáileacháin sin a bheidh ina gcomhaltaí cláraithe, is iad a sheasfaidh na costais a bhaineann le gníomhaíochtaí eintiteas AE do OCDanna agus cuirfear na costais sin san áireamh le linn na taraifí a bheith á ríomh. Ní dhéanfaidh na húdaráis rialála na costais sin a fhormheas ach amháin má tá siad réasúnach agus comhréireach.

Airteagal 54

Na príomhrialacha agus na nósanna imeachta maidir le heintiteas AE do OCDanna

1. Leis na reachtanna maidir le heintiteas AE do OCDanna a ghlacfar i gcomhréir le hAirteagal 53, déanfar na prionsabail seo a leanas a choimirciú:

(a) tá rannpháirtíocht in oibreacha de chuid eintiteas AE do OCDanna teoranta do chomhaltaí cláraithe agus deis tairmligin laistigh den chomhaltas a bheith ann;

(b) is é an tionól ginearálta a ghlacann na cinntí straitéiseacha maidir le gníomhaíochtaí eintiteas AE do OCDanna mar aon leis na treoirlínte beartais don bhord stiúrthóirí;

(c) déantar na cinntí ón tionól ginearálta a ghlacadh i gcomhréir leis na rialacha seo a leanas:

(i) ina mbíonn ag gach comhalta líon vótaí atá i gcomhréir le líon na gcustaiméirí faoi seach;

(ii) i gcás ina sroichtear 65 % de na vótaí a shanntar do chomhaltaí an Tionóil Ghinearálta; agus

(iii) i gcás ina dtacaíonn 55 % de chomhaltaí an Tionóil Ghinearálta ar a laghad leis an toradh deiridh;

(d) déantar na cinntí ón tionól ginearálta a dhiúlitú i gcomhréir leis na rialacha seo a leanas:

(i) ina mbíonn ag gach comhalta líon vótaí atá i gcomhréir le líon na gcustaiméirí faoi seach; agus

(ii) i gcás ina sroichtear 35 % de na vótaí a shanntar do chomhaltaí an Tionóil Ghinearálta;

(iii) i gcás ina ndiúltaítear 25 % de chomhaltaí an cinneadh;

(e) is é an tionól ginearálta a thoghann an bord stiúrthóirí le haghaidh shainordú 4 bliana ar a mhéad;

(f) is é an bord stiúrthóirí a ainmníonn an tUachtarán agus an triúr Leas-Uachtarán as measc a chomhaltaí an bhoird;

(g) is faoi stiúir an bhoird stiúrthóirí atá comhar idir oibreoirí córais tarchurtha agus oibreoirí córais dáileacháin de bhun Airteagail 56 agus 57;

(h) déanfar cinntí ón mbord stiúrthóirí a ghlacadh le tromlach glan;

(i) bunaithe ar thogra ón mbord stiúrthóirí, ceapann an tionól ginearálta an tArd-rúnaí as measc a chomhaltaí le haghaidh shainordú 4 bliana, ar féidir é a athnuachan aon uair amháin;

(j) bunaithe ar thogra ón mbord stiúrthóirí, ceapann an Tionól Ginearálta grúpaí saineolaithe agus nach bhfuil níos mó ná 30 comhalta i ngach grúpa, agus deis ann go dtiocfadh 1/3 ó lasmuigh de chomhaltas agus OCDanna AE; ina theannta sin, bunófar grúpa saineolaithe "tír"amháin ar a mbeidh díreach ionadaí oibreoirí córais dáileacháin amháin as gach Ballstát.

2. Leis na nósanna imeachta a ghlacfaidh eintiteas AE do OCDanna, déanfar a choimirciú go gcaithfear go cothrom agus go comhréireach lena chomhaltaí agus léireofar struchtúr éagsúil geografach agus eacnamaíoch a chomhaltais. Leis na nósanna imeachta, forálfar don mhéid seo a leanas go háirithe:

(a) tá an bord stiúrthóirí comhdhéanta d'Uachtarán an bhoird agus 27 n-ionadaí thar ceann comhaltaí, ar fíor an méid seo a leanas ina leith:

(i) tá naoi acu ina n-ionadaithe comhaltaí ag a bhfuil níos mó ná 1 mhilliún úsáideoir eangaí;

(ii) tá naoi acu ina n-ionadaithe comhaltaí ag a bhfuil níos mó ná 100 000 úsáideoir eangaí agus níos lú ná 1 mhilliún úsáideoir eangaí; agus

(iii) tá naoi ina n-ionadaithe comhaltaí ag a bhfuil níos lú ná 100 000 úsáideoir eangaí;

(b) féadfaidh ionadaithe ó chomhlachais OCDanna, ar comhlachais iad arb ann dóibh cheana, páirt a ghlacadh mar bhreathnóirí i gcruinnithe an bhoird stiúrthóirí;

(c) ní fhéadfaidh níos mó ná 3 ionadaí comhaltaí atá bunaithe sa Bhallstát céanna nó sa ghrúpa tionsclaíoch céanna a bheith ar an mbord stiúrthóirí;

(d) ní mór gach Leas-Uachtarán ar an mBord a ainmniú as measc ionadaithe na gcomhaltaí as gach catagóir a thuairiscítear i bpointe (a) thuas;

(e) ionadaithe na gcomhaltaí atá bunaithe i mBallstát amháin nó sa ghrúpa tionsclaíoch céanna, ní fhéadfaidh siad a bheith mar thromlach de chuid rannpháirtithe an Ghrúpa Saineolaithe;

(f) bunóidh an bord stiúrthóirí grúpa Comhairleora Straitéisigh a chuireann a thuairim in iúl don bhord stiúrthóirí agus do na Grúpaí Saineolaithe agus ar a bhfuil ionadaithe ó chomhlachais Eorpacha OCD agus ionadaithe ó na Ballstáit sin nach bhfuil ionadaíocht acu ar an mbord stiúrthóirí.

Airteagal 55

Cúraimí eintiteas AE do OCDanna

1. Is iad seo a leanas na cúraimí a leagfar ar eintiteas AE do OCDanna:

(a) oibriú agus pleanáil na ngréasán dáileacháin a chur chun cinn i gcomhordú le hoibriú agus pleanáil na ngréasán tarchurtha;

(b) comhtháthú na bhfoinsí fuinnimh in-athnuaite, na giniúna dáilte agus na n-acmhainní eile atá neadaithe sa ghréasán a éascú, amhail stóráil fuinnimh;

(c) éascú a dhéanamh ar rannpháirtíocht i solúbthacht agus i bhfreagairt an éilimh agus ar rochtain úsáideoirí na n-eangach dáileacháin ar na margaí;

(d) rannchuidiú le digitiú na gcóras dáileacháin lena n-áirítear eangacha cliste agus córais méadrúcháin chliste a chur chun feidhme;

(e) tacú le bainistiú sonraí, cibearshlándáil agus cosaint sonraí a fhorbairt i gcomhar leis na húdaráis ábhartha agus le heintitis rialáilte;

(f) páirt a ghlacadh i bhforbairt na gcód gréasáin arb ábhartha iad d'oibriú agus do phleanáil na n-eangach dáileacháin agus oibriú comhordaithe na ngréasán tarchurtha agus dáileacháin de bhun Airteagal 59.

2. Ina theannta sin,

(a) déanfaidh eintiteas AE do OCDanna comhar le ENTSO don Leictreachas maidir le faireachán ar chur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirlínte, arna nglacadh de bhun an Rialacháin seo, agus arb ábhartha iad d'oibriú agus do phleanáil na n-eangach dáileacháin agus d'oibriú comhordaithe na ngréasán tarchurtha agus dáileacháin;

(b) déanfaidh eintiteas AE do OCDanna comhar le ENTSO don Leictreachas, agus glacfaidh sé dea-chleachtais maidir le hoibriú agus pleanáil chomhordaithe na gcóras tarchurtha agus dáileacháin lena n-áirítear saincheisteanna amhail malartú sonraí idir na hoibreoirí, agus comhordú na n-acmhainní fuinnimh dáilte;

(c) déanfaidh sé obair maidir le dea-chleachtais a shainaithint sna réimsí sin a luaitear i mír 1 agus maidir le feabhsúcháin éifeachtúla fuinnimh a thabhairt isteach sa ghréasán dáileacháin;

(d) déanfaidh sé clár oibre bliantúil agus tuarascáil bhliantúil a ghlacadh;

(e) feidhmeoidh sé i gcomhréir le dlí na hiomaíochta agus áiritheoidh sé neodracht.

Airteagal 56

Comhairliúcháin laistigh de nós imeachta forbartha na gcód gréasáin

1. Agus páirt á ghlacadh aige i bhforbairt na gcód gréasáin nua de bhun Airteagal 59, seolfaidh eintiteas AE do OCDanna próiseas comhairliúcháin forleathan, ag céim luath agus ar bhealach trédhearcach agus oscailte, ina n-áireofar na rannpháirtithe ábhartha go léir, agus, go háirithe, na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar geallsealbhóirí den sórt sin, i gcomhréir leis na rialacha nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 53. Áireofar sa chomhairliúchán sin na húdaráis rialála náisiúnta agus údaráis eile, gnóthais soláthair agus giniúna, úsáideoirí córais, lena n-áirítear custaiméirí, comhlachtaí teicniúla agus ardáin na ngeallsealbhóirí. Is é a bheidh mar aidhm aige ná tuairimí agus tograí na bpáirtithe ábhartha uile a shainaithint i rith an phróisis cinnteoireachta.

2. Poibleofar na doiciméid uile agus miontuairiscí na gcruinnithe a bhaineann leis na comhairliúcháin dá dtagraítear i mír 1.

3. Cuiridh eintiteas AE do OCDanna san áireamh na tuairimí a fuarthas le linn an chomhairliúcháin sin. Sula nglacfaidh sé na moltaí maidir leis na cóid ghréasáin dá dtagraítear in Airteagal 59, tabharfaidh eintiteas AE do OCDanna le fios conas a rinneadh na barúlacha a fuarthas le linn an chomhairliúcháin a chur san áireamh. I gcás nach mbeidh barúlacha den chineál sin curtha san áireamh, tabharfaidh sé na cúiseanna atá leis sin.

Airteagal 57

An comhar idir na hoibreoirí córas dáileacháin agus na hoibreoirí córas tarchurtha

1. Déanfaidh na hoibreoirí córas dáileacháin agus na hoibreoirí córas tarchurtha comhar le chéile i dtaca le pleanáil agus oibriú a gcuid gréasán. Go háirithe, déanfaidh na hoibreoirí córas dáileacháin agus na hoibreoirí córas tarchurtha malartú le chéile ar gach faisnéis agus sonra riachtanach a bhaineann le feidhmíocht na sócmhainní giniúna agus na freagartha don éileamh, agus le hoibriú laethúil a gcuid gréasán agus pleanáil fhadtéarmach na n-infheistíochtaí sa ghréasán, d'fhonn a áirithiú go ndéanfar a ngréasáin a fhorbairt agus a oibriú ar bhealach costéifeachtach, slán agus iontaofa.

2. Déanfaidh na hoibreoirí córas dáileacháin agus na hoibreoirí córas tarchurtha comhar le chéile chun rochtain chomhordaithe a bhaint amach ar acmhainní amhail giniúint dháilte, stóráil fuinnimh nó freagairt don éileamh a bheidh ina dtaca ag riachtanais áirithe de chuid na hoibreoirí córas tarchurtha na hoibreoirí córas dáileacháin araon.

CAIBIDIL VII

CÓID GHRÉASÁIN AGUS TREOIRLÍNTE

Airteagal 58

Cóid ghréasáin agus treoirlínte a ghlacadh

1. Féadfaidh an Coimisiún, i gcomhréir leis na cumhachtuithe atá in Airteagail 59, 60 agus 61, gníomhartha cur chun feidhme nó tarmligthe a ghlacadh. Féadfar gníomhartha den sórt sin a ghlacadh mar chóid ghréasáin ar bhonn téacs na dtograí arna bhforbairt ag ENTSO don Leictreachas, nó, i gcás ina gcinnfear dá dtagraítear sa liosta tosaíochta de bhun Airteagal 59(3), ag eintiteas AE do OCDanna, agus i gcás inarb ábhartha i gcomhar frithpháirteach le ENTSO don leictreachas agus ACER de bhun an nós imeachta atá in Airteagal 59, nó mar threoirlínte de bhun an nós imeachta atá in Airteagal 61.

2. Beidh an méid seo a leanas fíor faoi na cóid ghréasáin agus na treoirlínte:

(a) áiritheofar iontu an leibhéal íosta comhchuibhithe is gá chun aidhm an Rialacháin seo a bhaint amach;

(b) cuirfear sonraíochtaí réigiúnacha san áireamh, i gcás inarb iomchuí;

(c) ní rachfar thar a bhfuil riachtanach chun críocha phointe (a); agus

(d) beidh siad gan dochar do cheart na mBallstát cóid ghréasáin náisiúnta a bhunú nach ndéanann difear don trádáil thraschreasach.

Airteagal 59

Cóid ghréasáin a bhunú

1. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le forálacha an Rialacháin seo a chur chun feidhme trí chóid ghréasáin a bhunú sna réimsí seo a leanas:

(a) rialacha maidir le slándáil agus iontaofacht an ghréasáin, lena n-áirítear rialacha i dtaca le hacmhainneacht chúltaca tarchurtha theicniúil do shlándáil oibríochtúil an ghréasáin chomh maith le rialacha idir-inoibritheachta lena gcuirtear chun feidhme Airteagail 34 go 47 agus Airteagal 57 den Rialachán seo agus Airteagal 40 de Threoir (AE) 2019/944, lena n-áirítear staideanna córais, gníomhaíochtaí ceartaitheacha agus teorainneacha slándála oibríochtúla, rialú voltais agus bainistiú cumhachta freasaithí, bainistiú srutha ghearrchiorcaid, bainistiú ar shreafaí cumhachta, anailís teagmhais agus láimhseáil teagmhais, trealamh cosanta agus scéimeanna cosanta, malartú sonraí, comhlíonadh, oiliúint, pleanáil oibríochtúil agus anailís slándála, comhordú réigiúnach slándála oibríochtúla, comhordú ar éaradh, pleananna infhaighteachta na sócmhainní ábhartha, anailís ar leormhaitheas, seirbhísí coimhdeacha, sceidealú, agus timpeallachtaí sonraí a bhaineann le pleanáil oibríochtúil;

(b) rialacha maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus maidir le bainistiú ar phlódú lena gcuirtear chun feidhme Airteagal 6 de Threoir (AE) 2019/944 agus Airteagail 7 go 10, Airteagail 13 go hAirteagal 17 agus Airteagail 35 go hAirteagal 37 den Rialachán seo lena n-áirítear rialacha maidir le modheolaíochtaí agus próisis lá roimh ré, modheolaíochtaí agus próisis ionlae agus modheolaíochtaí agus próisis don ríomh todhchaí acmhainneachta, samhlacha eangaí, cumraíocht na gcriosanna tairisceana, athsheoladh agus fritrádáil, algartaim trádála, cúpláil lá amháin roimh ré agus cúpláil ionlae, daingne acmhainneachta traslimistéir leithdháilte, dáileadh ioncam ó phlódú, fálú riosca tarchurtha traschreasach, nósanna imeachta ainmniúcháin, agus leithdháileadh acmhainneachta agus gnóthú na gcostas atá ar acmhainneacht a leithdháileadh agus ar an bplódú a bhainistiú;

(c) rialacha trádála a bhaineann le soláthar teicniúil agus oibríochtúil seirbhísí rochtana ar an ngréasán agus le comhardú an chórais lena gcuirtear chun feidhme Airteagail 5, 6 agus 17, lena n-áirítear rialacha i ndáil le feidhmeanna agus freagrachtaí, na hardáin chun fuinneamh don chothromú a mhalartú, amanna dúnta an gheata, ceanglais maidir le táirgí caighdeánacha agus sonracha, soláthar na seirbhísí don chothromú, acmhainneacht thraschreasach a leithdháileadh do mhalartú na seirbhísí don chothromú nó do chomhroinnt na gcúltacaí, fuinneamh don chothromú a shocrú, malartuithe fuinnimh idir na hoibreoirí córais a shocrú, réiteach míchothromaíochtaí agus acmhainneacht don chothromú a shocrú, rialú lódmhinícíochta, na paraiméadair lena sainítear cáilíocht na minicíochta agus spriocpharaiméadair cháilíocht na minicíochta, cúltacaí coinneála minicíochta, cúltacaí athsholáthair minicíochta, cúltacaí athchuir, malartú agus comhroinnt na gcúltacaí, próisis gníomhachtaithe trasteorann na gcúltacaí, próisis rialaithe ama agus trédhearcacht na faisnéise;

(d) rialacha maidir le foráil neamh-idirdhealaitheach thrédhearcach a dhéanamh do sheirbhísí coimhdeacha neamhmhinicíochta, lena gcuirtear chun feidhme Airteagal 36, Airteagal 40 agus Airteagal 54 de Threoir (AE) 2019/944, lena n-áirítear rialú voltais foistine, táimhe, instealladh srutha frithghníomhacha tapa, táimhe do chobhsaíocht na n-eangaí, srutha gearrchiorcaid, acmhainneacht athshlánaithe i ndiaidh múchta agus acmhainneacht oibríochta aonraithe;

(e) rialacha lena gcuirtear chun feidhme Airteagal 57 den Rialachán seo agus Airteagail 17, 31, 32, 36, 40 agus 54 de Threoir (AE) 2019/944 i ndáil le freagairt don éileamh, lena n-áirítear rialacha maidir le comhbhailiú, stóráil fuinnimh, agus ciorrú éilimh.

Déanfar na treoirlínte sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 67(2).

2. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe lena bhforlíontar an Rialachán seo a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 68 maidir le cóid ghréasáin a bhunú sna réimsí seo a leanas:

(a) rialacha maidir le nascadh leis an ngréasán lena n-áirítear rialacha maidir le nascadh saoráidí éilimh atá tarchur-nasctha, saoráidí dáileacháin agus córais dáileacháin atá tarchur-nasctha, nascadh aonad éilimh a mbaintear úsáid astu chun freagairt don éileamh a sholáthar, ceanglais maidir le gineadóirí a nascadh le heangacha, ceanglais maidir le sruth díreach ardvoltais a nascadh le heangacha, ceanglais maidir le modúil páirce cumhachta arna gceangal le sruth díreach agus cian-stáisiúin tiontaire srutha dhírigh ardvoltais, agus nósanna imeachta oibríochtúla maidir le nascadh le heangacha;

(b) malartú sonraí, rialacha maidir le socrú agus trédhearcacht lena n-áirítear go háirithe rialacha maidir le hacmhainneachtaí aistrithe le haghaidh tréimhsí ama ábhartha, meastacháin agus luachanna iarbhír maidir le leithdháileadh agus úsáid na n-acmhainneachtaí aistrithe, réamhaisnéis agus éileamh iarbhír maidir le saoráidí agus comhbhailiú de lena n-áirítear gan fáil a bheith ar shaoráidí, réamhaisnéis agus giniúint iarbhír na n-aonad giniúna agus comhbhailiú de lena n-áirítear gan fáil a bheith ar aonaid, infhaighteacht agus úsáid na ngréasán, bearta um bainistiú ar phlódú agus sonraí margaidh a chothromú. Ba cheart bealaí ina bhfoilsítear an fhaisnéis, tráthúlacht an fhoilsithe, na heintitis atá freagrach as láimhseáil na faisnéise a bheith san áireamh sna rialacha;

(c) rialacha maidir le rochtain ag tríú páirtithe;

(d) nósanna imeachta oibríochtúla éigeandála agus athbhunaithe i gcás éigeandála lena n-áirítear na pleananna cosanta córais, na pleananna don athbhunú, idirghníomhaíochtaí an mhargaidh, malartú faisnéise agus cumarsáid agus uirlisí agus saoráidí;

(e) rialacha earnáil-sonracha maidir le gnéithe cibearshlándála na sreafaí leictreachais trasteorann, lena n-áirítear rialacha maidir le híoscheanglais choiteanna, pleanáil, faireachán, tuairisciú agus bainistiú géarchéime.

3. Tar éis dó dul i gcomhairle le ACER, le ENTSO don Leictreachas, le heintiteas AE do OCDanna agus leis na geallsealbhóirí ábhartha eile, bunóidh an Coimisiún liosta tosaíochta gach 3 bliana, lena sainaithneofar na réimsí a leagtar amach i míreanna 1 agus 2 mar réimsí a bheidh le cur san áireamh i bhforbairt na gcód gréasáin.

I gcás ina mbíonn baint dhíreach ag ábhar an chóid gréasáin le hoibriú an chórais dáileacháin agus nach mbíonn príomh-bhaint aige leis an gcóras tarchurtha, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an eintiteas AE do OCDanna, i gcomhar le ENTSO don Leictreachas, coiste dréachtaithe a thionól agus togra maidir le cód gréasáin a chur faoi bhráid ACER.

4. Iarrfaidh an Coimisiún ar ACER creat-treoirlíne neamhcheangailteach (creat-treoirlíne) a chur faoina bhráid laistigh de thréimhse réasúnach nach faide ná 6 mhí, ar treoirlíne í lena leagfar amach prionsabail a bheidh oibiachtúil agus soiléir maidir le forbairt cód gréasáin a bhaineann leis na réimsí arna sainaithint sa liosta tosaíochta (chreat-treoirlíne). Féadfar dálaí a chuimsiú san iarraidh sin ón gCoimisiún a dtabharfar aghaidh orthu sa chreat-treoirlíne. Rannchuideoidh gach creat-treoirlíne le comhtháthú an mhargaidh, le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach agus le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh. Ar iarraidh réasúnaithe ó ACER, féadfaidh an Coimisiún an tréimhse maidir le treoirlínte a chur isteach a fhadú.

5. Rachaidh ACER i gcomhairle le ENTSO don Leictreachas, le heintiteas AE do OCDanna, agus leis na geallsealbhóirí ábhartha eile maidir leis an gcreat-treoirlíne, le linn tréimhse nach giorra ná 2 mhí, ar bhealach oscailte agus trédhearcach.

6. Déanfaidh ACER creat-treoirlíne neamhcheangailteach a chur faoi bhráid an Choimisiúin i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi mhír 4.

7. Má mheasann an Coimisiún nach rannchuidíonn an chreat-treoirlíne le comhtháthú an mhargaidh, le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach ná le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh, féadfaidh sé a iarraidh ar an nGníomhaireacht athbhreithniú a dhéanamh ar an gcreat-treoirlíne laistigh de thréimhse réasúnach agus í a chur faoi bhráid an Choimisiúin athuair.

8. Má mhainníonn ACER creat-treoirlíne a chur faoi bhráid an Choimisiúin nó í a chur faoina bhráid athuair laistigh den tréimhse arna socrú ag an gCoimisiún faoi mhír 4 nó faoi mhír 7, déanfaidh an Coimisiún an chreat-treoirlíne neamhcheangailteach i dtrácht a fhorbairt.

9. Iarrfaidh an Coimisiún ar ENTSO don Leictreachas nó, i gcás ina gcinnfear sin sa liosta tosaíochta dá dtagraítear i mír 3, ar eintiteas AE do OCDanna i gcomhar le ENTSO don Leictreachas, togra maidir le cód gréasáin i gcomhréir leis an gcreat-treoirlíne ábhartha a chur faoi bhráid ACER laistigh de thréimhse réasúnach nach faide ná 12 mhí ón lá a bhfaighfear iarraidh an Choimisiún.

10. Tionólfaidh ENTSO don Leictreachas, nó, i gcás ina gcinnfear sin sa liosta tosaíochta dá dtagraítear i mír 3, eintiteas AE do OCDanna, i gcomhar le ENTSO don Leictreachas, coiste dréachtaithe a thacóidh leis i bpróiseas forbartha na gcód gréasáin. Ar an gcoiste dréachtaithe sin, beidh ionadaithe ó ACER, ó ENTSO don Leictreachas, i gcás inarb iomchuí ó eintiteas AE do OCDanna, agus OAMLanna mar aon le líon teoranta de na geallsealbhóirí sin is mó lena mbaineann. Déanfaidh ENTSO don Leictreachas suas nó, i gcás dá bhforáiltear sa liosta tosaíochta de bhun mhír 3, eintiteas AE do OCDanna, i gcomhar le ENTSO don Leictreachas moltaí a tharraingt suas maidir le cóid ghréasáin sna réimsí dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 arna iarraidh sin ag an gCoimisiún, i gcomhréir le mír 9.

11. Déanfaidh ACER athbhreithniú ar an gcód gréasáin molta d'fhonn a áirithiú go gcomhlaíonnann an cód gréasáin atá le glacadh leis an gcreat-treoirlíne ábhartha agus ina rannchuidiú le comhtháthú an mhargaidh, le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach agus le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh, agus tíolacfaidh sí leagan athbhreithnithe den chód gréasáin don Choimisiún laistigh de 6 mhí ón lá a bhfaighfear an togra. Sa togra a chuirfidh sí faoi bhráid an Choimisiúin, cuirfidh ACER san áireamh na tuairimí a fuarthas ó gach páirtí agus an togra á dhréachtú faoi stiúir ENTSO don Leictreachas nó eintiteas AE do OCDanna, agus rachaidh sí i gcomhairle go foirmiúil leis na geallsealbhóirí ábhartha maidir leis an leagan a chuirfear faoi bhráid an Choimisiúin.

12. I gcás ENTSO don Leictreachas nó eintiteas AE do OCDanna a bheith tar éis mainneachtain cód gréasáin a fhorbairt laistigh den tréimhse ama a bheidh socraithe ag an gCoimisiún faoi mhír 9, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an nGníomhaireacht dréachtchód gréasáin a ullmhú ar bhonn na creat-treoirlíne ábhartha. Féadfaidh ACER dul i mbun tuilleadh comhairliúcháin le linn dréachtchód gréasáin a ullmhú faoin mír seo. Déanfaidh ACER dréachtchód gréasáin, arna ullmhú faoin mír seo, a chur faoi bhráid an Choimisiúin agus féadfaidh sí a mholadh go nglacfar é.

13. Féadfaidh an Coimisiún, ar a thionscnamh féin, i gcás ENTSO don Leictreachas nó an eintiteas AE do OCDanna a bheith tar éis mainneachtain cód gréasáin a fhorbairt, nó i gcás ACER a bheith tar éis mainneachtain dréachtchód gréasáin a fhorbairt dá dtagraítear i mír 12, nó ar bhonn togra ó ACER faoi mhír 11, cód gréasáin amháin nó níos mó a ghlacadh sna réimsí a liostaítear i míreanna 1 agus 2.

14. I gcás ina mbeartóidh an Coimisiún cód gréasáin a ghlacadh ar a thionscnamh féin, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle le ACER, le ENTSO don Leictreachas agus leis na geallsealbhóirí ábhartha uile maidir leis an dréachtchód gréasáin le linn tréimhse nach giorra ná 2 mhí.

15. Beidh an tAirteagal seo gan dochar do cheart an Choimisiúin na treoirlínte a ghlacadh agus a leasú de réir mar atá leagtha síos in Airteagal 61. Beidh sé gan dochar don fhéidearthacht atá ag ENTSO don Leictreachas treoraíocht neamhcheangailteach a fhorbairt sna réimsí a leagtar amach i míreanna 1 agus 2 sa chás nach mbaineann treoraíocht den chineál sin le réimsí a chumhdaítear le hiarraidh a chuirfear chuig ENTSO don Leictreachas ón gCoimisiún. Cuirfidh ENTSO don Leictreachas aon treoraíocht den chineál sin faoi bhráid ACER ionas go dtabharfaidh sí tuairim ina leith agus tabharfaidh sé aird chuí ar an tuairim sin.

Airteagal 60

Leasuithe ar chóid ghréasáin

1. Tugtar de chumhacht don Choimisiún na cóid ghréasáin a leasú laistigh de na réimsí a liostaítear in Airteagal 59(1) agus (2) i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach san Airteagal sin. Féadfaidh ACER freisin leasuithe ar na cóid ghréasáin i gcomhréir le míreanna 2 agus 3 den Airteagal seo.

2. Féadfaidh daoine ar dóigh dóibh leas a bheith acu in aon chód gréasáin a ghlacfar faoi Airteagal 59, lena n-áirítear ENTSO don Leictreachas, eintiteas AE do OCDanna, údaráis rialála, oibreoirí córais tarchurtha, oibreoirí córais dáileacháin, úsáideoirí córas agus tomhaltóirí, dréachtleasuithe ar aon chód gréasáin a ghlactar faoi Airteagal 59 a mholadh do ACER. Ar a tionscnamh féin, féadfaidh ACER leasuithe a mholadh freisin.

3. Féadfaidh ACER tograí réasúnaithe don Choimisiún le haghaidh leasuithe a chur chuig an gCoimisiún, á mhíniú conas atá na tograí sin i gcomhréir le cuspóirí na gcód gréasáin a leagtar amach in Airteagal 59(3) den Rialachán seo. I gcás inar measann sí go bhfuil moladh maidir le leasú inghlactha, agus i gcás leasuithe dá tionscnamh féin, rachaidh ACER i gcomhairle leis na geallsealbhóirí go léir i gcomhréir le hAirteagal 14 de Rialachán (AE) 2019/942.

Airteagal 61

Treoirlínte

1. Tugtar de chumhacht don Choimisiún treoirlínte ceangailteacha a ghlacadh sna réimsí a liostaítear san Airteagal seo.

2. Tugtar de chumhacht don Choimisiún, ag brath ar an gcumhachtú faoi seach, treoirlínte a glacadh mar ghníomhartha tarmligthe nó cur chun feidhme sna réimsí sin ina bhféadfaí gníomhartha dá leithéidí a fhorbairt freisin de réir nós imeachta na gcód gréasáin de bhun Airteagal 59(1) agus (2). Glacfar na treoirlínte sin i bhfoirm gníomhartha tairmlighte agus gníomhartha cur chun feidhme, ag brath ar an gcumhacht ábhartha arna bhforáiltear sa Rialachán seo.

3. Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 68 lena bhforlíontar an Rialachán seo trí threoirlínte a bhaineann leis an sásra um chúiteamh idir oibreoirí córas tarchurtha. Leis na treoirlínte sin. sonrófar, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach in Airteagail 18 agus 49:

(a) mionsonraí an nós imeachta lena gcinntear cé acu d'oibreoirí na gcóras tarchurtha atá faoi dhliteanas cúiteamh a íoc as sreabha trasteorann, lena n-áirítear an deighilt idir oibreoirí na gcóras náisiúnta tarchurtha ina dtionscnaíonn sreabha trasteorann agus oibreoirí na gcóras náisiúnta tarchurtha ina gcríochnaíonn na sreabha sin, i gcomhréir le hAirteagal 49(2);

(b) mionsonraí an nós imeachta íocaíochta a bheidh le leanúint, lena n-áirítear an chéad tréimhse a n-íocfar cúiteamh ina leith a chinneadh, i gcomhréir leis an dara fomhír d'Airteagal 49(3);

(c) mionsonraí na modheolaíochtaí lena gcinnfear na sreabha trasteorann a óstáiltear agus a n-íocfar cúiteamh ina leith faoi Airteagal 49, ó thaobh chainníocht agus chineál na sreabh, agus lena gcinnfear ainmniú méideanna na sreabh sin mar shreabha a thionscnaíonn nó a chríochnaíonn i gcórais tarchurtha Ballstát aonair, i gcomhréir le hAirteagal 49(5);

(d) mionsonraí na modheolaíochta lena gcinnfear na costais agus na sochair a thabhaítear mar thoradh ar shreabha trasteorann a óstáil, i gcomhréir le hAirteagal 49(6);

(e) mionsonraí na cóireála ar shreabha leictreachais a thionscnaíonn nó a chríochnaíonn i dtíortha lasmuigh den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch, agus é sin i gcomhthéacs an tsásra um chúiteamh idir oibreoirí córas tarchurtha; agus

(f) socruithe maidir le rannpháirtíocht na gcóras náisiúnta atá idirnasctha trí línte srutha dhírigh, i gcomhréir le hAirteagal 49.

4. I gcás inarb iomchuí, is féidir an méid seo a leanas freisin a shonrú sna treoirlínte lena soláthraítear an leibhéal íosta comhchuibhithe is gá chun aidhm an Rialacháin seo a ghnóthú. Féadfaidh na treoirlínte sin:

(a) mionsonraí i dtaca leis na rialacha maidir le trádáil leictreachais lena gcuirtear chun feidhme Airteagal 6 de Threoir (AE) 2019/944 agus Airteagal 5 go hAirteagal 10, Airteagal 13 go hAirteagal 17, Airteagal 35, Airteagal 36 agus Airteagal 37 den Rialachán seo;

(b) mionsonraí i dtaca leis na rialacha maidir le dreasacht infheistíochta d'acmhainn idirnascairí, lena n-áirítear comharthaí suímh lena gcuirtear chun feidhme Airteagal 19.

Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 67(2).

5. Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh maidir leis an gcomhordú oibríochtúil a chur chun feidhme idir na hoibreoirí córais tarchurtha ar leibhéal an Aontais. Beidh na treoirlínte sin comhsheasmhach leis na cóid ghréasáin agus cuirfidh na treoirlínte sin leis na cóid ghréasáin dá dtagraítear in Airteagal 59 agus cuirfidh na treoirlínte sin leis na sonraíochtaí arna nglacadh dá dtagraítear i bpointe (i) d'Airteagal 30(1). Le linn don Choimisiún na treoirlínte sin a ghlacadh, déanfaidh sé ceanglais oibríochtúla réigiúnacha agus náisiúnta éagsúla a chur san áireamh.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 67(2).

6. Le linn treoirlínte a ghlacadh nó á leasú, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle le ACER, le ENTSO don Leictreachas, le heintiteas AE do OCDanna agus, i gcás inarb ábhartha, leis na geallsealbhóirí eile,.

Airteagal 62

Ceart na mBallstát foráil a dhéanamh maidir le bearta níos mionsonraithe

Beidh an Rialachán seo gan dochar do chearta na mBallstát bearta a choimeád ar bun nó a thabhairt isteach ar bearta iad ina bhfuil forálacha níos mionsonraithe ná na forálacha a leagtar amach sa Rialachán seo, sna treoirlínte dá dtagraítear in Airteagal 61 nó sna cóid ghréasáin dá dtagraítear in Airteagal 59, ar choinníoll go bhfuil na bearta sin comhoiriúnach le dlí an Aontais.

CAIBIDIL VIII

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 63

Idirnascairí nua

1. Féadfar idirnascairí nua srutha dhírigh a dhíolmhú go ceann tréimhse teoranta, arna iarraidh sin, ó fhorálacha Airteagal 19(2) agus (3) den Rialachán seo agus ó Airteagail 6 agus 43, Airteagal 59(7) agus Airteagal 60(1) de Threoir (AE) 2019/944 ar an gcoinníoll go comhlaíontar na coinníollacha seo a leanas:

(a) ní mór go bhfeabhsaíonn an infheistíocht an iomaíocht i soláthar an leictreachais;

(b) tá an leibhéal riosca a bhaineann leis an infheistíocht de chineál a fhágann nach ndéanfar an infheistíocht mura dtugtar díolúine;

(c) ní mór an t-idirnascaire a bheith faoi úinéireacht duine nádúrtha nó duine dhlítheanaigh nach ionann, ó thaobh a fhoirm dlí de ar a laghad, agus na hoibreoirí córais ar ina gcórais a thógfar an t-idirnascaire sin;

(d) gearrfar muirir ar úsáideoirí an idirnascaire sin;

(e) ón tráth a tharla oscailt pháirteach an mhargaidh dá dtagraítear in Airteagal 19 de Threoir 96/92/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([24]), ní dhearnadh aon chuid de chostais chaipitiúla ná de chostais oibriúcháin an idirnascaire a ghnóthú ó aon chuid de na muirir a gearradh as úsáid na gcóras tarchurtha nó dáileacháin a nasctar le chéile leis an idirnascaire; agus

(f) ní chun aimhleas na hiomaíochta ná chun aimhleas fheidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas atá an díolúine, ná chun aimhleas fheidhmiú éifeachtúil an chórais atá á rialáil agus a bhfuil an t-idirnascaire nasctha leis.

2. Beidh feidhm freisin ag mír 1, i gcásanna eisceachtúla, maidir le hidirnascairí srutha ailtéarnaigh ar choinníoll go mbeidh na costais agus na rioscaí a ghabhann leis an infheistíocht sách ard i gcomparáid leis na costais agus na rioscaí a thabhaítear de ghnáth nuair a dhéantar dhá chóras tarchurtha náisiúnta chomharsanacha a nascadh.

3. Beidh feidhm freisin ag mír 1 maidir le méaduithe suntasacha acmhainneachta in idirnascairí atá ann cheana féin.

([24]) Treoir 96/92/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Nollaig 1996 maidir le rialacha comhchoiteanna don mhargadh inmheánach sa leictreachas (IO L 27, 30.1.1997, lch. 20).

4. Glacfaidh údaráis rialála na mBallstát lena mbaineann an cinneadh maidir leis an díolúine a dheonú, dá dtagraítear i míreanna 1, 2 agus 3, ar bhonn cás ar chás. Féadfar acmhainn iomlán nó cuid d'acmhainneacht an idirnascaire nua, nó acmhainneacht iomlán nó cuid d'acmhainneacht an idirnascaire atá ann cheana féin ach a bhfuil méadú suntasach curtha ar a acmhainneacht, a chumhdach le díolúine.

Laistigh de 2 mhí tar éis an t-údarás deireanach de na húdaráis rialála lena mbaineann an iarraidh ar dhíolúine a fháil, féadfaidh ACER tuairim a chur faoi bhráid na n-údarás rialála sin. Féadfaidh na húdaráis rialála a gcinneadh a bhunú ar an tuairim sin.

Agus cinneadh á dhéanamh i dtaobh díolúine a dheonú, breithneofar, ar bhonn cás ar chás, an gá atá le coinníollacha a fhorchur maidir le ré na díolúine agus maidir le rochtain neamh-idirdhealaitheach ar an idirnascaire. Agus cinneadh á dhéanamh i dtaobh na gcoinníollacha sin, cuirfear san áireamh, go háirithe, an acmhainneacht bhreise a bheidh le forbairt nó an modhnú a bheidh le déanamh ar an acmhainneacht atá ann cheana, creat ama an tionscadail agus na himthosca náisiúnta.

Sula ndeonóidh siad díolúine, déanfaidh údaráis rialála na mBallstát lena mbaineann cinneadh faoi na rialacha agus faoi na sásraí a bheidh ann chun an acmhainneacht a bhainistiú agus a leithdháileadh. Áireofar leis na rialacha um bainistiú ar phlódú sin go mbeidh oibleagáid ann maidir le haon acmhainneacht neamhúsáidte a thairiscint ar an margadh agus go mbeidh úsáideoirí i dteideal a n-acmhainneachtaí conarthacha a thrádáil ar an margadh tánaisteach. Agus measúnú á dhéanamh ar na critéir dá dtagraítear i bpointe (a), i bpointe (b) agus i bpointe (f) de mhír 1, cuirfear san áireamh torthaí an nós imeachta um leithdháileadh acmhainneachta.

I gcás ina dtagann na húdaráis rialála go léir lena mbaineann ar chomhaontú, laistigh de 6 mhí tar éis an iarraidh a fháil, faoin gcinneadh i dtaobh na díolúine, cuirfidh siad an cinneadh sin in iúl do ACER.

Maidir leis an gcinneadh i dtaobh na díolúine, lena n-áirítear aon choinníollacha dá dtagraítear sa triú fomhír den mhír seo, beidh sé cuí-réasúnaithe agus foilseofar é.

5. Glacfaidh ACER an cinneadh dá dtagraítear i mír 4:

(a) i gcás nach mbeidh na húdaráis rialála go léir lena mbaineann in ann teacht ar chomhaontú laistigh de 6 mhí ón dáta ar iarradh an díolúine os comhair an údaráis dheireanaigh de na húdaráis rialála sin; nó

(b) arna iarraidh sin go comhpháirteach ó na húdaráis rialála lena mbaineann.

Sula ndéanfaidh ACER cinneadh den sórt sin, rachaidh sí i gcomhairle leis na húdaráis rialála lena mbaineann agus leis na hiarratasóirí.

6. D'ainneoin mhír 4 agus mhír 5, féadfaidh na Ballstáit a fhoráil go gcuirfidh an t-údarás rialála nó go gcuirfidh ACER, de réir mar a bheidh, a thuairim nó a tuairim maidir leis an iarraidh ar dhíolúine faoi bhráid an chomhlachta ábhartha sa Bhallstát, le cinneadh foirmiúil a fháil ina taobh. Foilseofar an tuairim sin in éineacht leis an gcinneadh.

7. Déanfaidh na húdaráis rialála cóip de gach iarraidh ar dhíolúine a tharchur gan mhoill mar eolas chuig ACER agus chuig an gCoimisiún ar an iarraidh sin a fháil dóibh. Déanfaidh na húdaráis rialála lena mbaineann, nó ACER (na comhlachtaí a thugann fógra), fógra faoin gcinneadh a thabhairt don Choimisiún gan mhoill, mar aon leis an bhfaisnéis ábhartha uile a bhaineann leis an gcinneadh. Féadfar an fhaisnéis sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin i bhfoirm chomhiomlán, ionas go bhféadfaidh an Coimisiún teacht ar chinneadh a mbeidh bonn maith faoi. Beidh an méid seo a leanas, go háirithe, san fhaisnéis sin:

(a) na cúiseanna mionsonraithe ar ar a mbonn a deonaíodh nó a diúltaíodh an díolúine, lena n-áirítear an fhaisnéis airgeadais lena gcosnaítear an gá atá leis an díolúine;

(b) an anailís a rinneadh ar an éifeacht a bheidh ar an iomaíocht agus ar fheidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas, mar thoradh ar dheonú na díolúine;

(c) na cúiseanna atá leis an tréimhse ama agus an sciar d'acmhainneacht iomlán an idirnascaire i dtrácht agus a bhfuil an díolúine á deonú ina leith; agus

(d) toradh an chomhairliúcháin a rinneadh leis na húdaráis rialála lena mbaineann.

8. Laistigh de 50 lá oibre ón lá tar éis an dáta a bhfaighfear an fógra faoi mhír 7, féadfaidh an Coimisiún cinneadh a dhéanamh lena n-iarrfar ar na comhlachtaí a thugann fógra leasú a dhéanamh ar an gcinneadh chun díolúine a dheonú, nó an cinneadh sin a tharraingt siar. Féadfar an tréimhse sin a fhadú go ceann tréimhse bhreise 50 lá oibre i gcás ina mbeidh faisnéis bhreise á lorg ag an gCoimisiún. Tosóidh an tréimhse bhreise sin ar an lá tar éis an dáta a bhfaighfear an fhaisnéis iomlán. Féadfar an tréimhse tosaigh a fhadú freisin le toiliú an Choimisiúin agus na gcomhlachtaí a thugann fógra araon.

Más rud é nach soláthrófar an fhaisnéis a iarradh laistigh den tréimhse a leagtar síos san iarraidh, measfar go bhfuil an fógra tarraingthe siar mura rud é, roimh dheireadh na tréimshe sin, go bhfadaítear an tréimhse le toiliú an Choimisiúin agus na gcomhlachtaí a thugann fógra araon nó go gcuireann na comhlachtaí a thugann fógra in iúl don Choimisiún, i ráiteas cuí-réasúnaithe, go measann siad go bhfuil an fógra iomlán.

Na comhlachtaí a thugann fógra, comhlíonfaidh siad cinneadh ón gCoimisiúin chun an cinneadh i dtaobh díolúine a leasú nó a tharraingt siar laistigh de mhí amháin agus cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas dá réir sin.

Caomhnóidh an Coimisiún rúndacht aon fhaisnéise tráchtála íogaire.

Rachaidh formheas an Choimisiúin maidir le cinneadh i dtaobh díolúine in éag 2 bhliain tar éis an dáta ar glacadh é, i gcás nach mbeidh an obair thógála ar an idirnascaire tosaithe faoin dáta sin agus 5 bliana tar éis an dáta ar glacadh é mura mbeidh an t_idirnascaire ag feidhmiú faoin dáta sin, mura rud é go gcinneann an Coimisiún, ar bhonn iarraidh chuí-réasúnaithe de chuid na gcomhlachtaí a thugann fógra, gurb ann d'aon mhoill mar gheall ar chonstaicí nach raibh aon neart ag an duine ar deonaíodh an díolúine dó orthu.

9. I gcás ina gcinneann údaráis rialála an Bhallstáit lena mbaineann cinneadh díolúine a mhodhnú, tabharfaidh siad fógra faoina gcinneadh sin don Choimisiún gan mhoill, mar aon leis an bhfaisnéis ábhartha uile a bhaineann leis an gcinneadh. Beidh feidhm ag mír 1 go mír 8 i dtaca leis an gcinneadh cinneadh díolúine a mhodhnú, agus sainghnéithe na díolúine reatha á gcur san áireamh.

10. Féadfaidh an Coimisiún, arna iarraidh sin air nó ar a thionscnamh féin, na himeachtaí a bhaineann leis hiarraidh ar dhíolúine a atosú:

(a) i gcás, agus aird chuí á tabhairt ar ionchais dhlisteanacha na bpáirtithe agus ar an gcothroime eacnamaíoch a baineadh amach sa chéad chinneadh díolúine, inar tharla athrú ábharach do cheann ar bith de na fíricí ar a bunaíodh an cinneadh;

(b) i gcás ina ngníomhaíonn na gnóthais lena mbaineann ar bhealach atá contrártha dá gcuid gealltanas; nó

(c) i gcás ina raibh an cinneadh bunaithe ar fhaisnéis a chuir na páirtithe ar fáil a bhí neamhiomlán, mícheart nó míthreorach.

11. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 68 lena bhforlíontar an Rialachán seo trí threoirlínte a ghlacadh chun na coinníollacha a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo a chur i bhfeidhm agus chun an nós imeachta a leagan amach a bheidh le leanúint d'fhonn míreanna 4 agus 7 go 10 den Airteagal seo a chur chun feidhme.

Airteagal 64

Maoluithe

1. Féadfaidh na Ballstáit cur isteach ar mhaoluithe ó na forálacha ábhartha d'Airteagail 3 agus 6, Airteagal 7(1), Airteagal 8(1) agus (4), Airteagail 9, 10 agus 11, Airteagail 14 go 17, Airteagail 19 go 27, Airteagail 35 go 47 agus Airteagal 51, ar choinníoll go gcomhlíontar na nithe seo a leanas:

(a) féadfaidh an Ballstát a léiriú go bhfuil fadhbanna substaintiúla ann i dtaobh oibriú a gcóras beag scoite agus a gcóras beag nasctha;

(b) i gcás na réigiún is forimeallaí de réir bhrí Airteagal 349 CFAE, nach féidir a idirnascadh leis an margadh fuinnimh an Aontais Eorpach ar chúiseanna follasacha fisiciúla.

Sa chás dá dtagraítear i bpointe (a) den chéad fhomhír, beidh teorainn ama leis an maolú sin agus beidh sé faoi réir coinníollacha arb aidhm dóibh iomaíochas agus comhtháthú leis an margadh inmheánach sa leictreachas a mhéadú;

Sa chás dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír, ní bheidh teorainn ama leis an maolú.

Beidh maolú faoi réir na gcoinníollacha arb aidhm dóibh a áirithiú nach gcuirfidh an maolú isteach ar an aistriú chuig fuinneamh in-athnuaite, solúbthacht mhéadaithe, stóráil, leictrea-shoghluaisteacht agus freagairt don éileamh.

Ina chinneadh lena ndeonaítear maolú, leagfaidh an Coimisiún amach it ar an eolas faoi na hiarratais sin sula ndéanfaidh sé cinneadh, agus rúndacht a urramú á chur san áireamh.

Ina chinneadh maidir le maolú á dheonú, léireoidh an Coimisiún a mhéid a chaithfidh na maoluithe cur i bhfeidhm na gcód gréasáin agus na dtreoirlínte a chur san áireamh.

2. Ní bheidh feidhm ag Airteagail 3, 5 agus 6, Airteagal 7(1), pointí (c) agus (g) d'Airteagal 7(2), Airteagail 8 go 17, Airteagail 18(5) agus (6), Airteagail 19 agus 20, Airteagal 21(1), (2), agus (4) go (8), pointe (c) d'Airteagal 22(1), pointí (b) agus (c) d'Airteagal 22(2), an fomhír deiridh d'Airteagal 22(2), Airteagail 23 go 27, Airteagal 34(1), (2) agus (3), Airteagail 35 go 47, Airteagal 48(2) agus Airteagail 49 agus 51 ar an gCipir go dtí go mbeidh a córas tarchurtha nasctha le córais tarchurtha Ballstát eile trí idirnaisc.

Mura bhfuil córas tarchurtha na Cipire nasctha le córais tarchurtha Ballstát eile trí bhíthin idirnaisc faoin 1 Eanáir 2026, déanfaidh an Chipir a riachtanaí atá maolú ó na forálacha sin a mheas agus féadfaidh sí iarraidh a chur faoi bhráid an Choimisiúin chun síneadh a chur leis an maolú. Déanfaidh an Coimisiún measúnú cé acu an bhfuil baol ann go mbeidh cur chun feidhme na bhforálacha faoi seach ina gcúis le fadhbanna substaintiúla i dtaobh oibriú an chórais leictreachais sa Chipir nó an mbeidh tairbhí le baint as a gcur chun feidhme sa Chipir i dtaca le feidhmiú an mhargaidh. Ar bhonn an mheasúnaithe sin, déanfaidh an Coimisiún cinneadh réasúnaithe a eisiúint maidir le síneadh iomlán nó páirteach a chur leis an maolú. Foilseofar an cinneadh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* é.

3. Ní dhéanfaidh an Rialachán difear do chur i bhfeidhm na maoluithe a dheonaítear faoi Airteagal 66 de Threoir (AE) 2019/944.

4. Maidir le sprioc idirnaisc 2030 a ghnóthú, mar a shonraítear i Rialachán (AE) 2018/1999, cuirfear an nasc leictreachais idir Málta agus an Iodáil san áireamh go hiomchuí.

Airteagal 65

Faisnéis a sholáthar agus rúndacht

1. Déanfaidh na Ballstáit agus na húdaráis rialála an fhaisnéis go léir is gá chun críocha an Rialacháin seo a chur chun feidhme, a sholáthar don Choimisiún, arna iarraidh sin dó.

Socróidh an Coimisiún teorainn ama réasúnach chun faisnéis a sholáthar, agus castacht na faisnéise is gá agus an phráinn a ghabhann leis an bhfaisnéis sin á gcur san áireamh.

2. Más rud é nach soláthraíonn an Ballstát nó an t-údarás rialála lena mbaineann an fhaisnéis sin laistigh den teorainn ama a shocraítear dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh an Coimisiún an fhaisnéis uile is gá chun críche an Rialacháin seo a chur chun feidhme a iarraidh go díreach ar na gnóthais lena mbaineann.

Agus iarraidh ar fhaisnéis á seoladh aige chuig gnóthas, seolfaidh an Coimisiún cóip den iarraidh, an tráth céanna, chuig údarás rialála an Bhallstáit a bhfuil ceannoifig an ghnóthais suite ina chríoch.

3. Ina iarraidh ar fhaisnéis faoi mhír 1, luafaidh an Coimisiún bunús dlí na hiarrata sin, an teorainn ama ar laistigh di is gá an fhaisnéis a sholáthar, cuspóir na hiarrata, agus na pionóis dá bhforáiltear in Airteagal 66(2) i gcás ina ndéantar faisnéis a sholáthar atá mícheart, neamhiomlán nó míthreorach.

4. Déanfaidh úinéirí na ngnóthas nó a n-ionadaithe agus, i gcás daoine dlítheanacha, na daoine nadúrtha a bhfuil údarú acu a bheith ina n-ionadaithe do na gnóthais faoin dlí nó faoina n-ionstraim chorpraithe, an fhaisnéis a iarrtar a sholáthar. I gcás ina ndéanfaidh dlíodóirí atá údaraithe go cuí chun gníomhú amhlaidh an fhaisnéis a sholáthar thar ceann a chliant, beidh freagracht iomlán fós ar an gcliant i gcás ina mbeidh an fhaisnéis a sholáthraítear neamhiomlán, mícheart nó míthreorach.

5. I gcás nach soláthraíonn gnóthas an fhaisnéis a iarrtar laistigh den teorainn ama a shocraíonn an Coimisiún nó i gcás ina soláthraíonn sé faisnéis neamhiomlán, féadfaidh an Coimisiún, le cinneadh, a cheangal go soláthrófar an fhaisnéis. Sonrófar, leis an gcinneadh sin, an fhaisnéis atá á hiarraidh agus socrófar teorainn ama iomchuí ar féidir an fhaisnéis a sholáthar laistigh di. Sonrófar ann na pionóis dá bhforáiltear in Airteagal 66(2). Sonrófar ann freisin, an ceart chun an cinneadh a chur a chur faoi bhráid Chúirt Breithiúnais an Aontais Eorpaigh lena athbhreithniú.

Déanfaidh an Coimisiún, an tráth céanna, cóip dá chinneadh a sheoladh chuig údaráis rialála an Bhallstáit a bhfuil cónaí ar an duine ina chríoch nó a bhfuil ceannoifig an ghnóthais suite ina chríoch.

6. Ní úsáidfear an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 ach amháin chun críocha forálacha an Rialacháin seo a chur chun feidhme.

Ní nochtfaidh an Coimisiún aon fhaisnéis ar faisnéis í de chineál a chumhdaítear faoi oibleagáid na rúndachta gairmiúla a gheofar de bhun an Rialacháin seo.

Airteagal 66

Pionóis

1. Gan dochar do mhír 2 den Airteagal seo, leagfaidh na Ballstáit síos rialacha maidir leis na pionóis a bheidh infheidhme i gcás sáruithe ar an Rialacháin seo, na gcód gréasáin arna nglacadh de bhun Airteagal 59, agus na dtreoirlínte arna nglacadh de bhun Airteagal 61 agus glacfaidh siad na bearta uile is gá chun a áirithiú go gcuirfear na forálacha sin chun feidhme. Ní mór na pionóis dá bhforáiltear a bheith éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na rialacha sin agus na bearta sin gan mhoill agus tabharfaidh siad fógra dó, gan mhoill, faoi aon leasú ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear dóibh.

2. Féadfaidh an Coimisiún, le cinneadh, fíneálacha nach mó ná 1 % de láimhdeachas iomlán na bliana gnó roimhe sin a fhorchur ar ghnóthais i gcás ina ndéanfaidh na gnóthais sin, d'aon ghnó nó go faillíoch, faisnéis mhícheart, neamhiomlán nó mhíthreorach a sholáthar mar fhreagairt ar iarraidh arna déanamh de bhun Airteagal 65(3) nó i gcás ina mainneoidh siad faisnéis a sholáthar laistigh den teorainn ama arna socrú le cinneadh arna ghlacadh de bhun na chéad fhomhíre d'Airteagal 65(5). Le linn méid fíneála a shocrú, tabharfar aird ar thromchúis na mainneachtana ceanglais dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a chomhlíonadh.

3. Ní pionóis de chineál dlí choiriúil a bheidh sna pionóis dá bhforáiltear de bhun mhír 1 agus ní cinntí de chineál dlí choiriúil a bheidh in aon cheann de na cinntí a ghlacfar de bhun mhír 2.

Airteagal 67

Nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh an coiste arna chur ar bun le hAirteagal 68 de Threoir (AE) 2019/944 cúnamh don Choimisiún. Beidh an Coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Airteagal 68

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 34(5), Airteagal 49(5), Airteagal 59(2), Airteagal 61(2) agus Airteagal 63(11) a thabhairt don Choimisiún go dtí an 31 Nollaig 2028. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná 9 mí roimh dheireadh na tréimhse sin agus, más infheidhme, roimh dheireadh na dtréimhsí ina dhiaidh sin, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí 8 mbliana, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná 3 mhí roimh dheireadh gach tréimhse.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 34(3), Airteagal 49(4), Airteagal 59(2), Airteagal 61(2) agus Airteagal 63(11) a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghnímh tarmligthe atá i bhfeidhm cheana.

4. Roimh dó gníomh tarmligthe a ghlacadh, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.

5. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.

6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagal 34(3), Airteagal 49(4), Airteagal 59(2), Airteagal 61(2) agus Airteagal 63(11) i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú 2 mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 69

Athbhreithnithe agus tuarascálacha ón gCoimisiún

1. Faoin 1 Iúil 2025, déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú ar na cóid ghréasáin agus ar na treoirlínte, d'fhonn meastóireacht a dhéanamh ar na forálacha sin a d'fhéadfaí a chumhdach go hiomchuí sna gníomhartha reachtacha sin de chuid an Aontais a bhaineann le margadh inmheánach an leictreachais agus ar an gcaoi a bhféadfaí na cumhachtuithe le haghaidh cóid ghréasáin agus treoirlínte atá leagtha síos in Airteagail 59 agus 61 a athbhreithniú.

Cuirfidh an Coimisiún, ar an dáta céanna, tuarascáil mhionsonraithe maidir lena mheasúnú faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.

Faoin 31 Nollaig 2026, déanfaidh an Coimisiún, i gcás inarb iomchuí, tograí reachtacha a thíolacadh ar bhonn a mheasúnaithe.

2. Faoin 31 Nollaig 2030, déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú ar an Rialachán seo agus cuirfidh sé tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ar bhonn an athbhreithnithe sin, agus beidh togra reachtach ag gabháil leis, i gcás inarb iomchuí inarb iomchuí.

Airteagal 70

Aisghairm

Déanfar Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 a aisghairm. Maidir le tagairtí a dhéantar don Rialachán aisghairthe, forléireofar iad mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil a leagtar amach in Iarscríbhinn III.

Airteagal 71

Teacht i bhfeidhm

1. Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

2. Beidh feidhm aige ó 1 Eanáir 2020.

D'aineoinn an chéad fhomhír, beidh feidhm ag Airteagail 14, 15, 22(4), 23(3) agus (6), 35, 36 agus 62 le héifeacht ó dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo. Chun críche Airteagal 14(7) agus Airteagal 15(2) a chur chun feidhme, beidh feidhm ag Airteagal 16 le héifeacht ó dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, 5 Meitheamh 2019.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa	*Thar ceann na Comhairle*
An tUachtarán	*An tUachtarán*
A. TAJANI	G. CIAMBA

IARSCRÍBHINN I

CÚRAIMÍ NA LÁRIONAD COMHORDÚCHÁIN RÉIGIÚNACH

1. Ríomh comhordaithe acmhainneachta

1.1 Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha an ríomh comhordaithe ar acmhainneachtaí traschreasacha.

1.2. Déanfar an ríomh comhordaithe ar acmhainneacht le haghaidh na creataí ama lá roimh ré agus creataí ama ionlae.

1.3 Déanfar ríomh acmhainneachta comhordaithe ar bhonn na modheolaíochtaí a forbraíodh de bhun na treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus bainistiú ar phlódú arna glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

1.4 Déanfar an ríomh comhordaithe ar acmhainneacht bunaithe ar shamhail choiteann eangaí i gcomhréir le pointe 3

1.5 Leis an ríomh comhordaithe ar acmhainneacht, áiritheofar bainistiú éifeachtach ar phlódú i gcomhréir le prionsabail an bhainistithe ar phlódú a sainítear sa Rialachán seo.

2. Anailís chomhardaithe slándála

2.1. Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha anailís chomhordaithe slándála a mbeidh sé mar aidhm léi oibriú slán córais a áirithiú.

2.2 Déanfar anailís chomhordaithe slándála le haghaidh gach tráthchlár pleanála oibríochtúla, idir creataí ama aon bhliain chun tosaigh agus creataí ama ionlae, trí úsáid a bhaint as samhlacha coiteanna eangaí.

2.3 Déanfar anailís chomhordaithe slándála de bhun na modheolaíochtaí a forbraíodh de bhun na treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

2.4 Roinnfidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha torthaí na hanailíse comhordaithe slándála le hoibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas ar a laghad.

2.5 Nuair a aimseoidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnach srianadh féideartha de bharr na hanailíse comhordaithe slándála, ceapfaidh sé bearta ceartaitheacha chun an éifeachtacht agus an éifeachtúlacht eacnamaíoch a bharrfheabhsú.

3. Samhlacha coiteanna córais a chruthú

3.1 Déanfaidh Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha próisis éifeachtúla a chur ar bun d'fhonn samhlacha coiteanna eangaí a chruthú le haghaidh gach tráthchlár pleanála oibríochtúla, idir creataí ama aon bhliain chun tosaigh agus creataí ama ionlae.

3.2 Ceapfaidh oibreoirí córas tarchurtha ionad comhordúcháin réigiúnach amháin a thógfaidh an tsamhail choiteann eangaí uile-Aontais.

3.3 Samhlacha coiteanna eangaí, déanfar iad i gcomhréir leis na modheolaíochtaí a forbraíodh de bhun na treoirlíne oibríochta córas agus na treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus bainistiú ar phlódú arna glacadh ar bhonn Airteagal 18(5) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

3.4 Áireofar le samhlacha coiteanna eangaí sonraí ábhartha le haghaidh pleanáil oibríochtúil éifeachtúil agus ríomh acmhainneachta i ngach creat ama pleanála oibríochtúla idir creataí ama aon bhliain chun tosaigh agus creataí ama ionlae.

3.5 Cuirfear na samhlacha coiteanna eangaí ar fáil do gach lárionad comhordúcháin réigiúnach, do gach oibreoir córais tarchurtha, agus do ENTSO don Leictreachas agus, arna iarraidh sin, do ACER.

4. Tacú le pleananna cosanta agus athbhunaithe na n-oibreoirí córas tarchurtha maidir le measúnú comhsheasmhachta.

4.1 Tabharfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha tacaíocht d'oibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas le measúnú comhsheasmhachta a dhéanamh ar phleananna cosanta agus athbhunaithe na n-oibreoirí córas tarchurtha, de bhun na nósanna imeachta atá leagtha amach sa chód gréasáin maidir le héigeandálaí leictreachais agus athbhunú a glacadh ar bhonn Airteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

4.2. Comhaontóidh na hoibreoirí córas tarchurtha uile ar thairseach, a measfar ina leith, dá rachfaí os a cionn, go mbeadh gníomhartha oibreora nó oibreoirí córas tarchurtha, agus iad i staid éigeandála, i staid lándorchaithe nó i staid athbhunaithe ina thionchar suntasach d'oibreoirí córas tarchurtha eile atá idirnasctha go sioncrónach nó go neamh-shioncrónach.

4.3 Agus tacaíocht á tabhairt aige do na hoibreoirí córas tarchurtha, déanfaidh an lárionad comhordúcháin réigiúnach an méid seo a leanas:

(a) neamh-chomhoiriúnacht a d'fhéadfadh a bheith ann a aithint;

(b) gníomhartha maolaitheacha a mholadh.

4.4 Déanfaidh oibreoirí córas tarchurtha measúnú ar na gníomhaíochtaí maolaitheacha atá beartaithe agus cuirfidh siad san áireamh iad.

5. Tacú le comhordú agus le barrfheabhsú an athbhunaithe réigiúnaigh

5.1 Tacóidh gach ionad comhúcháin réigiúnach ábhartha leis na hoibreoirí córas tarchurtha a cheaptar mar cheannairí minicíochta agus mar cheannairí athshioncrónaithe de bhun cód gréasáin maidir le héigeandálaí agus athbhunú a glacadh ar bhonn Airteagal 6(11) de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 chun feabhas a chur ar éifeachtúlacht agus ar éifeachtach athbhunú na gcóras. Sainmhíneoidh oibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas an ról a bheidh ag an lárionad comhordúcháin réigiúnach maidir le tacaíocht a thabhairt do chomhordú agus do bharrfheabhsú an athbhunaithe réigiúnaigh.

5.2. Féadfaidh oibreoirí córas tarchurtha cúnamh a iarraidh ar na Lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha má tá an córas atá acu i staid lándorchaithe nó athbhunaithe.

5.3. Feisteofar na hionaid chomhordúcháin réigiúnacha leis na córais rialaithe maoirseachta agus fála sonraí gar don fhíor-am sin leis an inbhreathnaitheach a shainítear leis an tairseach a chur i bhfeidhm a shainítear dá dtagraítear i bpointe 4.2.

6. Anailís agus tuairisciú iar-oibrithe agus iar-shuaite;

6.1 Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha imscrúdú agus ullmhóidh siad tuarascáil ar aon teagmhas a sháróidh an tairseach arna sainiú dá dtagraítear i bpointe 4.2. Arna iarraidh sin dóibh, féadfaidh údaráis rialála sa réigiún oibríochta córas agus ACER a bheith rannpháirteach san imscrúdú. Beidh moltaí sa tuarascáil lena ndíreofar ar theagmhais chosúla a sheachaint sa todhchaí.

6.2 Foilseoidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha an tuarascáil. Féadfaidh ACER moltaí a eisiúint lena ndíreofar ar theagmhais chosúla a sheachaint sa todhchaí.

7. Socrú méide réigiúnach a dhéanamh ar an acmhainneacht chúltaca

7.1. Ríomhfaidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha na ceanglais don acmhainneacht chúltaca don réigiún oibríochta córas. Agus na ceanglais don acmhainneacht chúltaca á gcinneadh:

(a) saothrófar an cuspóir ginearálta de shlándáil oibríochtúil a choinneáil ar bun ar an modh is costéifeachtaí agus is féidir;

(b) déanfar é sna creataí ama lá roimh ré nó ionlae, nó an dá rud;

(c) ríomhfar méid foriomlán na hacmhainneachta cúltaca a cheanglófar don réigiún oibríochta córas;

(d) cinnfear na ceanglais íosta don acmhainneacht chúltaca do gach cineál acmhainneachta cúltaca;

(e) cuirfear san áireamh ionaduithe a d'fhéadfaí a dhéanamh idir cineálacha éagsúla acmhainneachta cúltaca agus é mar aidhm leis sin costas an tsoláthair a íoslaghdú.

(f) leagfar amach na ceanglais riachtanacha do dháileadh geografach na hacmhainneachta cúltaca a cheanglófar, más ann dóibh.

8. Éascú sholáthar réigiúnach na hacmhainneachta don chothromú

8.1 Tacóidh lárionaid chomhoibriúcháin réigiúnacha le hoibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas cinneadh a dhéanamh faoi mhéid na hacmhainneachta don chothromú is gá a sholáthar. Maidir leis an gcinneadh faoi mhéid na hacmhainneachta don chothromú:

(a) déanfar é sna creataí ama lá roimh ré nó ionlae, nó an dá rud;

(b) cuirfear san áireamh ionaduithe a d'fhéadfaí a dhéanamh idir cineálacha éagsúla acmhainneachta cúltaca agus é mar aidhm leis sin costas an tsoláthair a íoslaghdú;

(c) cuirfear san áireamh ann an toilleadh den acmhainnacht éigeantach chúltaca a bhfuiltear ag súil lena cur ar fáil le tairiscintí d'fhuinneamh don chothromú, nach bhfuil curtha isteach bunaithe ar chonradh le haghaidh acmhainneacht don chothromú.

8.2. Tacóidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha le hoibreoirí córas tarchurtha an réigiúin oibríochta córas an méid acmhainneachta don chothromú arna chinneadh i gcomhréir le pointe 8.1 a sholáthar. Agus acmhainneacht don chothromú á soláthair:

(a) déanfar é sna creataí ama lá roimh ré nó ionlae, nó an dá rud;

(b) cuirfear san áireamh ionaduithe a d'fhéadfaí a dhéanamh idir cineálacha éagsúla acmhainneachta cúltaca agus é mar aidhm leis sin costas an tsoláthair a íoslaghdú.

9. Measúnuithe leormhaitheasa ar na córais réigiúnacha seachtain roimh ré go lá roimh ré ar a laghad agus gníomhaíochtaí laghdaithe riosca a ullmhú

9.1 Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha measúnuithe ar leormhaitheas réigiúnach seachtain roimh ré go lá roimh ré ar a laghad i gcomhréir leis na nósanna imeachta a leagtar amach in Rialachán 2017/1485 ón gCoimisiún lena mbunaítear treoirlíne maidir le hoibríocht córais leictreachais agus ar bhonn na modheolaíochta a forbraíodh de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/941.

9.2 Bunóidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha na measúnuithe leormhaitheasa réigiúnacha gearrthéarmacha ar an bhfaisnéis arna soláthar ag oibreoirí córas tarchurtha an réigiúin oibríochta córais agus é mar aidhm leo staideanna a bhrath ina bhfuiltear ag súil le heaspa leormhaitheasa in aon cheann de na limistéir rialaithe nó ar an leibhéal réigiúnach. Cuirfidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha malartuithe traschreasacha a d'fhéadfadh a bheidh ann agus teorainneacha ar shlándáil oibríochtúil san áireamh i ngach creat ama pleanála oibríochtúil ábhartha.

9.3 Agus measúnú leormhaitheasa ar chóras réigiúnach á dhéanamh, déanfaidh gach Lárionad Comhordúcháin Réigiúnach comhordú le lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha eile chun:

(a) fíorú a dhéanamh ar na toimhdí agus réamhaisnéisí bunúsacha;

(b) cásanna a bhrath ina bhféadfadh easpa leormhaitheasa a bheith ann ar bhonn trasréigiúnach.

9.4 Seachadfaidh gach lárionad comhordúcháin réigiúnach torthaí na measúnuithe leormhaitheasa ar ghiniúint réigiúnach, maille leis na gníomhaíochtaí atá beartaithe aige chun na rioscaí a laghdú maidir le heaspa leormhaitheasa d'oibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas agus do lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha eile.

10. Comhordú pleanála ar éaradh réigiúnach

10.1 Déanfaidh gach lárionad comhordúcháin Réigiúnach comhordú ar éaradh réigiúnach i gcomhréir leis na nósanna imeachta a leagtar amach sa treoirlíne oibríochta córas a glacadh ar bhonn Airteagal 18 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 chun faireachán a dhéanamh ar stádas infhaighteachta na sócmhainní ábhartha agus déanfaidh siad comhordú ar a bpleananna infhaighteachta chun slándáil oibríochta an chórais tarchurtha a áirithiú, agus acmhainneacht na n-idirnascairí agus na gcóras tarchurtha a bhfuil tionchar acu ar shreabha traschreasacha a uasmhéadú.

10.2 Coinneoidh gach lárionad comhordúcháin réigiúnach aon liosta amháin d'eilimintí na heangaí, modúil giniúna cumhachta agus saoráid éilimh ábhartha an réigiúin oibríochta córas agus cuirfidh sé ar fáil é sa timpeallacht atá ag ENTSO don Leictreachas do na sonraí a bhaineann le pleanáil oibríochtúil.

10.3 Déanfaidh gach lárionad comhordúcháin réigiúnach na gníomhaíochtaí seo a leanas a bhaineann le comhordú ar éaradh sa réigiún oibríochta córais:

(a) comhoiriúnacht na pleanála don éaradh a mheas lena mbainfear úsáid as pleananna infhaighteachta bliain roimh ré na n-oibreoirí córas tarchurtha uile;

(b) liosta a sholáthar d'oibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas de na neamh-chomhoiriúnachtaí pleanála a braitheadh agus de na réitigh atá beartaithe aige chun na neamh-chomhoiriúnachtaí a réiteach.

11. Sásraí um chúiteamh idir oibreoirí córas tarchurtha a optamú

11.1 Féadfaidh na hoibreoirí córas tarchurtha sa réigiún oibríochta córas cinneadh comhpháirteach a dhéanamh tacaíocht a fháil ón lárionad comhordúcháin réigiúnach maidir le sreabha airgeadais a riar a bhaineann le socruithe idir oibreoirí córas idir-tarchurtha lena mbaineann níos mó ná dhá oibreoir córas tarchurtha, amhail costais don athsheoladh, ioncam ó phlódú, diallais neamhbheartaithe nó costais chúltaca soláthair.

12. Oiliúint agus deimhniúchán foirne atá ag obair do lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha

12.1 Déanfaidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha cláir oiliúna agus deimhniúcháin a ullmhú agus a chur i gcrích lena ndíreofar ar oibríocht córais réigiúnaigh don fhoireann a oibríonn do na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha.

12.2 Cumhdófar sna cláir oiliúna gach gné ábhartha d'oibríocht an chórais, ina ndéanann an lárionad comhordúcháin réigiúnach cúraimí lena n-áirítear cásanna géarchéime réigiúnacha.

13 Cásanna géarchéime leictreachaisréigiúnacha a shainaithint

13.1 Má dhéanann ENTSO don Leictreachas an fheidhm seo a tharmligean, aithneoidh na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha cásanna géarchéime i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach in Airteagal 6(1) de Rialachán (AE) 2019/941.

Déanfar na cásanna géarchéime leictreachais réigúnacha a shainaithint i gcomhréir leis an modheolaíocht a leagtar amach in Airteagal 5 de Rialachán (AE) 2019/941.

13.2 Tacóidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha leis na húdaráis inniúla i ngach réigiún oibríochta córas arna iarraidh sin dóibh maidir leis an ionsamhlú débhliantúil géarchéime a ullmhú agus a chur i gcrích i gcomhréir le h Airteagal 12(3) de Rialachán (AE) 2019/941.

14. Riachtanais le haghaidh acmhainneacht tarchurtha nua a shainaithint, acmhainneacht tarchurtha atá ann cheana, nó a gcuid roghanna malartacha, a uasghrádú.

14.1. Tacóidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha le hoibreoirí tacaíochta córas tarchurtha chun riachtanais le haghaidh acmhainneacht tarchurtha nua a shainaithint, acmhainneacht tarchurtha atá ann cheana, nó a gcuid roghanna malartacha, a uasghrádú, agus iad sin le cur faoi bhráid na ngrúpaí réigiúnacha arna mbunú de bhun Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 agus atá san áireamh sa phlean 10 mbliana maidir le forbairt gréasáin dá dtagraítear in Airteagal 51 de Threoir (AE) 2019/944.

15. Ríomh na hacmhainneachta iontrála uasta a bheidh ar fáil le haghaidh rannpháirtíocht acmhainneachta eachtraí i sásraí acmhainneachta.

15.1 Tacóidh lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha le hoibreoir córais tarchurtha an acmhainneacht uasta iontrála atá ar fáil do rannpháirtíocht na hacmhainneachta eachtraí i sásraí acmhainneachta a ríomh, ag cur san áireamh infhaighteacht an idirnaisc a bhfuiltear ag súil leis agus an dóchúlacht go mbeidh strus córais i gcomhthráth idir an córas ina gcuirtear an sásra i bhfeidhm agus an córas ina bhfuil an acmhainneacht eachtrach lonnaithe.

15.2 Déanfar an ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht a leagtar amach i bpointe (a) d'Airteagal 26(11).

15.3 Soláthróidh lárionaid comhordúcháin réigiúnacha ríomh le haghaidh gach teorann ar an gcrios tairisceana a chumhdaítear leis an réigiún oibríochta córas.

16. Ionchais shéasúracha a ullmhú

16.1 Má dhéanann ENTSO don Leictreachas an fheidhm seo a tharmligean de bhun Airteagal 9 de Rialachán (AE) 2019/941, is iad na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha a dhéanfaidh na hionchais leormhaitheasa shéasúracha.

16.2 Is ar bhonn na modheolaíochta a forbraíodh de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/941 a dhéanfar na hionchais shéasúracha a ullmhú.

IARSCRÍBHINN II

AN RIALACHÁN AISGHAIRTHE AGUS LIOSTA DE NA LEASUITHE COMHLEANÚNACHA A RINNEADH AIR

Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2013 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpaigh fuinnimh agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 713/2009, Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 (IO L 115, 25.4.2013, lch. 39).	Pointe (a) d'Airteagal 8(3) Point (a) d'Airteagal8(10) Airteagal 11 Airteagal 18(4a) Airteagal 23(3)
Rialachán (AE) Uimh. 543/2013 ón gCoimisiún an 14 Meitheamh 2013 maidir le sonraí a thíolacadh agus a fhoilsiú i dtaca leis na margaí leictreachais agus lena leasaítear Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 163, 15.6.2013, lch. 1).	Pointí 5.5 go 5.9 d'Iarscríbhinn I

IARSCRÍBHINN III

TÁBLA COMHGHAOIL

Rialachán (CE) Uimh. 714/2009	An Rialachán seo
—	Airteagal 1 (a)
—	Airteagal 1 (b)
Airteagal 1 (a)	Airteagal 1(c)
Airteagal 1 (b)	Airteagal 1 (d)
Airteagal 2 (1)	Airteagal 2 (1)
Airteagal 2 (2) (a)	Airteagal 2 (2)
Airteagal 2 (2) (b)	Airteagal 2 (3)
Airteagal 2 (2) (c)	Airteagal 2 (4)
Airteagal 2 (2) (d)	—
Airteagal 2 (2) (e)	—
Airteagal 2 (2) (f)	—
Airteagal 2 (2) (g)	Airteagal 2 (5)
—	Airteagal 2 (6) go (71)
—	Airteagal 3
—	Airteagal 4
—	Airteagal 5
—	Airteagal 6
—	Airteagal 7
—	Airteagal 8
—	Airteagal 9
—	Airteagal 10
—	Airteagal 11
—	Airteagal 12
—	Airteagal 13
—	Airteagal 14
—	Airteagal 15
Airteagal 16 (1) go (3)	Airteagal 16(1) go (4)
—	Airteagal 16(5) go (8)
Airteagal 16(4) go (5)	Airteagal 16(9) go (11)
—	Airteagal 16(12) agus (13)
—	Airteagal 17
Airteagal 14(1)	Airteagal 18(1)
—	Airteagal 18(2)
Airteagal 14(2) go (5)	Airteagal 18(3) go (6)
—	Airteagal 18(7) go (11)
—	Airteagal 19(1)
Airteagal 16(6)	Airteagal 19(2) agus (3)
—	Airteagal 19(4) agus (5)
—	Airteagal 20

Rialachán (CE) Uimh. 714/2009	An Rialachán seo
—	Airteagal 21
—	Airteagal 22
Airteagal 8(4)	Airteagal 23 (1)
—	Airteagal 23(2) go (7)
—	Airteagal 25
—	Airteagal 26
—	Airteagal 27
Airteagal 4	Airteagal 28(1)
—	Airteagal 28(2)
Airteagal 5	Airteagal 29(1) go (4)
—	Airteagal 29(5)
Airteagal 8 (2) (an chéad abairt)	Airteagal 30(1) (a)
Airteagal 8 (3) (b)	Airteagal 30(1) (b)
—	Airteagal 30(1) (c)
Airteagal 8 (3) (c)	Airteagal 30 (1) (d)
—	Airteagal 30(1) (e) agus (f)
	Airteagal 30(1) (g) agus (h)
Airteagal 8 (3) (a)	Airteagal 30 (1) (i)
Airteagal 8 (3) (d)	Airteagal 30 (1) (j)
	Airteagal 30 (1) (k)
Airteagal 8 (3) (e)	Airteagal 30 (1) (l)
	Airteagal 30 (1)(m) go (o)
—	Airteagal 30(2) agus (3)
Airteagal 8(5)	Airteagal 30(4)
Airteagal 8(9)	Airteagal 30(5)
Airteagal 10	Airteagal 31
Airteagal 9	Airteagal 32
Airteagal 11	Airteagal 33
Airteagal 12	Airteagal 34
—	Airteagal 35
—	Airteagal 36
—	Airteagal 37
—	Airteagal 38
—	Airteagal 39
—	Airteagal 40
	Airteagal 41
—	Airteagal 42
—	Airteagal 43
—	Airteagal 44
—	Airteagal 45
—	Airteagal 46
—	Airteagal 47
Airteagal 8(10)	Airteagal 48

Rialachán (CE) Uimh. 714/2009	An Rialachán seo
Airteagal 13	Airteagal 49
Airteagal 2(2) (an fhomhír dheireanach)	Airteagal 49 (7)
Airteagal 15	Airteagal 50(1) go (6)
Iarscríbhinn I, pointe 5.10	Airteagal 50(7)
Airteagal 3	Airteagal 51
—	Airteagal 52
—	Airteagal 53
	Airteagal 54
—	Airteagal 55
—	Airteagal 56
—	Airteagal 57
—	Airteagal 58
Airteagal 8(6)	Airteagal 59(1)(a), (b) agus (c)
—	Airteagal 59(1)(d) agus (e)
	Airteagal 59(2)
Airteagal 6(1)	Airteagal 59(3)
Airteagal 6(2)	Airteagal 59(4)
Airteagal 6(3)	Airteagal 59(5)
—	Airteagal 59(6)
Airteagal 6(4)	Airteagal 59(7)
Airteagal 6(5)	Airteagal 59(8)
Airteagal 6(6)	Airteagal 59(9)
Airteagal 8(1)	Airteagal 59(10)
Airteagal 6(7)	—
Airteagal 6(8)	—
Airteagal 6(9) agus (10)	Airteagal 59(11) agus (12)
Airteagal 6(11)	Airteagal 59(13) agus (14)
Airteagal 6(12)	Airteagal 59(15)
Airteagal 8(2)	Airteagal 59(15)
—	Airteagal 60(1)
Airteagal 7(1)	Airteagal 60(2)
Airteagal 7(2)	Airteagal 60(3)
Airteagal 7(3)	—
Airteagal 7(4)	—
—	Airteagal 61(1)
—	Airteagal 61(2)
Airteagal 18(1)	Airteagal 61(3)
Airteagal 18(2)	—
Airteagal 18(3)	Airteagal 61(4)
Airteagal 18(4)	—
Airteagal 18(4a)	Airteagal 61(5)
Airteagal 18(5)	Airteagal 61(5) agus (6)
Airteagal 19	—

Rialachán (CE) Uimh. 714/2009	An Rialachán seo
Airteagal 21	Airteagal 62
Airteagal 17	Airteagal 63
—	Airteagal 64
Airteagal 20	Airteagal 65
Airteagal 22	Airteagal 66
Airteagal 23	Airteagal 67
Airteagal 24	—
—	Airteagal 68
—	Airteagal 69
Airteagal 25	Airteagal 70
Airteagal 26	Airteagal 71